

D I L I  
adam & Eva



PHUONGDONG

## Table of Contents

LỜI GIỚI THIỆU

THƯ GỬI ÔNG NOEL

GỬI MARIA ĐƠN GIẢN VÔ CÙNG YÊU QUÝ

MÂU THUẤN ĐÀN BÀ VÀ ANH CHÀNG ĐU ĐỦ SỮA

MÂU THUẤN ĐÀN ÔNG VÀ CÔ NÀNG NƯỚC LỘC

NHAN SẮC HAY TRÍ TUỆ HAY GIÀU CÓ

ĐÀN ÔNG CHỌN VỢ, ĐẸP ĐẪN HAY KHÔN XẤU

ĐÀN ÔNG MỚI LÀ KHỔ

ĐÀN BÀ BAO GIỜ CŨNG ĐÚNG

LÀM BẠN VỚI ĐÀN BÀ

NỮ QUYỀN LÀ ĐÂY?

“ĐÙI GÀ” VÀ “NƯỚC CAM”

KHI NÀO PHỤ NỮ BỚT HY SINH

ĐÀN ÔNG TRƯỚC SAU CŨNG ĐƯỢC THA THỨ

EM YÊU, ANH CHUẨN BỊ VỀ

MỘT THẾ GIỚI KHÔNG ĐÀN ÔNG

KHI PHỤ NỮ TỰ CỜI TRÓI

VÒNG ĐỜI CỦA TÌNH YÊU VÀ HÔN NHÂN

HỘI BÚN NGAN

YES, DEAR

KHÔN 70 NĂM ĐẠI MỘT GIỜ

ĐỪNG ĐI HỌC TÁN GÁI

SỨC QUYẾN RŨ CỦA NHỮNG NGƯỜI ĐÀN BÀ – MA

CƯỚI LẦN HAI

MÃ SỐ CỦA TÌNH YÊU

LỜI BẠT

# LỜI GIỚI THIỆU

Một trong những lạc thú của con người ta là được cãi, tranh luận, biện bác, có như thế, qua đó, từng vấp vấp mới được soi rọi và tiếp cận rõ nét hơn. Tuy nhiên, có một đề tài mà từ thuở khai thiên lập địa đến nay đã có nhiều, rất nhiều tranh luận, nghiên cứu, tìm hiểu nhưng than ôi, cuối cùng, dấu bộ óc “bách khoa toàn thư” nhất cũng tắt tị, ngấc cớn. Đề tài gì mà ghê gớm vậy? Thưa, bạn đang cầm trên tay tập sách *Adam & Eva* của Di Li - một đề tài mà hiện nay và ngàn đời sau nữa, con người ta vẫn còn tiếp tục tranh cãi sôi nổi, hào hứng. Nhà văn của mùa vàng nho chín nỡn và năng nổ tươi Di Li sẽ dẫn chúng ta đi vào thế giới ấy.

Trước hết, sự khôn ngoan của Di Li là chọn cách viết như cà rớn, như tếu táo, như bông lơn nhưng không kém phần nghiêm túc để dẫn dắt câu chuyện về tâm lý của âm và dương, của nắng và mưa, của nam và nữ, của Adam và Eva từ chủ đề này sang chủ đề khác, từ chuyện nọ xọ chuyện kia một cách nhộn nhạo, thân mật để thỉnh thoảng phá lên những tiếng cười vui vẻ.

Phải nói không giá u diêm, Di Li đã tỏ ra hiểu sành sỏi và cảm nhận lịch lãm về phẩm chất, tính cách, tính nết, tâm tính của giới.

Với người phụ nữ, họ đòi hỏi người đàn ông của mình như thế nào? “Thưa ông Noel, chắc ông ngạc nhiên hỏi con muốn gì? Con chỉ muốn ông hóa phép cho chàng hoàng tử của con thật tỏa sáng như chàng trai Tháng Giêng, thông minh như chàng trai Tháng Hai, giàu có như chàng trai Tháng Ba, lãng mạn và tài hoa như chàng trai Tháng Tư, mạnh mẽ như chàng trai Tháng Năm và yêu con như chàng trai Tháng Chạp. Giáng sinh năm nay, con chỉ có một điều ước giản đơn như mọi cô gái khác trên đời vậy thôi”.

Điề u ước đó, đơn giản ư?

Và phải là đàn bà mới có thể viết được: “Hơn nữa, tôi thấ y chính đàn ông mới là khổ chứ không phải phụ nữ khổ. Ngay cả điề u mà phụ nữ thường cho mình là khổ nhấ t thì cũng chỉ khổ so với các công việc khác chứ so với đàn ông vẫn muôn phầ n sung sướng hơn, á y là cái việc chỉ có phụ nữ làm được: Sinh ra một đứa bé”.

Phát biểu rồ t ráo này cho thấ y một Di Li rấ t cá tính.

Đàn bà trên đời này từ Đông sang Tây, từ cổ chí kim cũng điề u có chung sự kiêu hãnh cao thượng á y.

Và từ tâm thề á y, Di Li lại liề c mắ t sang giới mày râu, đôi lúc, tôi có cảm giác như cô “đi guồ c trong bụng” họ. Từ chuyện “anh chàng đu đu sữa” đế n “đàn ông chọn vợ”... Nghĩa là cô biế t tổng về họ: “Tôi vẫn nghi ngờ việc phụ nữ trói chân đàn ông bằ ng một đứa trẻ, mà ngược lại mới đúng logic hơn. Né u bạn muồ n người phụ nữ ngồ i im một chỗ, chẳng có cách nào dễ dàng hơn là tặng cho cô ta một cái bụng. Vì tình yêu, nàng sẽ sinh cho bạn một đàn trẻ thơ xinh đẹp, và giờ mọi đường cong của nàng bị phá vỡ, nàng tăng cân vù vù như uố ng nhầ m phải sữa DHA, nàng kiệt sức vì tã lót bím sữa...”.

Đọc đế n đây, ai lại có thể không gật gù và há miệng cười?

Những suy luận trong tập sách này có dẫn chứng nhiề u chuyện xưa tích cũ, khiế n câu chuyện đi vào chiề u sâu và thuyế t phục hơn. Vẫn chưa đủ. Sự há p dẫn của *Adam & Eva* còn chính là những suy nghĩ chủ quan của người viết. Mà phải thề thôi, bàn luận về chuyện tình yêu, tình ái, hôn nhân của đàn ông và đàn bà bao giờ cũng từ chủ quan của người phát ngôn. Chính vì thế , các phòng mạch “gỡ rồ i tơ lòng”, “vườn hồ ì ng”, "nhỏ to tâm sự" của các chị, các anh Thanh Tâm, Tầ m Thư, Tâm Giao, Hạnh Dung, Anh Bồ ` Câu, chị Điề u Hâu... mới có đầ t sồ ng. Và các tập sách bàn về chủ đề

tương tự như nhà văn Di Li đang trò chuyện với chúng ta mới có thể tiếp tục ra đời.

Trang sách này đã mở ra, bạn hãy đọc đi. Tôi tin rằng, bạn sẽ hào hứng bởi có lúc thây y chang như những gì mình đã nghĩ; lại có lúc bạn những muôn gân cổ lên cãi (ây vậy, chả cãi được bởi giọng văn như bỡn, như đùa và duyên dáng quá chừng, nên thôi và tiếp tục... đọc).

Trang sách này khép lại, ấ t không ít Adam & Eva tự nhủ: Ta cũng sẽ viết một cuốn sách thú vị và bay bướm thơ mộng như thế này. Di Li à, hãy đợi đấ y!

**Nhà thơ Lê Minh Quố c**

# THƯ GỬI ÔNG NOEL

Kính gửi ông Noel, con mới (đã) 18 tuổi, quá tuổi để viết thư cho ông từ lâu rồi. Nhưng con vẫn mong xuất hiện một điều kỳ diệu, thần tiên. Con chưa nhìn thấy Chúa Trời, ông Bụt, hay bà Tiên xuất hiện bao giờ, con chỉ nhìn thấy ông với bộ quần áo đỏ nổi bật rất dễ nhận ra ở mọi chỗ mọi nơi trong ngày Giáng sinh, vì vậy con mới viết thư cho ông.

Điều ước của con thực đơn giản. Như mọi cô gái khác, con mong gặp được chàng hoàng tử của mình. Xin ông đừng vội cười con ngớ ngẩn khi đọc đến đây. Mọi cô gái đều như con cả thôi. Nếu không thì làm sao những cuốn tiểu thuyết diễn tình bán chạy và các bộ phim truyền hình dài tập có đấng sủng được. Ở đó các nhân vật nam đều là hoàng tử thời hiện đại cả. Chàng đẹp trai, mạnh mẽ, ga lăng, nồng nhiệt, thông minh, nhân hậu, quyết tâm và giàu có như hoàng tử. Chàng là giám đốc của những công ty lớn, cả ngàn người nể sợ. Chàng tốt nghiệp đại học Harvard. Chàng ăn mặc rất hợp thời trang, luôn tỏa sáng như vầng thái dương. Chàng biết chơi đàn dương cầm và vẫn thánh thót những bản sonata trữ tình khi đêm về, trong cô đơn, quanh vắng. Đương nhiên, có cả ngàn, cả vạn cô gái thích chàng. Những cô gái ấy vừa xinh đẹp, vừa học thức và giàu có. Ấy vậy mà chàng chỉ yêu có một người. Chàng từ chối hết tất cả để đến với tình yêu, bỏ qua mọi cám dỗ của những cô gái xinh đẹp gập ghềnh lên người thương. Chàng tỏ tình bằng muôn vàn lời lãng mạn và bất ngờ. Chàng bắt cô gái phải tự tay nhặt quả bóng dưới lỗ gôn cho chàng, khi cô gái (đã) y tâm trạng tủi thân) vọc tay xuống lỗ gôn, ở dưới không chỉ có quả bóng gôn mà còn cả sợi dây chuyền kim cương nữa. Chàng mời người thương đến một hang động tối tăm lạnh lẽo hoang vu ở cách xa thành phố đến hàng trăm ki lô

mét, khi cô gái chui vào trong hang, đồ ñng loạt hàng ngàn bông pháo hoa phụt sáng, cùng lúc ấy chàng cũng mở sâm panh và trên tay xuất hiện một bó hoa hồng. Nếu người tình làm chàng đau khổ, chàng không trách móc, không giận dữ, chỉ lặng lẽ ứa những giọt nước mắt cay đắng. Khi cha mẹ không đồ ñng ý cho chàng lấy người yêu thương, chàng bỏ luôn nhà cao cửa rộng, bỏ công ty có hàng ngàn nhân viên cúi đầu rấm rấp, bỏ sự nghiệp đang thăng hoa rực rỡ, bỏ cuộc hôn nhân sắp đặt với một cô dâu tương lai xinh tươi rực rỡ như hoa hậu. Chao ôi, mà cô gái chàng yêu sao mà bình thường, trông cũng chỉ xinh đẹp ñến như con là cùng. Lắm cô trông còn chả bằng con, không cao không chân dài như con, lại còn chưa tốt nghiệp đại học nữa, chỉ là một cô gái bán hàng tầm thường. Vậy mà cũng gặp được Bạch mã hoàng tử.

Còn con thì sao? Đã đành rằng thì là cả vương quốc mới có một vài chàng hoàng tử thôi. Ông vua nào để lắm con thì cũng chỉ được vài chục hoàng tử là cùng. Ở nước Nam này có gần 90 triệu dân. Tuy con chưa có đủ thời gian để gặp hết 40 triệu nam nhân từ 1 tháng tuổi cho đến 100 tuổi nhưng con cũng đoán rằng hình như hoàng tử không hề tồn tại dưới gầm trời này. Chao ôi, con đã hẹn hò với không dưới 10 chàng trai kể từ ngày con tròn 17 tuổi. Cho đến hôm qua 23/12/2012, con đã kết thúc cuộc hẹn hò với chàng trai thứ 12 và trong con thất vọng (tuyệt vọng thì đúng hơn), con mới viết lá thư này cho ông.

Chàng trai Tháng Giêng thực sự là đẹp như một ánh sao đêm, rực rỡ như mặt trời và dịu dàng như mặt trăng. Thoạt nhìn con nghĩ ngay đây là hoàng tử của mình. Nhưng đến lần hẹn hò thứ ba, chỉ ba ngày sau lần hẹn đầu tiên, con phát hiện ra một tin nhắn gửi đến điện thoại của chàng trong lúc chàng đi vệ sinh. Tin nhắn nói rằng: *Đêm qua anh thật tuyệt. Em cũng muốn đêm nay được như thế nữa.* Con bỏ về luôn. Hoàng tử không phải như thế. Hoàng tử dù có

yêu cô gái nghèo khổ, rách rưới cũng không phụ nghĩa mà yêu lẫn nhau vài cô một lúc.

Chàng trai Tháng Hai, rất tiếu, không quá chói sáng như một người mẫu thời trang nhưng bù lại cũng có một bằng đại học Harvard. Chàng thông minh vượt trội, có lẽ trí tuệ hơn 40 triệu nam nhân còn lại của nước Nam. Ngay buổi hẹn hò thứ hai, chàng đã mời con đến ăn tối ở một khách sạn năm sao. Con mừng rỡ, biết rằng ở đó sẽ có nến, nhạc trữ tình, hoa hồng, chocolate và biết đâu, cả nhẫn cầu hôn nữa. Rút kinh nghiệm lần trước, con thử lòng chàng: Em có một cô bạn gái rất xinh đẹp, muốn giới thiệu với anh để hai người biết nhau. Tối nay em mời cô ấy đi cùng nhé? Chàng từ chối thẳng thừng. Con vui trong lòng lắm, chàng chỉ muốn hai người ở bên nhau, chàng không muốn bất kỳ người thứ ba nào xen vào, dù là một cô gái cực kỳ xinh đẹp. Nhưng sau đó chàng nói thêm: “Anh được tặng cái coupon này, nó chỉ dành cho hai người ăn. Nếu cô ấy muốn đi cùng thì có thể tự mua một coupon khác. Em thông cảm. Anh sống ở Mỹ lâu năm, mà người phương Tây sòng phẳng lắm. Hai người đang yêu đi ăn cùng nhau lắm khi còn chia đôi hóa đơn.” Thưa ông Noel, ông đi nhiều, biết rộng. Ông đi từ Bắc cực sang Nam cực, ông có nghe nói gì về chuyện người Mỹ không?

Chàng trai Tháng Ba, thật hạnh phúc, không có ý đồ chia bất kỳ hóa đơn nào với con cả. Ngay từ lần gặp thứ nhất, chàng đã tặng cho con một chiếc xe hơi có hình ngôi sao ba cánh dù con lái xe máy còn lập cập. Lần hẹn hò thứ hai, chàng đưa con đi chơi ở ngoại ô trên chiếc xe mui trần của chàng. Chao ôi là hạnh phúc, là lãng mạn với mùi đồng đồng đương trở bông, mùi sen nở, mùi hoa sữa, mùi hoa cải ven sông. Con bổ sung thêm bức tranh lãng mạn bằng một đĩa nhạc có bản “Moonlight Sonate” của Beethoven. Nhưng chàng bảo nghe cái bài nhạc này ri ri như kèn đám ma. Chàng bảo chàng có đĩa nhạc hay hơn. Sau khi nghe hết bài “Kiếp nghèo”, “Kiếp cầm ca”, “Kiếp



đỏ đen”, “Kiếp đam mê”, đến “Kiếp ve sầu” thì chàng lột áo ngực của con ra. Con bảo chờ từ từ cho đến ngày cưới thì chàng nói cô người tình nào của chàng cũng tự cởi áo ngực ngay từ lúc chàng vừa đưa cho chiếc chìa khóa xe hơi. Sợ quá con tự xuống xe, chạy bộ 30 cây số về tận nhà.

Chàng trai Tháng Tư, chào ôi, không những biết chơi “Moonlight Sonate” mà còn biết đánh tất tạt những bài nào mà dương cầm có thể, từ “Cả nhà thương nhau” cho đến “Hành khúc Thổ Nhĩ Kỳ”. Mỗi lần con làm chàng giận, chàng không trách mắng nửa lời, chỉ lặng lẽ úa nước mắt vì đau đớn. Thưa ông, mỗi khi như thế, lòng con trùng lại, con đau chẳng kém chàng. Chàng là hoàng tử của lòng con. Rồi một lần nọ, khi chở con về nhà sau một tối thứ bảy, chúng con đụng độ một toán cướp (À không, thực ra ngôn ngữ xứ con gọi là máy thả ng nghiệm.) Chàng vội quỳ sụp xuống khóc tu tu, hai tay vái lạy như thế sao: “Em lạy các anh, em còn cha mẹ già ở nhà, sức em thì yếu, các anh chỉ đánh một chưởng là em chết.” Rồi chàng lộn hết túi quần túi áo ra: “Đây, em còn ít tiền lẻ các anh cầm lấy mà tiêu. Người yêu em còn có nhiều hơn trong xác tay ấy.” Con cũng không nghĩ rằng hoàng tử hiện đại có thể cầm gươm đánh tan tác một toán cướp nhưng tự dung con thấy sợ nước mắt của chàng.

Chàng trai Tháng Năm, thưa ông Noel, con xin ông kiên nhẫn đọc hết vài dòng nữa thôi thì ông sẽ hiểu vì sao. Chàng trai Tháng Năm là giám đốc một công ty lớn, chàng đầy quyền lực, mạnh mẽ, sáng suốt, yêu con hơn hết thấy những cô gái khác. Uy quyền và sự mạnh mẽ toát ra từ chàng khiến mọi người đều kính nể. Nhưng có một lần, chàng bắt gặp chàng trai Tháng Hai đến nhà con. Con đã giải thích rằng anh ta chỉ đến để đòi lại cuốn sách cũ mà con đã trót mượn, nhưng chàng không nghe. Chàng tát tai con hai cái. Túm tóc mái, tóc mai, tóc gáy. Thụi một cú vào giữa sống lưng con. Thêm một cú sút dứt khoát vào vòng ba nở nang đẹp đẽ. Và cuối cùng,

chàng quan sát xem còn chỗ nào trên cơ thể con chưa được tấ n công. Rồ i chàng nhảy bổ vào con với tư thế của Othello siết cổ Desdemona trên sân khấ u. Sau rồ t chàng tuyên bố con không được phép tiế p xúc với bất kỳ người đàn ông nào khác ngoài bố đẽ của con.

Thưa ông Noel, con không dám làm phiề n ông với những câu chuyện dài lê thê về các chàng trai Tháng Sáu, Tháng Bảy, Tháng Tám... Con chỉ kể nồ t chuyện chàng trai Tháng Chạp mà con vừa chia tay ngày hôm qua. Cho đẽ n lúc gặp chàng, con không có bất cứ mong ước nào khác ngoài tìm được một chàng trai thực sự yêu con. Con chỉ câ n được yêu như cô gái nghèo tìm thấ y chàng hoàng tử của mình. Và chàng đẽ n. Chàng không đẹp trai, quyề n uy, giàu có, không có bằ ng đại học Havard và không biế t chơi đàn dương câ m. Chàng chỉ mang lại duy nhấ t cho con trái tim. Chàng yêu con bằ ng tấ m lòng ấm áp và mê m mại, yêu hơn tấ t cả mọi thứ trên đời. Ngày hôm qua là sinh nhật con, rấ t đông bạn bè đẽ n xem mặt hoàng tử của con. Trước khi thối nế n, chàng nói sẽ tặng con một món quà tình yêu lãng mạn nhấ t. Tấ t cả bạn bè con bắt đầ u đoán, người đoán là một chiế c nhẫn kim cương, người đoán là hai chiế c vé du lịch đi Hawaii, người đoán là một chiế c túi Hermes mà con vẫn ao ước. Rồ i con mở quà trước bao con mắ t hồ i hộp. Trong hộp giấ y là một hình trái tim được kế t bằ ng 300 que diêm. Con hơi lúng túng nhưng vẫn bắt đầ u thối nế n. Khi thối đẽ n cây cuố i cùng thì con vô ý đẽ rớt mắ t trái tim. Con vội vàng đố t diêm đi tìm thì chẳng may cây diêm chạm phải 300 que diêm kế t khéo như bó đuố c. Lửa bắt cháy ùng ùng. Trái tim cháy rụi. Trong phòng khúc khích tiế ng cười. Đêm ấy về , con khóc hế t nước mắ t như cô bé bán diêm không nhà không cửa vậy.

Thưa ông Noel, chắ c ông ngạc nhiên hỏi con muố n gì? Con chỉ muố n ông hóa phép cho chàng hoàng tử của con thật tỏa sáng như

chàng trai Tháng Giêng, thông minh như chàng trai Tháng Hai, giàu có như chàng trai Tháng Ba, lãng mạn và tài hoa như chàng trai Tháng Tư, mạnh mẽ như chàng trai Tháng Năm và yêu con như chàng trai Tháng Chạp. Giáng sinh năm nay, con chỉ có một điều ước giản đơn như mọi cô gái khác trên đời vậy thôi. Con kính chúc ông lái xe tuấn lộc an toàn, không gặp tắc đường, không gây tai nạn, đi đến nơi về đến chốn.

**Kính thư**

**Maria Đơn Giản**

## GỬI MARIA ĐƠN GIẢN VÔ CÙNG YÊU QUÝ

Trong tuổi đời 1700 năm của mình, ta đã nhận được 99 triệu 9 trăm 99 nghìn lá thư của các cô gái như con. Bức thư này, ta chỉ copy-paste trên máy tính rồi in ra gửi để đỡ phải viết lại.

Maria Đơn Giản thân yêu, Chúa Trời của ta khi xưa lúc mới tạo ra Adam và Eva có trao cho Adam một món quà. Món quà ấy bao gồm hai thứ: Tim và Óc. Nhưng món quà ấy có một điều bất lợi, cứ dùng được thứ này thì thứ kia vô dụng. Adam không thể dùng hai thứ cùng một lúc. Con thân yêu của ta, liệu con có muốn làm cho Adam bại não như bà tổ Eva của con đã từng làm không. Ngày xưa Chúa Trời cũng nhận được nhiều thư đề nghị từ trần thế để xin ngài cấp cho nhân gian một con Rồng. Con Rồng này phải có cái đầu kiêu hùng của sư tử, đôi cánh dũng mãnh của đại bàng, bộ móng vuốt dữ tợn của loài báo, thân hình uyển chuyển của rắn, vậy như cá để bơi được dưới nước, lại còn khắc ra lửa như rô bốt. Chúa Trời nổi giận, nói con người thật quá quắt, như thế đến ta cũng chẳng

thành Rô`ng được. Cuối cùng, người ta chỉ có thể nặn tượng Rô`ng, vẽ tranh Rô`ng để ngắm. Vì thế, ta cũng chỉ có thể tặng con bức tranh chàng hoàng tử có sẵn trong laptop của ta. Ta đã gửi cho con trong file đính kèm đây rồi nhé. Chúc con vui vẻ và hạnh phúc với bức tranh hoàng tử trong ngày Giáng sinh này.

**Ông già Noel**

# MÂU THUẦN ĐÀN BÀ VÀ ANH CHÀNG ĐU ĐỦ SỮA

Người ta hay bảo tôi là người mâu thuẫn. Tôi bảo bản chất của loài người là mâu thuẫn, tôi cũng là con người thì mâu thuẫn có sao.

Ví dụ thế này nhé, khi bạn còn độc thân thì người đàn ông như thế nào sẽ hấp dẫn bạn? Hoặc cụ thể hơn, những hành vi nào của nam giới sẽ khiến bạn cảm thấy đáng yêu? Tất nhiên rồi, đầu tiên là anh ta có vóc dáng hoặc lịch lãm hoặc lãng tử và tính cách càng ngang tàng càng tốt. Những câu chuyện tình hấp dẫn thường bắt đầu bằng những cuộc đấu khẩu bất tận và cho dù anh ta có làm cho bạn tức chết thì sự ngang ngạnh của anh ta cuối cùng thế nào cũng khiến bạn cảm thấy thú vị và bị khuất phục. Gã Rhett Butler tưởng tượng của nữ nhà văn Margaret Mitchell là một ví dụ điển hình. Thậm chí cho dù bạn không được đấu khẩu trực tiếp với thuyết trưởng Butler như Scarlett O'Hara thì bạn cũng sẽ bị thu hút bởi gã đàn ông ngang tàng trên màn bạc ấy. Phụ nữ là chúa ghét thứ đàn ông nhu nhược bảo gì nghe nấy và khuôn mẫu như cái đồng hồ. Anh ta phải ngạo nghễ như thủ lĩnh rừng xanh kia. Cho dù chỉ là một đồng nghiệp thôi, nếu đang nói chuyện với bạn mà anh ta giật mình nhìn đồng hồ rồi hô t hoảng "Mình phải về nhà ăn cơm tối" (có lẽ mẹ anh ta hoặc vợ anh ta đã bấm độn cho anh ta đúng giờ ấy là phải về) thì đảm bảo bạn sẽ không muốn giao tiếp với anh chàng hăm tòi đó lần thứ hai, cho dù chỉ là trao đổi nghiệp vụ.

Người đàn ông hấp dẫn ắt phải thông minh và hài hước. Anh ta mà mở đầu câu chuyện thì những người xung quanh, mà đặc biệt là phụ nữ bị hút như nam châm, và sau câu chuyện đó sẽ rất muốn xin số điện thoại để lắng nghe những câu chuyện thú vị tiếp theo. Bạn

cũng không nằ m ngoài số đó, mắ t bạn sẽ tròn xoe, miệng bạn sẽ tròn vo trước kho kiế n thức khổng lồ cùng sự trải nghiệm đa dạng của anh ta.

Còn gì nữa nào? Anh ta hào hiệp với bạn bè. Sự hào hiệp của người đàn ông thể hiện cả ở sự hào phóng và nhiệt tình giúp đỡ người khác, mà đặc biệt là phụ nữ. Chẳng ai báu gì một gã keo kiệt và ích kỷ. Bạn nhìn thấ y sự chi tiêu thoải mái của anh ta và hơi tí sù y tiề n trả hộ thiên hạ với nụ cười tươi rói như thể được trả tiề n và chia sẻ thu nhập chính là niề m vinh dự của tôi. Bạn thực sự bị ấn tượng. Bạn nhìn thấ y anh ta luôn số t sắ ng giúp đỡ mọi người, từ cô bạn học cũ có hoàn cảnh thương tâm, ông bạn đồ ng nghiệp già lão cho đế n người tàn tật qua đường. Hễ cứ có cơ hội được giúp đỡ là anh ta vui lòng hy sinh chút việc riêng để thực hiện như thể nụ cười của người khác chính là hạnh phúc của mình vậy. Chao ôi, sao lại có người đàn ông nhân hậu nhường ấy. Bạn thực sự xúc động.

Gì nữa nào? Bạn tình cờ chạm trán anh ta ở một quầ y bar nào đó. Anh ta ngồ i trên chiế c ghế cao ngắ t ngưỡng, nồ c rượu mạnh đế n mụ mị cả người với khuôn mặt đau khổ. Chẳng gì khiế n phụ nữ day dứt hơn khi cô ta nhìn thấ y một người đàn ông với nỗi cô đơn và khuôn mặt tuyệt vọng. Hình ảnh này khiế n bạn thấ y anh ta thật đáng yêu. Tửu lượng của anh ta khá tốt, người ta uố ng hai ly đã say thì anh ta chờ uố ng hai chai Martini mới tạm ngơ ngác, vì bình thường anh ta vẫn uố ng lắ m như thể rô i. Đàn ông uố ng rượu thì có sao. Kể cả hút thuố c lá nữa. Nế u bạn đang yêu say đắ m một anh chàng nghiện thuố c lá, tôi thề có tắ t cả các chư vị thầ n linh trên trời, bạn ắ t sẽ thấ y mùi thuố c lá trộn lẫn mùi nước hoa Armani tỏa ra từ trên người anh ta trở nên vô cùng gầ n gũi và đáng yêu đáng quý. Thuố c lá và rượu là thứ vẫn bị mọi quố c gia trên toàn thế giới hạn chế, nhưng bạn thử hình dung bạn vừa mới làm quen với một anh chàng không rượu bia, không thuố c lá, không cà phê thử xem.

Nếu bạn chưa bao giờ có cơ hội đó, tôi sẽ kể bạn nghe một câu chuyện có thật. Là hôm tôi đang theo đuổi một công việc kinh doanh, chung công phần có một anh chàng với cái tên con gái, thôi thì tôi tạm đặt là anh X. Anh X da trắng, lông mi cong, tính nết cẩn thận, có cái giận gì cũng chỉ đỏ ửng mặt lên thôi chứ không bao giờ nổi to. Mỗi bận họp công đồng, trụ sở chật hẹp nên chúng tôi thường ra quán cà phê. Mỗi lần vào quán, anh X không gọi trà, cà phê, bia Heineken mà chỉ gọi sinh tố. Loại sinh tố yêu thích duy nhất của anh không phải cam chanh, táo ổi, bưởi dứa, mãng cầu mà là đu đủ sữa. Lần thứ nhất anh gọi đu đủ sữa, tôi đoán anh đang bị nhiệt miệng, nóng trong người nên cần phải giải nhiệt. Lần họp công đồng thứ hai, nhìn thấy ly nước màu vàng quen thuộc, tôi đoán anh gọi hủ hạo cho có, nhưng khi thấy anh uống hết sạch ly đu đủ sữa một cách thích thú, tôi không tìm được lời buột miệng “Anh bị thiếu vitamin A hử?”. Lần thứ ba, vừa ngó xuống ghế, đầu óc tôi vẫn còn bị ám ảnh bởi đu đủ sữa, quên sạch những ý tưởng cần trình bày với các công đồng khác, tôi gọi cho mình ly cà phê rồi khi cô phục vụ quay sang anh X, tôi vọt miệng “Cho ly đu đủ sữa”. Anh X mỉm cười nhìn tôi đầy hàm ơn.

Câu chuyện này đã trôi qua 13 năm rồi nhưng tôi vẫn còn nhớ như in anh chàng “đu đủ sữa” ấy. Đu đủ sữa là món sinh tố chẳng ngon lành gì, thậm chí phụ nữ cũng không mấy khi uống trừ phi đang có ý đồ làm đẹp da, chống lão hóa, cải thiện cân nặng. Đó là món đồ uống lành tính chủ yếu dành cho các em bé sơ sinh. Anh X xa lạ với các chất có cồn, có nicotin, không ăn thịt chó và lại còn có tật say xe. Nghe kể anh đi tàu hỏa cũng say, có bận tàu vừa rời ga, đã thấy anh tái mặt ôm túi nilon rồi. Tôi chưa đi ăn sáng cùng anh X bao giờ nhưng tôi đoán nếu có ăn phở gà, thế nào anh cũng gọi một bát “nước trong, không hành, bỏ da” và không nêm dấm ớt. Rồi nhé, nếu bạn được lựa chọn giữa hai gã đàn ông, một gã vào quán gọi Heineken và một gã gọi đu đủ sữa, hoặc đưa hũ sữa hoặc

cam sữa, bạn sẽ chọn gã nào, dù chỉ chọn để nghe chuyện phiếm. Bạn không cần nói tôi cũng biết câu trả lời của bạn rồi.

Tôi vừa kể về một anh chàng hấp dẫn, và rất có thể làm cho những bạn nữ đã có chông nhớ lại thuở hoa niên say đắm của mình. Giả sử bạn đã mang được một anh chàng hấp dẫn đó về nhà và biến anh ta thành chông, giờ bạn sẽ làm gì? Tôi đoán nhé, đầu tiên bạn sẽ rất muốn anh ta nghe lời bạn.

“Anh đến đón em lúc 5h rồi đưa em đi siêu thị nhé, anh cứ uống cà phê chờ em ở cửa siêu thị, em mua bán xong chúng ta sẽ đi xem phim *Ước gì anh cưới được em*” - “Ừ, anh chuẩn bị đi đây, em yêu”

“Cái anh Y bạn anh trông xí xón thế nào ấy, em chẳng thích anh gặp anh ta tí nào” - “Ừ, em nói đúng, anh chơi với cậu ta từ hồi tiểu học mà đến giờ mới nhận ra điều đó. Từ giờ anh sẽ hạn chế không gặp cậu ta nữa”.

“Tại sao anh lại phải đi công tác tận 10 ngày, đây là việc của cậu Z, anh hãy báo với sếp trả lại việc ấy cho cậu ta”. - “Ừ, đúng thật, mai anh đến báo thế vậy”.

Anh ta nghe lời bạn tuyệt đối, đó chẳng phải sự gì ghê gớm ngoài bản năng của tình yêu. Chẳng có người nào đang yêu mà bảo gì cũng phớt lờ hoặc ngang ngạnh chống đối cả. Anh ấy đang yêu bạn say đắm. Thật tuyệt.

Bạn cảm thấy anh ta có nhiều điều cơ bản không hiểu, tỉ dụ như người như thế nào là tốt là xấu là không nên giao du, đi ngủ lúc mấy giờ mới là khoa học, ăn uống thứ gì cho bổ dưỡng, thứ gì nên tẩy chay không được đụng vào. Anh ta chẳng biết gì hết. Anh ta làm gì cũng sai khoa học, không phân biệt nổi tốt xấu. Bạn cần phải giải thích và hướng dẫn cho anh ta hiểu. Anh ta nghe bạn giảng



giải với đôi mắt tròn xoe, cái miệng tròn vo, như thể một em bé đang học vỡ lòng. Bạn hài lòng lắm lắm, như vậy là đáng yêu quá đi thôi. Rõ ràng bạn là nhât ròi.

Anh ta rât hay giúp đỡ người khác, thậm chí ngày chủ nhật cũng phóng xe đi mua giúp người bạn một thứ gì đó. Đã hào hiệp giúp đỡ thì phải giúp đỡ tât, không được phân biệt đoi xử, trong số những người được giúp đỡ có rât nhiều phụ nữ. Mà phụ nữ chân yếu tay mềm mới càng phải giúp đỡ chứ sao, không lẽ lại tự mình đề ra điều luật chỉ được giúp đỡ đàn ông, không giúp phụ nữ. “Ôi trời đât ôi, ở nhà tôi đang bao nhiêu việc đâu tât mặt tôi sao ông không về nhà giúp vợ mà lại đi lo chuyện thiên hạ.” Nếu hôm đó trời nóng 39oC thì thế nào bạn cũng nghĩ rằng “Rõ là ăn cơm nhà vác tù và hàng tổng”, “Việc nhà thì nhác, việc chú bác thì siêng”. Gặp ai anh ta cũng trả tiền giúp, bạn bè hay đồng nghiệp là phụ nữ càng nên trả tiền giúp họ, đàn ông là phải thế. Em trai đến chơi cần thêm tiền mua xe, anh ta vui vẻ đưa cho một xấp tiền lương mới lĩnh. Chị đồng nghiệp cùng cơ quan khôn khổ vì chưa lo đủ tiền chạy việc cho con gái – “Đây nhé, chị cứ cầm lấy, bao giờ có trả em cũng được”. Trời không nóng bạn cũng bốc hỏa lên đâu “Ôi trời đât ôi, ông đừng có của người phúc ta nhé. Tiền là tiền kiếm chung, chứ có phải của riêng ông đâu”. Lâu dần anh ta cũng đâm ngại, có cô bạn nhờ đưa về xa tận bên kia chân cầu, anh cũng cáo bạn hợp. Có ai nhấc đến chủ đề tiền bạc là anh giật nảy mình tự khai trước là hoi này đang sắp phá sản. Để tránh sự “của người phúc ta” thì anh tránh luôn những chỗ tụ tập đông người. Hễ đến giờ cơm tôi là anh liếc nhìn đồng hồ rồi vội vã “Xin lỗi, mình có việc khẩn cấp phải về nhà.”

Anh ta không tụ tập, không giao tiếp, không giúp đỡ thiên hạ việc không đâu, đến giờ ăn tôi luôn có mặt ở nhà. Bạn là cả thế giới của

anh ấy. Thật tuyệt, điều đó chẳng gì hơn là để chúng tỏ tình yêu đối với bạn.

Có người phụ nữ nào thích người đàn ông của mình uống nhiều rượu hay hút nhiều thuốc lá không? Ồ không, bỏ bèo gì thứ ấy. Rượu và thuốc lá vô cùng có hại cho sức khỏe, tốn tiền và kéo theo hàng loạt hệ quả khác. Mà khổ nỗi người nào đã có thể uống được rượu là uống rất nhiều, uống hàng ngày hàng tuần, rượu phải đi kèm với bạn bè đàn đúm mất thời gian, còn đã không uống được là chỉ Coca hoặc Pepsi. Không có ai lúc nào cần thì uống còn lúc không cần thì thôi cả. Thuốc lá cũng vậy, đã hút được thì hút mỗi ngày cả bao, còn không thì chỉ... ăn bánh kẹo. Không ai mỗi ngày hút 1-2 điếu. Mà cái mùi thuốc lá bốc đầy nhà mới thật gớm ghiếc. Rượu bia thật gớm ghiếc. Làm sao mà phải đau khổ, chán đời đến mức nốc rượu chứ, có gì thì nói cho tôi biết, việc gì mà bí ẩn đến nỗi phải giấu? Bạn bắt đầu công cuộc khiến cho anh ta từ bỏ các chất gây nghiện. Bạn năn nỉ, dọa dẫm, van xin, ra điều kiện và hờn dỗi.

Vì tình yêu, anh ta sẽ từ bỏ thứ khó bỏ nhất trên đời là rượu và thuốc lá. Không uống rượu thì người ta phải thay thế bằng một thứ đồ uống có mùi vị nào đó chứ. Vậy chớ uống gì bây giờ? Uống sinh tố, vừa rẻ tiền, vừa tốt cho sức khỏe. Vậy sinh tố gì là tốt nhất? Tất cả các bà vợ có hiểu biết đều đồng ý: Là... đu đủ sữa. Vừa lành tính, bổ sung đầy đủ Vitamin A,B,C, vừa đẹp da. Lý do gì mà lại không uống.

Vậy là bạn đã hoàn thành công cuộc đồng hóa hoàn hảo. Bạn đã biến người đàn ông của mình từ một kẻ ngang tàng, ngạo nghễ, hào hoa, thông minh, hiểu biết, nhân hậu, hào phóng, đàn ông đầy mình thành một kẻ nhu nhược bảo gì nghe nấy, khuôn mẫu như cái đồng hồ, ngờ ngác như em bé, sợ sệt, ky bo bần tiện, ích kỷ, đần độn, không dám ăn dám nói. Tóm lại, thành một kẻ ai nhìn thấy

cũng ghét, đặc biệt là phụ nữ. “Phụ nữ nào nhìn thấy cũng ghét ư? Thế thì quý quá. Là tôi cũng đang muốn như thế.” Nhưng tôi không biết khi bạn đã thành công trong việc biến người đàn ông của mình thành một anh chàng “đu đũa sữa” thì bạn có hài lòng hay không, hay trong một giấc mơ đêm bí ẩn nào đó, bạn lại mơ đến một anh chàng hào hoa, lãng tử, ngang ngạnh, bất cần, mạnh mẽ đầy chiêm đoán, thông minh, quyết đoán, nhân hậu và hài hước.

Là tôi chỉ giả định một câu chuyện vậy thôi, chứ công cuộc đô ng hóa (mặc dù là mơ ước của toàn thể các bà vợ trên thế giới) sẽ rất khó xảy ra, vì thay đổi một con người là việc còn khó khăn hơn làm quen với một con hổ đói. Bạn chỉ có thể sở hữu một gã như vậy nếu như từ thuở cha sinh mẹ đẻ gã đã như thế rồi. Tuy nhiên, phụ nữ thường mâu thuẫn như thế, họ luôn muốn biến người đàn ông yêu quý của mình trở thành một con người mà nếu lúc mới quen, anh ta cứ nguyên như thế thì chắc thế nào họ cũng bỏ dếp chạy.

Còn đàn ông có mâu thuẫn hay không? Bạn thử đoán xem nào. Rất có thể câu chuyện của tôi sẽ giống của bạn trong bài viết lần sau.

# MÂU THUẤN ĐÀN ÔNG VÀ CÔ NÀNG NƯỚC LỘC

Bạn còn độc thân (nghĩa là chưa có bạn gái á y), bạn sẽ ao ước về một cô gái chưa xuất hiện như thế nào?

Đầu tiên, bạn muốn cô á y đẹp. Hoặc rất đẹp. Tôi đoán thế.

Nếu trong đời bạn diễn ra một cuộc gặp gỡ định mệnh, bạn sẽ mong gặp cô gái á y như thế nào? Tôi thử đưa ra hai ví dụ để bạn lựa chọn nhé.

Bạn đang đi công tác dài ngày ở một thành phố biển tuyệt đẹp, bạn đang phát ốm vì những cuộc họp tẻ ngắt, và bỗng dưng bạn suýt va vào cô á y. Nàng cũng có vẻ như đang bận rộn với việc hội thảo. Bạn phát hiện ra cô á y cũng đi công tác dài ngày, đi một mình, và lại tình cờ ở cùng khách sạn của bạn. Khách sạn này lại có một cái bể bơi. Bể bơi là chỗ dành cho hoạt động thể thao, ai cũng có thể bơi. Và chẳng có lý do gì để khi hết giờ làm việc, nàng lại không xuống bơi ở đó. Trên quãng đường 10 mét từ sảnh khách sạn ra đến bể bơi, bộ bikini đỏ rực với thân hình đồ ng hồ cát và đôi chân Barbie của nàng thu hút hàng trăm ánh mắt của mọi nam phụ lão á u từ trên bờ xuống dưới nước. Riêng việc này thì nàng vô tội, vì chỉ trừ ở các nước đạo Hồ ì, có ai đời người ta mặc quần áo sơ mi xuống bể bơi đâu. Và đúng lúc đó bạn lại đang đứng bên cửa sổ trông xuống bể bơi. Bạn chỉ ước gì bây giờ nàng bị... chuột rút để bạn lao thẳng từ trên cửa sổ tầng 18 xuống bể bơi ứ ng cứu.

Giả định thứ hai nhé. Bạn đang phóng xe với tốc độ tử thần để kịp qua cái giờ tắc đường đầ y ám ảnh trong thành phố. Bỗng bạn

thả ng đê n suýt đứt phanh nhưng cái xe trước mặt vẫn đồ kê nh xuô ng. Bạn cuô ng quýt xuô ng xe giúp người bị nạn. Năm bảy túi nilon đứt tung tóe. Bạn phải nhặt lên nào rau muô ng, củ cải, cá rô, thịt ba chỉ, măng khô, mực ô ng. Tôm nhảy tanh tách, cua bò lồm ngổm. Bạn cười nguợng nghịu ngắng lên nhìn khỏ chủ. Một cô gái tóc buộc vôi, trán bê t mô` hôi, mùa hè 39oC mà mặc áo dài tay cao cổ như đang độ đông về`. Quầ n chùng áo dài như thế` làm gì chả ngã xe, bạn cúi kính quên mắ t cái lỗi phóng nhanh của mình. Có lẽ cô gái đi làm về` vôi tạt thẳng qua chợ mua đồ` giúp mẹ. Vì lẽ phải và vì phép lịch sự, chàng ở lại cùng cô gái chờ chiế c xe cong vành được chỉnh sửa. Suố t lúc chờ đợi trong không khí thoang thoang mùi cá rô sô ng và cà muô i, cô gái cứ cắ n nhắ n lo lắ ng sợ về` muộn giờ cơm sẽ không ai nắ u ăn kịp, còn bạn nhìn đồ`ng hồ` liên tục, nhớ lại xem sáng sớm nay ra ngõ đã gặp ai.

Nế u bạn bị một đê m mắ t ngủ thì bạn mong sẽ được ám ảnh bởi hình ảnh nào. Bộ bikini đỏ rực cùng những bước sải dài bắ t tận bên bể bơi lắ p lánh mặt trời hay cú va chạm đình mệnh ngoài cửa chợ? Bạn còn nhiề u thời gian để suy nghĩ nên không việc gì phải vôi.

Còn gì nữa nào, bạn thích một cô gái cá tính và mạnh mẽ phải không, đã thế` lại còn phải kiêm luôn nhiệm vụ gọi cảm và quyế n rữ? Là tôi đoán thế`, bởi vì trong những post quảng cáo 15 giây trên truyề n hình, ngoài những chàng trai chỉ cắ n gọi đầ u xong đã thể hiện được phong cách đàn ông đích thực, uô ng xong lon nước tăng lực đã vô cùng mạnh mẽ, tôi cũng hay thắ y những cô gái xài đầ u gọi trị gàu, xài kem đánh răng trắ ng bóng, xà bông tạo bọt và điện thoại mỏng dính để tạo sự tự tin, cá tính và quyế n rữ. Cá tính, tự tin, mạnh mẽ, gọi cảm và quyế n rữ là những từ thường gặp ở khắ p các loại hình quảng cáo trên toàn thế` giới cho những sản phẩm dành cho phụ nữ. Chẳng phải tự nhiên mà phụ nữ cứ thích mình như thế`. Là do các bạn cứ thích họ như vậy thôi. Nên ngay cả người đàn bà lành nhắ t

thế giới là chị Dậu cũng được tác giả tặng cho sự mạnh mẽ. Khi Thượng đế tạo ra Adam, ngài đã trao cho chàng bản năng chinh phục và tô chất của người thợ săn. Khi bạn tham gia công cuộc săn đuổi và chinh phục, bạn có muốn săn đuổi bò chó lợn gà chim sẻ hay không? Hay bạn muốn mũi tên của bạn phải được ngắm trúng con linh dương xinh đẹp, con đại bàng dũng mãnh, con hổ vằn dữ tợn. Vinh quang của người thợ săn phụ thuộc vào việc đích của họ ở đâu. Việc chinh phục càng khó khăn, chinh phục được thứ càng nhiều người muốn chinh phục thì kết quả càng giá trị. Nên việc chế ngự được một cô nàng cá tính mạnh mẽ và bất trị rõ ràng là một sự quyết tâm lớn.

Nàng tự tin, muốn tự tin, tất phải thông minh và hiểu biết. Nàng nổi bật trong một buổi tiệc tối với những câu chuyện hài hước. Nàng có thể đối thoại được hầu hết mọi chủ đề với các đấng mày râu, từ triết học Mác-Lênin cho đến bất động sản và tranh trù tượng. Rõ ràng là nàng học lắm, đi nhiều, giao tiếp rộng rãi và quen đối thoại trước công chúng. Nàng khiêu vũ giỏi và nóng bỏng. Còn có hẳn một công trình khoa học nói rằng phụ nữ khiêu vũ giỏi rõ ràng là rất tự tin, mạnh mẽ và chủ động. Cả đám đông bị nàng hút như nam châm, đặc biệt là các đấng mày râu, trong đó có bạn.

Còn đối với một cô nàng bảo sao nghe vậy như thể Trái đất vuông hay tròn đối với nàng cũng như nhau, cứ ngơ ngác im cười tươi trước mọi tác động ngoại cảnh và chẳng đưa ra được một lời bình luận thú vị nào trong suốt cuộc nói chuyện, các bạn gọi họ là “nước lọc”. Trong văn học, họ được thi sĩ Xuân Diệu tặng cho biệt danh “hột com” (Hai nàng Hột Com trong tác phẩm “Tỏa Nhị Kiêu”). Bạn cảm thấy dường như thế giới của họ chỉ có mỗi mua sắm và ẩm thực, hoặc có thể gọi là shopping và đồ ăn vặt, hoặc cũng có thể kêu là chợ búa và bêp núc. Điều thú vị và phong phú duy nhất họ kể ra được là nội

dung những câu chuyện phim Hàn Quốc và chuyện tình của một cô bạn thân.

Bạn lại còn thích một cô gái đặc biệt gọi cảm, hoặc gọi tình thì càng tốt. Ngày xưa các cô gái thấy một chàng trai ngồ i chỗ nào rồ i mà đứng lên thì phải ngồ i xích ra một quãng chứ không được ngồ i đúng chỗ chàng trai vừa ngồ i. Ấ y là nề nề p gia phong quý tộc phải thế . Giờ bạn chẳng thích bị quý tộc như thế tí nào. Bạn lên mạng tìm hình nề n cho laptop chẳng bao giờ chịu down ảnh những cô gái chân ngắ n, lưng dài, đồng cũng như hạ luôn ăn bận như giáo viên tiểu học chuẩn bị lên lớp. Bạn mua lịch vẽ treo tường cá m có bao giờ mua hình thiế u nữ mặc áo dài trắng đứng dưới gồ c cây dừa hay chị nông dân đang cá y lúa.

Và cứ cho là sau một thời gian theo đuổi (chứ không phải săn đuổi), bạn đã biế n được người đàn bà quyế n rũ tôi vừa kể trên đây làm vợ. Và bây giờ bạn sẽ làm gì? Tôi đoán nhé.

Đầ u tiên thì bạn muố n nàng sinh cho bạn một đứ a con hoặc một lũ con càng tốt (nế u như không có điề u luật về số lượng con cái do Chính phủ đề ra). “Gái một con trông mòn con mắ t/ Gái hai con vú quặt sang ngang”. Tắ t nhiên bạn chẳng bao giờ muố n để cho nàng trông mòn con mắ t. Tôi vẫn nghi ngờ việc phụ nữ trói chân đàn ông bắ ng một đứ a trẻ, mà ngược lại mới là đúng logic. Nế u bạn muố n người phụ nữ ngồ i im một chỗ, chẳng có cách nào dễ dàng hơn là tặng cho cô ta một cái bụng. Vì tình yêu, nàng sẽ sinh cho bạn một đàn trẻ thơ xinh đẹp, và giờ mọi đường cong của nàng bị phá vỡ, nàng tăng cân vù vù như uố ng nhằ m phải sữa DHA, nàng kiệt sức vì tã lót bím sữa. Giờ nàng chẳng còn thiế t phấ n đầ u gì nữa hế t. Nên chẳng phải tự nhiên mà các công ty cứ quèo thêm một yêu cá u trong hợp đò ng lao động là 5 năm đầ u không được sinh con. Tắ t nhiên bạn biế t điề u đó. Đầ y là sự hy sinh tuyệt vời của một người vợ, có yêu thì mới hy sinh được chớ. Mà phụ nữ đã có chồ ng con,

thân hình phải tròn trịa thì mới phúc hậu, mới ra dáng người làm vợ làm mẹ. Bạn nói bạn luôn thích nhìn thân hình như thế.

Bạn thích chính tay cô ấy nấu ăn cho bạn hay ngày nào hai người cũng lấy nhà hàng làm bữa tối? Tất nhiên tôi hiểu ý của bạn. Hình ảnh người vợ đương nhiên là phải gắn liền với cái bếp. Hình như có vài chàng trai trước khi cưới thường hay hình dung ra cảnh nàng đang đứng cạnh bàn bếp, mặc chiếc váy ngắn gợi cảm, lưng quay lại phớt má tóc bồng bềnh trên bờ vai trắng ngần, mùi nước hoa Samsara thoảng hương quyến rũ, rồi chàng bắt đầu ôm nàng từ phía sau, và... Hình như cách đây vài thế kỷ các cụ cũng có sở thích đúng vào giờ “khói lam chiều bay lên” này nên mới có câu ca dao “Lợn kêu, con khóc, chông đòi tòm tem”. Vì yêu bạn hết mực, nên nàng sẵn sàng hy sinh thời gian tập aerobic, spa, massage để nấu bữa tối. Nhưng tôi không biết nhiều phụ nữ nấu ăn mà khi nào bàn tay bớt được mùi hành tỏi và từ đầu đến cổ thôi ám mùi mỡ rán (chứ không phải mùi hương Samsara gợi tình). Cũng không mấy khi phụ nữ mặc quần áo gợi cảm để nấu ăn. Vì hình như có một chân lý về tính hai mặt của mọi sự vật. Những món ăn bổ dưỡng như gạo lứt, mướp đắng, đu đủ sữa thường không ngon, còn những thứ ngon như rượu bia, thuốc lá, bánh kẹo, chè kem thì lại chỉ gây ung thư và tiểu đường. Cũng như vậy, quần áo có thể làm đẹp và gợi cảm thường hoặc là gây cảm lạnh, hoặc là gây tức thở, còn quần áo thoải mái và thuận tiện lại là thứ vải dễ nhăn như lò xo và dễ biến thành màu cháo lòng. Bữa tối thường liên quan đến việc chợ búa, xào nấu, và rửa bát đĩa, chưa kể chậu quần áo và chiếc giẻ lau nhà. Làm xong ấ y việc xong, nàng sẽ kiệt sức như bệnh nhân nằm chờ truyền dịch cho đến tận sáng hôm sau. Ô, đó là tình yêu, bạn rất tự hào với bạn bè vì có một người phụ nữ chăm sóc cho bạn từ A đến Z.



Nàng là người ham hiểu biết, năng động và sáng tạo. Muốn hiểu biết thì phải đi nhiều, giao tiếp nhiều mới mở mang được đầu óc, mới tự tin. Có người chông chênh nào cứ thích người đàn bà của mình đi công tác dài ngày, đi du lịch, đi họp hành, đi tiệc tùng, đi liên hoan, tóm lại là đi ra khỏi nhà suốt ngày? Nếu bạn nói Có thì bạn giờ tay cao lên nhé. Tất nhiên rồi, “Cô định đi đâu, cô đi công tác dài ngày ư? Hội thảo ư? Hội thảo luôn diễn ra ở các khách sạn năm sao. Khách sạn năm sao phải có bể bơi. Sao trong vali của cô lại có cái gì đỏ rực như lá cờ thế kia? Ừ thì đi bơi là phải mặc áo tắm chứ không ai mặc áo jacket, nhưng sao cô không chọn cái áo tắm nào màu nâu sồng hay màu gụ mà cứ phải đỏ rực lên như thế? Tôi biết lũ đàn ông ở hội thảo mong chờ điếu gì rồi”. Bạn chẳng phải lý sự nhiều đến thế, nàng vốn thông minh, nàng hiểu ý bạn từ lúc chưa nói ra. Vì tình yêu, nàng sẽ xếp lại va li lên nóc tủ, cất cái “lá cờ” kia đi và thay vào bộ quần áo thuận tiện nhất cho việc nấu bếp và lau nhà. Nàng cũng chẳng thiết đi đâu nữa, bạn đã là cả thế giới của nàng. Trong một tiểu phẩm, đạo diễn Lê Hoàng miêu tả các bà vợ là người luôn “thích xuất hiện trong nhà với bộ đồ nhàu nát, với tóc rối bù cùng với đôi dép chiềc nọ chiềc kia”. Thì mặc đẹp và gọi cảm để làm gì kia? Ra ngoài đường bao nhiêu người ngắm còn chả được khuyến khích mặc gọi cảm, ở nhà có mỗi máy bộ con trình diễn cho ai xem. Hơn nữa, hình như cái việc tốn kém thời gian, tiền bạc nhiều nhất ấy là việc làm đẹp. Nếu đi shopping, spa, làm tóc, chuốt móng, trang điểm, thay đồ, ngắm gương mặt năm tiếng đồng hồ chỉ để cho bạn ngắm vài tiếng buổi tối thì thật phù phiếm. Mà từ lúc mới quen đến bây giờ, bạn chẳng vẫn bảo bạn yêu tâm hồn nàng nhất đấy thôi, hình thức chỉ là nhất thời. Nàng tin lời bạn tuyệt đối, áo quần chỉ là nhất thời mà thôi.

Sự hiểu biết và phong văn hóa của con người đến từ hai nguồn, hoặc là “đi một ngày đàng học một sàng khôn”, hoặc là học từ lý thuyết thì cũng được. Nàng rụt rè xin bạn cho đi học. Trời không

nóng mà bạn cũng thấy nóng hệt cả người “Học tiếng sĩ để làm gì? Để cãi chồng à?”. Rồi bạn dỗ dành “Em đi học làm gì cho cực thân, em dành thời gian ấy chơi với chồng với con có phải sướng hơn không. Phấn đá u mà làm gì. Em là phu nhân của anh, thế là đủ tự hào rồi”. Vì tình yêu đôi với bạn, nàng lại cất hồ sơ vào ngăn kéo. Bạn hài lòng thỏa mãn. Phụ nữ là phải thế chứ, là phải nghe lời chồng. Những tháng ngày đàn ông có cô vợ cứ cãi trăm trăm rõ thực là bất hạnh. Bạn thấy thương thay cho chúng nó. Nếu quý vị nào cực thích cho người phụ nữ của mình đi học tiếng sĩ (thậm chí ở nước ngoài) thì giờ cao tay lên nhé. Bạn đừng trả lời “Mình rất tôn trọng quyết định của cô ấy”, hoặc “Mình muốn ngăn cản cũng không được”. Bạn chỉ được trả lời *Thích* hay *Không thích* mà thôi.

Bạn là cả thế giới của nàng, nên nàng bỏ tiết tất cả các buổi tham gia câu lạc bộ khiêu vũ (vì nàng biết không có người đàn ông yêu vợ nào lại cứ muốn vợ đi khiêu vũ), nhiều năm nay nàng quên mất khái niệm tiệc tùng hay du lịch mạo hiểm. Thay vì lên đỉnh Phanxipan hay Everest, nàng chỉ quen với cung đường Nhà-Cơ quan-Chợ-Nhà. Bữa nào trở về nhà ngoài tập tài liệu còn có thêm chục bịch nilon trong đựng rau củ, củ cải, cá rô, thịt ba chỉ, măng khô, mực ống, tôm nhảy tanh tách, cua bò lỏm ngổm và một tá cà muối. Buổi tối nàng ngồi tròn xoe trên ghế salon xem phim Hàn Quốc và đủ loại gameshow của nhà đài. Đạo diễn Lê Hoàng định nghĩa sở thích của các bà vợ là “sên ra lại chạy tốt sang hàng xóm, nghe thiên hạ kể về chồng thiên hạ, sau đó tự khai báo về chồng mình”. Thì bây giờ nay nàng có thu nạp được thứ gì vào đầu đâu ngoài mấy chuyện phim Hàn Quốc để mà đôi thoại. Bạn là cả thế giới của nàng thì ngoài “thế giới” nàng còn biết nói về chủ đề nào khác nữa. Còn nếu ai đó có tình chơi ác, cứ nhắc đến các chủ đề khác là nàng chỉ biết cười ủng hộ, Trái đất có biến thành hình vuông nàng cũng ủng hộ mà thôi.

Xin chúc mừng bạn. Vậy là bạn đã hoàn thành công cuộc đô `ng hóa hoàn hảo. Bạn đã biế `n người đàn bà của mình từ một cô nàng xinh đẹp, thông minh, hiểu biế `t, năng động, tự tin, mạnh mẽ, đầ `y cá tính thành một mụ đàn bà nặng cân, nhạt nhẽo như nước lọc, ngây ngây thơ thơ như hột cơm, ù lì, bảo gì nghe nắ `y, lôi thôi luộm thuộm với dưa cà mắ `m muố `i, thích buôn dưa lê chuyện nhà. Tóm lại, thành một người ai nhìn thắ `y cũng phát chán, nhắ `t là đàn ông. “Đàn ông nào nhìn thắ `y cũng chán ư? Thế ` thì mừng quá. Là tôi cũng đang muố `n như thế `.” Nhưng tôi không biế `t khi bạn đã thành công trong việc biế `n nàng thành một người đàn bà luôn ám mùi hành tỏi và mỡ cháy thì bạn có hài lòng hay không, hay trong một giấ `c mơ đêm bí ẩ `n nào đó, bạn lại mơ đầ `n một cô nàng bắ `c lửa, gọi tình, hiểu biế `t, năng động, tự tin, đầ `y cá tính và ngang ngạnh, bắ `t trị như một con ngựa vắ `n hoang dã.

Là tôi chỉ giả ` định một câu chuyện vậy thôi, chứ công cuộc đô `ng hóa (mặc dù là mơ ước của toàn thể những ông chồ `ng trên thế ` giới) sẽ rắ `t khó xảy ra, vì thay đổi một con người là việc còn khó khăn hơn đặt yên cương lên lưng báo Gepa sa mạc. Bạn chỉ có thể sở hữu một cô nàng như vậy nế `u như từ thuở cha sinh mẹ đẻ cô ta đã như thế ` rồi. Tuy nhiên, đàn ông cũng thường mâu thuẫn như thế `, họ luôn muố `n biế `n người phụ nữ yêu quý nhắ `t của mình trở thành một người mà nế `u vô tình va quệt xe, rồ `i phải sửa xe đầ `n cho cô ta, bạn sẽ phải liên tục nhìn đô `ng hồ ` và nhớ lại xem sáng sớm nay ra ngõ đã gặp ai.

# NHAN SẮC HAY TRÍ TUỆ HAY GIÀU CÓ

Thi thoảng tôi vẫn đọc tản văn của Trang Hạ. Trong các bài viết của chị thường nhắc đến chuyện phụ nữ đẹp, phụ nữ xấu. Ở tản văn “Rãnh ngực và tiệc đêm”, có đoạn như sau: “Không phải bỗng dưng, phụ nữ thèm muốn điên cuồng phát huy cái sức hấp dẫn chết người của giới tính nữ tới thế. Ai mà chẳng biết, phụ nữ sinh ra chỉ cần đẹp, nàng đã đỡ khôn đời vất vả, và đỡ gian nan lập thân gập đôi phụ nữ xấu. Có người nói, đàn bà chỉ cần đẹp đã được coi là thành đạt. Nên giữa trí tuệ sắc sảo và rãnh ngực sâu của một nhan sắc đẹp đẽ, nhiều người chọn rãnh ngực chứ không chọn trí tuệ thông minh. Người phụ nữ thông minh thì sẽ trả lời uyển chuyển hơn: Tôi chọn nhan sắc chứ không chọn trí tuệ, bởi tôi chọn thứ tôi thích. Nhưng tựu trung, vẫn là chọn cái Đẹp, dù họ là ai”.

Điều này làm tôi nhớ lại hồi năm 1988, khi có cuộc thi hoa hậu đầu tiên của nước VN sau thống nhất, mà Bùi Bích Phương đăng quang ngôi vị với chiều cao rất khiêm tốn, mẹ tôi xem xong chương trình toàn người đẹp quay sang hỏi con gái rằng “Nếu cho con chọn nhan sắc, trí tuệ và sự giàu có thì con chọn cái gì?”. Đây là một câu hỏi có tính thông dụng trong tất cả các cuộc thi sắc đẹp Việt Nam mà từ thuở sơ khai đến giờ ban giám khảo vẫn thích dùng để tra tấn thí sinh. Tôi nói to đùng dục như trả bài trên lớp “Con chọn giàu có ạ.” Mẹ tôi thất kinh kêu lên “Thôi chết thật, cái con bé này...”. Ý bà là tôi phải chọn trí tuệ giống cái cô đêm đẹp vừa phát biểu trên ti vi kia (mà giờ có lẽ cô ấy sắp có cháu ngoại rồi). Cô ấy nói cô chọn trí tuệ vì nhờ có trí tuệ Bác Hồ đã dẫn dắt dân tộc giành được độc lập. 25 năm rồi tôi vẫn nhớ như in câu trả lời tuyệt vời của

cô ấy. Cô ấy trả lời đến “Em lựa chọn trí tuệ...” là khán giả đã vỗ tay âm ỉ chưa cần nghe cô giải thích lý do. Nhưng điều này thật giống việc tôi thấy vắng trắng hạ tuần rất giống cái bánh sừng bò mà cô giáo cứ bắt tôi phải miêu tả nó thành hình lưới liềm trong khi tôi chưa được nhìn thấy lưới liềm bao giờ. Tôi trả lời thế không phải là tôi chọn thứ... còn thiếu giống nhà văn Trang Hạ gợi ý. Vì lúc ấy, một đứa bé 10 tuổi chưa định vị được nhan sắc và trí tuệ nó quan trọng như nào, và như nào thì được gọi là có nhan sắc và trí tuệ. Chỉ thấy mình quanh năm chẳng xu dính túi để có thể mua được sách truyện, kem que, và câu thường trực của mẹ tôi trước mỗi gợi ý bóng gió của con gái luôn là “Thôi, mình làm gì có tiền”, nên tôi ước thế.

Tôi vốn ghét phải trả lời các câu hỏi mang tính lựa chọn, đặc biệt là trong những trường hợp ta không có khả năng lựa chọn. Xinh đẹp hay trí tuệ hay giàu có thì... Trời sinh ra thế. Trời cho thứ gì xài thứ nấy chứ chọn sao được bây giờ. Đâu có phải giống như vào hàng phở sáng mà hỏi chọn phở bò hay phở gà. Nếu tôi đứng ở vị trí những cô bé thí sinh 18 tuổi đang bị hàng dài ban giám khảo kiểm tra trí tuệ sau khi vừa trình diễn xong bikini, thế nào tôi cũng sẽ trả lời như thế. Hoặc chí ít cũng thực thà rằng “Em chọn nhan sắc vì có nhan sắc em mới được đứng đây để trả lời câu hỏi của ban giám khảo”. Cuộc sống đôi khi rất buồn cười. Có những điều hiển nhiên mà nếu nói thật sau cánh gà thì không sao, nhưng nói thật trên sân khấu thì thế nào hôm sau cũng được xuất hiện trên khắp các mặt báo từ báo chính thống cho đến báo lá cải.

Nhưng cũng có bạn trong bữa cơm tôi, ông chòng tôi bất ngờ hỏi (vì thấy tôi liên tục than phiền về căn bệnh mất ngủ):

Nếu cho em chọn được ngủ ngon mà tiền kiếm ít đi thì em chọn cái gì?

Tôi trả lời ngay không cần đắn đo rằng thì là tôi chỉ cần thu nhập mỗi tháng đủ cho ngày ba bữa cơm nhưng được ngủ ngon giấc như ông chồng tôi, vừa đặt lưng đã ngáy to đống dục thì tôi bả ãng lòng đổi ngay.

Lại hỏi tiếp “Nếu cho chọn việc ngủ ngon và sự nổi tiếng thì chọn cái gì?”. Tôi lại trả lời ngay trong 1/1000 giây rằng tôi không bấu gì được nổi tiếng trong khi cả thế gian say ngủ thì suốt 10 năm trời tôi mắt chong chong lang thang trong nhà trong bóng tối như một bóng ma. Nếu ai thấy khó hiểu vì sự lựa chọn của tôi thì cứ thử thức ba đêm thôi sẽ chọn được ngay. Lúc ấy, bạn sẽ thấy mọi sự trên đời là vô nghĩa. Tôi bảo tôi chỉ cần làm một người bình thường, thợ cày cũng được, mà ngủ ngon giấc là được.

Lại hỏi “Nếu đổi lấy sự ngủ ngon nhưng bù lại phải thật xấu xí thì có chịu không?”. Tôi lại gật đầu ngay không đắn đo. Ông chủ kia tiếp lời “Nhưng phải xấu như bác A ấy”. Tôi hơi chững lại, buông bát đĩa. Riêng điều này thì tôi chưa nghĩ tới. Bác A là một người trong họ mà mặc dù xấu xí tuổi mẹ tôi, tôi vẫn gọi bả ãng chi theo vai vế. Tôi cúi mặt suy nghĩ. Khuôn mặt bác A hiện rõ trong lòng bát ăn cơm. Ông chồng tôi lại hỏi dồn, giọng đả c thắ ãng “Thế nào, có đổi không?”. – “Từ từ, để nghĩ tí đã”.

Tôi nghĩ đến hết bữa cơm vẫn chưa trả lời được. Thành ra đêm hôm đó lại càng thêm trắ ãng hơn một tí về cái sự đổi chác không tương này. Đến 3 giờ sáng thì bực mình nghĩ “Đổi với chác, nhưc cả đầu. Hỏi gì mà khó thế không biết”.

Nhưng mọi phạm trù trong cuộc sống đều có tính hai mặt cả. Dù bạn có thiếu thứ gì thì cũng vẫn có lắ ãng cái lợi. Tỉ dụ như bạn rất thông minh, nếu chẳng may bạn hơi đẹp tí, chỉ cần hơi đẹp tí thôi, vậy là bạn đã trở thành hiện tượng. Có bạn tôi đọc báo, thấy một cái tit giật gân “Một nữ tiến sĩ xinh đẹp như J.Lo làm đảo điên cánh mày

râu Mỹ”. Là bài báo này viết về nữ tiến sĩ Melissa Fredham 34 tuổi, một nhà khoa học thuộc Viện nghiên cứu cơ quan hàng không vũ trụ Hoa Kỳ NASA, 3 lần được bầu chọn là nhà khoa học xuất sắc nhất Hoa Kỳ. Tôi ngắm kỹ bức ảnh của Melissa thì thấy cô cũng đẹp, nhưng sao nước Mỹ có hàng vạn cô gái có số đo chuẩn hơn nữ tiến sĩ Melissa, khuôn mặt kiêu diễm và gợi cảm hơn rất nhiều thì chẳng thấy ai ở đâu, thậm chí có xuất hiện trên những pano quảng cáo lớn ở giữa ngã tư đường thì cũng chẳng ai thèm liếc nhìn. Trong khi người được đặt biệt danh “J.Lo của những người đàn ông thông minh” thì cứ mỗi lần bước chân vào phòng họp lại được tất cả các đấng mày râu đứng ngậy ra nhìn (là trong bài báo miêu tả thế). Bà Yulia Tymoshenko, nữ thủ tướng Ukraine, và Hillary Clinton cũng gây ra sự ngạc nhiên không kém. Mặc dù tôi không nghĩ họ thực sự là những người phụ nữ đẹp theo quan niệm của các trang tạp chí dành cho phái đẹp hàng đầu thế giới.

Lại nữa nhé, nếu bạn cực kỳ xinh đẹp mà chẳng may hơi thông minh tí thôi thì thế nào cũng được ngợi ca hết lời. Tôi từng đọc một mẫu báo có đưa tin giật gân rằng theo một điều tra mới nhất, người ta đã khẳng định được rằng ngôi sao quá cố Marilyn Monroe, quả bom tình dục của nước Mỹ, thời còn trẻ đã từng... đọc sách. Đấy, bạn có đọc cả thư viện cũng chẳng ai quan tâm đâu, nhưng một người đẹp lừng danh đọc sách thì được đưa tin trang trọng trên trang nhất của những tờ báo hàng đầu. Người đẹp đọc sách đã thế, người đẹp viết hẳn được một cuốn sách, hoặc vài mẫu chuyện thôi, thì còn khủng khiếp hơn. Thi thoảng vẫn thấy báo chí thi nhau đưa tin cô ca sĩ này, cô người đẹp kia viết văn, làm thơ. Trong khi hàng năm các nhà xuất bản in không biết bao nhiêu vạn cuốn sách của các tác giả thì chẳng mấy nhà báo muôn ở đâu. Có bạn ông bạn đồng nghiệp Lê Thiệu Nhon của tôi còn đưa tin về một cô MC xinh đẹp đang ôn thi để chuẩn bị thi cao học (là ôn thi thôi chứ chưa đỗ cao học), với cái tí khá háp dẫn.

Tất nhiên trong đời thực cũng có nhiều người chả cần phải chọn cái gì sất, vì trời cho họ cả ba thứ. Nhắc đến Marilyn Monroe, người mà hôm tôi còn nhỏ, đã bỏ công sưu tập không biết bao nhiêu ảnh của nàng, bất chấp việc nàng có bao giờ đọc sách hay không, thì không thể không nhắc đến hai người đàn bà tài sắc (hoặc có cả ba thứ) có liên quan đến nàng là nữ diễn viên Pháp Simone Signoret và Jacqueline Kennedy Onassis, phu nhân của cựu tổng thống John F. Kennedy. Có liên quan đến Marilyn vì nàng đã từng là người tình của hai ông chồng nổi tiếng của cả hai mỹ nhân này. Có một câu chuyện rất thú vị về những mối tình tay ba của Marilyn. Khi ngôi sao gợi tình số 1 nước Mỹ đóng bộ phim “Let’s make love”, thì nàng ở trong một phòng khách sạn trên đồi Beverly Hill cùng chồng là nhà viết kịch Arthur Miller. Phòng bên cạnh là của cặp vợ chồng người Pháp Yves Montand (Bạn diễn của nàng trong phim) và vợ là Simone Signoret. Simone là người đàn bà tài sắc, là diễn viên đầu tiên mang tượng vàng Oscar về cho nước Pháp, là một trong những người có tầm ảnh hưởng lớn nhất đến điện ảnh châu Âu. Tuy vô cùng xinh đẹp, nổi tiếng và chỉ hơn Marilyn có vài tuổi nhưng nàng cũng không thoát khỏi sự tổn thương bị gây ra bởi quả bom tình dục M.M. Tất nhiên là Yves Montand “tình giả hóa thật”. “Let’s make love” (Hãy làm tình) thành ra cũng thực hiện thật. Simone là một người phụ nữ rất thông minh. Điều này chẳng cần căn cứ vào các giải thưởng lúc liu nàng mang về cho nước Pháp mà chỉ cần nghe câu trả lời của nàng khi báo chí cứ châu vào phỏng vấn Simone sau khi câu chuyện Marilyn và Yves Montand vỡ lở: “Si, Marilyn est amoureuse de mon mari, cela prouve qu’elle a bon gout” (Đúng, Marilyn là người tình của chồng tôi. Điều này chứng tỏ gu của cô ta cũng được đấy.)

Có một bộ phim mang tên “My week with Marilyn” vừa được công chiếu cuối năm 2011 kể về mối quan hệ của Marilyn và Simone trong thời điểm này. Simone luôn là người ứng xử thông minh và



khôn ngoan trước báo giới trong khi có lẽ lòng nàng đau như cắ t. Và sau khi Marilyn ra đi trong một cái chắ t bí ẩn (không rõ là do ám sát hay tự sát), giữ lại khuôn mặt xinh đẹp và thanh xuân vĩnh viễn, Simone đã viết trong cuốn hồ i ký: Cô á y đã ra đi, mà không hề biế t rằng tôi luôn đeo chiế c khăn quàng lụa màu rượu sâm panh mà cô á y từng cho tôi mượn. Giờ nó hơi bị sờn một tí, nhưng khi quàng, nế u tôi khéo gắ p thì vế t sờn sẽ không lộ ra”

Còn đố i với Đệ nhắ t phu nhân Hoa Kỳ, thì cũng có vô số giai thoại. Không như Marilyn và Simone, xuấ t thân từ một gia đình công dân hạng ba và công dân hạng hai, Jacqueline xuấ t thân từ tà ng lớp thượng lưu, là con gái một chủ tịch ngân hàng, được học cưỡi ngựa từ nhỏ và có nhiề u bắ ng đại học. Nế u như Marilyn có một vẻ đẹp gây số c, vừa ngây thơ vừa gợi tình, Simone đẹp một cách sắ c sảo và quyế n rũ thì Jacqueline tinh tế , lịch lãm và sang trọng. Tuy nhiên ông chồ ng tổng thồ ng của nàng vẫn rơi vào tay Marilyn.

Có một câu chuyện rằng khi Marilyn gọi điện đế n Nhà Trắ ng và Jacqueline nhắ c máy, nàng nói với tình địch rằng “Cô muố n trở thành người tình của chồ ng tôi. Được thôi, vậy thì cô hãy bỏ cái trò đóng phim vớ vẩn á y đi”, đắ y là ý coi thường nghề nghiệp của Marilyn. Sở hữu cả nhan sắ c, trí tuệ, sự giàu có và quyề n lực bậc nhắ t, nhưng Jacqueline là một phụ nữ bắ t hạnh. Chỉ ít lâu sau khi nhậm chức, tổng thồ ng Kennedy đã bị ám sát với một viên đạn vào đầ u. Tiế p đó con trai Jacqueline cũng bị chắ t thảm trong một lầ n tự lái máy bay trên biển, sau đó ít lâu, ông chồ ng thứ hai là tỷ phú Onassis cũng qua đời, để lại cho Jacqueline kho tài sản kế ch sù. Nhưng suố t cả cuộc đời, Jacqueline lúc nào cũng lo bị ám sát sau khi em chồ ng là Robert F. Kennedy cũng bị ám sát nố t.

Giờ thì tá t cả những nhân vật liên quan đế n Marilyn cũng đầ u đã trở thành người thiên cổ. Nế u như ông Trời cho một người nào đó cả ba thứ, thì lại lắ y đi của họ thứ khác để bù lại. Cứ mỗi bận thắ y có

ai gặp may điê`u gì, mẹ tôi lại hay bảo “Thánh nhân đấi kẻ khù khờ” hoặc “Ngu si hưởng thái bình”. Ấu cũng là triê`t lý đúng vậy. Bạ không giàu có thì bạ không lo mấ`t trộm. Không có nhiê`u thứ để mấ`t, ấ`t là sẽ sô`ng an lành.

# ĐÀN ÔNG CHỌN VỢ, ĐẸP ĐÀN HAY KHÔN XẤU

Hôm trước tôi có viết một mẩu vui về chuyện phụ nữ nên chọn nhan sắc hay trí tuệ hay giàu có. Ấy là phụ nữ tự chọn cho mình (“tự chọn” cũng là nói vui theo cách giả định mà thôi) còn đàn ông, khi chọn vợ hay người yêu thì chọn cách nào? Tôi vừa đọc bài viết “Chọn khe ngực sâu hay cái đầu trí tuệ” của nhà văn Suong Nguyệt Minh trên báo Tuổi trẻ Đời sống, thấy tác giả viết rằng “Ở bên cạnh người phụ nữ thông minh, đàn ông phải chấp nhận đố i thoải, bị chấ t vấ n, bị hoài nghi; nếu giả đố i sẽ dễ dàng bị nàng bóc mẽ như lầ n lượt bóc từng lớp vỏ hành. Sung sướng gì mà đi chọn cái người đàn bà thông minh cứ như đi dép lê quèn quẹt trong hộp sọ mình?... Cái đám đàn ông thành đạt có biệt thự, xe hơi, nhà lầ u, trang trại, công ty, đã có cái đầ u thông thái kinh doanh hoặc phát minh sáng chế , thì có câ n thêm một bà vợ thông minh mà lại xấ u không?”. Cả bài viết toát lên việc nếu chỉ được chọn một thì phầ n lớn đàn ông sẽ chọn người đẹp mà đầ n còn hơn đi chọn người khôn mà xấ u. Và tác giả đưa ra vài dẫn chứng về quyề n năng của nhan sắc: “Người xưa nói *Anh hùng không qua ả i mỹ nhân*, chứ không thấy ai nói *Anh hùng không qua ả i con gái có cái đầ u thông thái*. Vẻ đẹp Tây Thi đầ n mức ngày còn ở thôn Trữ La, nàng ra hồ giặt lụa, cá ngược lên nhìn thấy mà cả thẹn phải lặn xuồ ng nước. Mỹ nhân Tây Thi đẹp nghiêng nước nghiêng thành, khiề n Ngô Vương Phù Sai si mê, rồ i trí đầ n mấ t nước. Sức mạnh người đẹp còn dữ dội hơn cả một đạo quân bách chiề n bách thắ ng, hỏi ai không chọn khe ngực sâu?”.

Tôi thì cho rằng Tây Thi (nếu có thật, vì cho đến giờ chính sử vẫn không nhắc đến tên nàng và nhiều sử gia khẳng định rằng nàng không có thật) là một người đàn bà không những đẹp mà còn cực kỳ thông minh. Và chính cái thông minh của nàng mới làm cho khuynh thành đảo quốc. Tây Thi đúng đắn tư đại mỹ nhân Trung Hoa là một gián điệp của nước Việt, mà xưa nay mọi nữ điệp viên đều không thể thiếu được thứ vũ khí vô hình là trí tuệ và sự khôn ngoan hơn người. Cleopatra, Võ Tắc Thiên hay Từ Hy Thái Hậu cũng đều đặc biệt thông minh nên mới có thể thâm tóm quyền lực của một quốc gia rộng lớn như Trung Hoa, Ai Cập. Thậm chí khi xem ảnh Từ Hy, nhiều người còn khá thất vọng vì bà không đẹp nghiêng nước nghiêng thành như hậu thế vẫn tưởng tượng. Phần trí tuệ của Từ Hy có lẽ vẫn sâu hơn rãnh ngực. Nếu ngày nay chọn điệp viên, chắc không ai dám chọn các người mẫu đẹp từng milimét chuyên quảng cáo đồ lót, e rằng các cô ấy sẽ làm hỏng việc. Hoặc chỉ ít các cô cũng chẳng thể nào quyền rũ nổi những chính khách thông thái vì thời nay người đẹp nhiều vô số kể, mở tạp chí nào ra cũng thấy người đẹp xếp hàng trên các trang họa báo. Chẳng người đàn ông nào lại đại dột “mất nước” chỉ vì một người đàn bà “ngoài đẹp ra ta chẳng có gì”.

Có người nói đàn ông thông minh và tài giỏi, khi chọn ý trung nhân thường chọn cái họ thiếu, ấy là nhan sắc, còn sự thông thái họ có thừa rồi, họ không cần thêm một người thông thái nữa. Tôi e không phải vậy. Những người đàn ông tài năng, họ có nhiều sự lựa chọn, nên thường là lại chọn...cả hai. Điềm lại thấy người trong mộng của Trịnh Công Sơn, Đoàn Chuẩn, Nguyễn Đình Thi, Picasso, Tagor, Victor Hugo, Beethoven, Napoleon, J.F Kennedy... đều không những vừa đẹp, vừa thông minh mà còn rất mạnh mẽ, cá tính, có cốt cách, tài hoa, am hiểu nghệ thuật và nhiều người trong số họ xuất thân từ tầng lớp quý tộc.

Những người đàn ông trí tuệ hơn người, thậm chí trí tuệ vượt qua nhân loại thì lại thà chọn người phụ nữ thông minh mà nhan sắc thường thường bậc trung còn hơn. Ví như 4 tỷ phú giàu có và tài năng nhất hành tinh đã được tạp chí Forbes xếp hạng lần lượt là Bill Gates, Warren Buffet, Steve Jobs, Richard Branson thì đều có vợ không đẹp nhưng thông minh. Thậm chí Warren Buffet và Richard Branson đều có hai vợ nhưng vợ nào cũng theo “gu” như thế.

Hồi còn sống, nhà thơ Trần Hòa Bình có bạn buột miệng bảo với đồng đạo nhiều người cùng có mặt ở đó rằng “Trước giờ tôi cứ tưởng phụ nữ đẹp là tất cả. Lúc nào tôi cũng thích phụ nữ đẹp, chỉ cần đẹp là đủ, nhưng sau thấy nhiều người đẹp rất vô duyên, tiếp xúc chịu không nổi”. Cũng có lần tôi đọc một bài báo phỏng vấn một nhạc sĩ trẻ, khi bị phóng viên “ép” phải lựa chọn như thế, anh bảo anh muốn cả hai nhưng nếu chỉ được chọn một thì anh chọn... người đẹp, còn đàn tỳ cũng được. Chắc lúc ấy, anh nhạc sĩ này chưa hình dung được cái người đẹp mà mình lựa chọn (trong tưởng tượng) không phải đàn vừa mà sẽ đàn đến độ làm cho ý trung nhân phát ngược. Chọn phụ nữ đẹp mà kém thông minh chỉ là sự lựa chọn của số đông đàn ông trung bình, không phải của những người đàn ông xuất sắc và tài năng. Trong trường hợp có những đại gia giàu có sở hữu những người đẹp đàn, ấy là có hai trường hợp, hoặc là anh ta cũng chẳng phải là một trí tuệ siêu việt gì, chỉ nhờ mách lới và may mắn mà phất lên tạm thời chứ không phải nhờ trí tuệ mà thành giàu có, khi ấy gặp người thông minh khéo anh ta còn phát ngại. Hai là anh ta không quan trọng cô gái kia thế nào vì trước sau chỉ coi cô ta là một công cụ tình dục để giải trí, còn danh chính ngôn thuận anh ta đã có một người vợ ở nhà rồi, chưa kể còn thêm vô số bồ nhí khác.

Có một số người đàn ông tài năng, giàu có, thành đạt mà nhiều người trầm phẫn ngạc nhiên rằng tại sao phu nhân của họ đã không

đẹp thì chớ lại còn không má y sắc sảo. Dễ hiểu là vì người đàn ông nào khi lập thân cũng bắt đầu từ con số không, rất hiếm người vốn được sinh ra từ gia đình tư sản giàu có, thời trẻ họ chẳng có gì trong tay, lại phải nỗ lực tiến lên bằng con đường kinh doanh, chính trị, “ý chí chiến đấu” dồn hết cho sự nghiệp, lãng mạn ở đâu nữa. Nên có lẽ những năm 20 tuổi, họ không phải là đối tượng bắt mắt đối với những cô gái trẻ xinh đẹp và thông minh, những người có quyền lựa chọn hơn là cứ ngò i đó để người khác chọn mình. Và có khi ở tuổi già, họ lại được phụ nữ trẻ “săn đuổi” nhiều hơn ở tuổi trẻ.

Trước khi sinh con, tôi vẫn nói rằng nếu có con gái mà chỉ được chọn một thứ cho con mình, tôi chọn trí tuệ. Thứ quan trọng là thứ không thể tạo ra và thay thế được. Không một phát minh tiên tiến nào của thế giới loài người dù là ở thì tương lai có thể biến đổi chỉ số IQ của một con người từ 85 lên 155, nhưng công nghệ ngày nay ở các trung tâm thẩm mỹ Hàn Quốc, Bắc Kinh có thể thay đổi một cô vịt thành một cô thiên nga. Giờ các bác sĩ dao kéo có thể làm được những điều mà cách đây nửa thế kỷ là không tưởng như gọt cằm (biến mặt vuông chữ điền thành mặt trái xoan), nối dài chân (khiến người 1m50 thành 1m65), biến da đen thành da trắng, biến đàn ông xù xì thành đàn bà nõn nà – xinh đẹp, biến đàn bà 60 tuổi trông như 20, mắt lác thành mắt cân, thậm chí phẫu thuật hoàn toàn một phụ nữ bình thường thành một khuôn mặt búp bê Barbie theo mẫu. Tóm lại khách hàng thích biến mặt mình, người mình thành thế nào thì chỉ cần đưa ảnh mẫu, bác sĩ sẽ cắt xẻo cho đúng như thế, còn thiện nghệ hơn nhiếp ảnh gia ngò i nghịch phần mềm Photoshop. Chẳng có vô số ngôi sao trong ngoài nước chỉ sau một tháng đã khiến mình không còn nhận ra được mình nhờ công nghệ làm đẹp siêu phàm đấy ư? Vì thế tôi chỉ mong cho con gái tôi được thông minh. Có trí tuệ và sự khôn ngoan, chí ít nó cũng sẽ biết chọn bạn mà chơi, chọn người mà yêu, chọn cộng sự mà làm

việc, không lo bị lợi dụng, phản bội hay lừa đảo; nó sẽ biết cách ứng xử trong xã hội sao cho nhã nhặn và thanh lịch nhất; nó sẽ chủ động và tinh táo trong mọi tình huống; sẽ được mọi người tôn trọng và sẽ tỏa sáng nhờ trí tuệ của mình. Trí tuệ làm ra tiền bạc, trí tuệ cũng tạo ra một vẻ đẹp riêng, cái đó người ta gọi là có duyên (dù chưa cần nhờ đến dao kéo).

Không có phụ nữ xấu, chỉ có người phụ nữ không biết làm đẹp. Rất tiếc nhiều phụ nữ thông minh nhưng không sở hữu nhan sắc lại không tin vào điều này. Họ theo đuổi lý lẽ của họ, hoặc là đã xấu rồi thì thả cửa cho xấu luôn thể, hoặc là tuân thủ tuyệt đối slogan của các cụ: “Cái nết đánh chết cái đẹp”. Nhiều người cả đời chẳng đụng đến bất kỳ một thứ mỹ phẩm nào cho dù được mời đi dự một bữa tiệc tối long trọng. Họ ăn mặc hết sức kỳ khôi không tuân theo bất cứ nguyên tắc thời trang nào ngoài nguyên tắc của chính họ là “sự tiện lợi”. Họ để cho cân nặng thả trôi vù vù theo những món thực phẩm yêu thích mà lơ đi lợi ích tuyệt vời của thể thao và khoa học dinh dưỡng. Thậm chí có biên tập viên (rất tài năng) xuất hiện trên truyền hình với mái tóc còn chưa chải cho thẳng. Tất cả những điều này có lẽ là sự kém thông minh nhất còn sót lại trong họ.

Còn nhớ một câu chuyện rất ấn tượng mà tôi đọc trên một trang báo. Ấy là khi Bill Clinton vừa nhậm chức thì có người bạn cũ thời sinh viên của ông xem ảnh trên các phương tiện truyền thông và thốt lên rằng “Chà, cuối cùng thì cậu cũng tự tìm cho mình một cô gái xinh đẹp hơn”. Ông bạn cũ kia tưởng đâu đệ nhất phu nhân Hillary Clinton là một người phụ nữ khác. Ông ta không ngờ rằng bà Hillary, người bạn cùng lớp đã yêu Clinton từ hồi họ còn học ở trường ĐH Yale lại chính là người phụ nữ xinh đẹp và sang trọng luôn xuất hiện cùng tổng thống Bill Clinton trong mọi tấm hình, tạo nên hình ảnh "cặp đôi hoàn hảo" khiến công chúng nhớ lại thời hoàng kim của J.F. Kennedy và Jacqueline. Từ một cô gái trông có vẻ

tẻ nhạt và thường thường bậc trung với đôi kính cận dày cộp, bà đã lột xác trở thành một hình mẫu cho hàng triệu phụ nữ ngưỡng mộ với vẻ đẹp quý phái, thanh lịch và trí tuệ nhờ vào việc biết làm đẹp một cách thông minh.

Chẳng thế mà hôm bữa đi qua cửa hàng thời trang NEM, tôi thấy họ trưng ra một slogan vô cùng khôn ngoan ngay ngoài mặt tiền cho một chương trình khuyến mãi, to đẽ nổi tít từ ngã tư Daewoo bên này cũng nhìn thấy: “Giàu vì bạn, sang vì vợ”. Ừ thôi thì, phụ nữ ai chả muốn làm sang cho chồng, bỏ ra ít tiền chợ đi làm đẹp, bỏ thêm chút thời gian đi học, đọc sách nâng cao kiến thức cho những ông chồng đỡ bản khoăn, phiền muộn xem là nên “đẹp đẽ” hay “khôn xâu”.



# ĐÀN ÔNG MỚI LÀ KHỔ

Thỉnh thoảng trong vài lần ngỗ i tán gẫu với đồng nghiệp, hoặc tán gẫu với mấy cô chủ hàng ở salon làm tóc, tôi vẫn tham gia phần biện đề tài “con trai hay con gái”. Nghĩa là cuộc “hội thảo” nho nhỏ này sẽ được chia làm hai phe, một phe bảo sinh con trai là tốt và một phe nói ngược lại. Đương nhiên tôi vào phe kia, lần nào cũng mình tôi một phe, cái phe mà sinh con gái là tốt ấy. Nhưng lần nào cũng vậy, tôi bị thua cuộc, không phải thua cuộc vì kém lý lẽ mà vì yếu thế quá. Một miệng mà cãi với đám chục miệng thì cái việc “sinh con gái là tốt” có dễ được ghi trong điều lệ Đảng rồi mang ra trích dẫn cũng sẽ trở nên vô nghĩa. Thậm chí tôi còn bị họ ê rã ãng là vì tôi không sinh được con trai nên tự an ủi thế. Và việc tôi cứ cố gân cổ lên “Tớ sinh chục đứa con gái cũng được” trở thành một sở thích quái gở, không khác nào đang đi giữa trời 450C mà lại cứ đòi được mặc áo len. Người sinh hai đứa con trai không đứng về phía tôi đã đành, người sinh một trai một gái, và cả người sinh hai con gái cũng phủ định tôi nốt. Đại khái là tôi bị phủ định sạch trơn thế này, sau khi đưa ra 10 dẫn chứng về việc “sinh con gái là tốt”:

1. Tôi nói: Về mặt kinh tế, bạn sinh con gái là mang tư duy rất tiết kiệm. Bạn sẽ không phải è cổ đi làm hùng hục chỉ lúc nào cũng với một nỗi lo canh cánh: Kiếm tiền và tiết kiệm để mua nhà sau này cho con trai lấy vợ. Nếu bạn có con gái và lương tháng của bạn chỉ có vài ba triệu, cứ yên tâm, bạn chỉ cần mua cho con gái bạn vài bộ áo quần. Không có xe, không có nhà, bạn vẫn có vô số cơ hội kén rể. Dù con gái bạn là một cô bé Lọ Lem quần rách áo nát, vẫn có vô số chàng hoàng tử mang rượu cognac đến để vâng an bạn.

*Họ nói rằng: Chẳng có làm sao sât, thả ãng Bi mà sau này không có nhà thì chúng nó đi ở thuê, không thì nó ở nhà vợ cũng*

*được. Mà mẹ thǎng Bi cũng không cǎn đé n một đũa con dâu ché con trai mẹ nó chỉ vì nó không có một cái nhà cho tử tể.*

2. Tôi nói: Về mặt cơ hội, con gái sẽ có nhiề u cơ hội nghề nghiệp hơn con trai vì theo thố ng kê của UNFPA năm 2012, do gấ n đây quá nhiề u cặp vợ chồ ng lựa chọn giới tính khi sinh con nên tỷ lệ bé trai trên 100 bé gái là 113/100. Họ còn bảo “Nế u sự mấ t cân bằ ng giới tính khi sinh tiế p tục tăng như vậy, thề hệ nam thanh niên sinh ra sau năm 2005 sẽ bị tác động nặng nề . Vì khi họ bước vào tuổi lập gia đình vào những năm 2030, số nam giới sẽ dư thừa so với phụ nữ cùng lứa tuổi. Đé n năm 2035, mức dư thừa nam giới trưởng thành sẽ chiế m 10% so với tổng số nữ giới và thậm chí còn cao hơn.” Như vậy, những nghề nghiệp cǎn đé n phụ nữ sẽ thiề u nhiề u nhân lực đảm nhiệm, và Việt Nam bắ t đầ u sắ p giố ng như Singapore, Hàn Quố c, Trung Quố c, Đài Loan. Nghĩa là ở những quố c gia này, sự chọn lọc giới tính là vô cùng khắ c nghiệt. Ai cũng chỉ thích đé con trai. Và giờ kế t quả là sang má y nước á y, thắ y phụ nữ có khuôn mặt của Chung Vô Diễm cũng đượ quý như vàng. Đàn ông phầ n nhiề u có nguy cơ ế vì không đủ phụ nữ đé lắ y về làm vợ. Họ đành bỏ tiề n nhiề u nhờ các công ty môi giới đũa phụ nữ từ Việt Nam sang.

*Họ nói rằ ng: Chắ ng phải lo bò trắ ng rắ ng, thắ ng Bi đé p trai thề , giờ đã thắ y đám con gái lớp mẫu giáo chề t mê chề t mệt. Lo gì sau này ế vợ.*

3. Tôi nói: Về mặt ngoại giao, nế u bạn sinh con gái, bạn sẽ không phải lo lắ ng quá về một cô con dâu tương lai. Lẽ thường con rể bao giờ cũng mế n mẹ vợ, còn con dâu... như một chị đồ ng nghiệp của tôi (vẫ đang số ng với mẹ chồ ng) thì: “Tớ i đi ngủ các bà có vào mắ c màn cho con dâu thì nó cũng không thích”. Nế u bạn có xích mích tí chút với chàng rể, cùng lắ m thì cô con gái yêu của bạn sẽ lắ n

xả vào lòng bạn mà thút thít rằng “Thôi mẹ thương anh ấy một tí”. Còn với con dâu, rõ ràng bạn sẽ thua ngay trên sân nhà.

*Họ nói rằng: Không, đối với thằng Bi thì mẹ là nhất. Tôi nào mà nó chả chui vào chăn lân ti mẹ. Không có mẹ đâu mà ngủ được. Sau này có vợ thì cũng thôi, chúng nó mà láo là không yên với mẹ thằng Bi.*

1. Tôi nói: Về mặt tình cảm, có con gái, bạn sẽ yên tâm rằng nó học lớp 5 rồi bạn vẫn có thể kéo nó vào lòng mà hun hít, cưng nựng. Con trai thì không thể được. Càng lớn nó càng lạnh lùng dần đi, không thể như thằng bé 4 tuổi mãi được. Còn nếu bạn cứ cưng chiều, hun hít nó mãi, nó sẽ trở nên ái tính, yếu đuối chẳng ra cái giống gì, cuối cùng trên đời nó chỉ được người phụ nữ duy nhất là mẹ nó yêu thôi còn con gái nói chung ai nhìn nó cũng thấy đáng ghét.

*Họ nói rằng: Nhất, đây có con trai vẫn hun hít cho ngủ với mẹ như thường. Cả hai rồi vẫn cho ngủ trên đùi. Trông nó vẫn đàn ông tốt.*

5. Tôi nói: Về mặt nhân lực, nếu có con gái, bạn có thể nhờ nó giúp vài việc vặt trong nhà và sai đi chợ. Còn con trai chỉ tổ phải thêm phần phục vụ. Không lẽ ngày ngày cứ bắt nó rửa bát, quét nhà, nhặt rau muống, đi mua dăm đồ hàng mãi.

*Họ nói rằng: Thì đành phải thế chứ sao, mẹ thì bận, chả nhẽ thằng Bi cứ chơi nhong nhóng. Bắt nó làm tí thay cho tập thể dục chứ có sao.*

6. Tôi nói: Về mặt đồng minh, con gái bao giờ cũng đứng về phía mẹ, trong mọi việc. Chưa kể bạn lại có thêm một người bạn để rủ đi shopping, xem phim, du lịch. Có gì cũng buồn dưa lê với nó được. Tôi chưa từng nhìn thấy cậu con trai nào lẻo đẻo đi chọn kem dưỡng

da, underwear cùng mẹ hay chịu khó lên mạng tìm tour du lịch mạo hiểm để hai mẹ con cùng đi.

*Họ nói rằng: Nó không chọn cùng được thì bắt nó làm tài xế đứng ngoài đợi, lúc nào mẹ ra thì sức dài vai rộng xách đồ, chả hơn mấy đứa con gái yếu ớt à. Thằng Bi nhà này bệnh mẹ ra phết. Thấy bố ra nã m cạnh mẹ là đuổi đi ngay.*

7. Tôi nói: Về mặt thẩm mỹ, ý tôi không phải một cậu con trai thì không thẩm mỹ, mà trong phạm trù thẩm mỹ thì nếu có một cô con gái, bạn sẽ tha hồ mà mua váy áo đẹp, nơ cặp trang điểm cho con như một cô búp bê. Chẳng phải hồ i nhỏ bạn thường thích chơi búp bê đấy sao. Giờ con búp bê của bạn lại còn sống động tuyệt vời và rất tình cảm. Khi cô con gái nhỏ lớn lên, bạn càng được chia sẻ về sở thích thời trang với con, đi mua đồ hai mẹ con sẽ “tu tưởng lớn gặp nhau”. Còn nếu bạn có một cậu nhóc, quanh năm bạn chỉ nhìn thấy quần áo pull, lớn lên cũng vậy.

*Họ nói rằng: Cái này thì công nhận, nhưng chẳng vì mấy thứ quần áo mà lại phải thích một đứa con gái.*

8. Tôi nói: Về mặt... tâm lý, có con gái, ngày nào bạn cũng được ngắm nhìn bản sao của chính mình. Bạn sẽ nhìn thấy cả tuổi thơ, tuổi trẻ của mình trong nó.

*Họ nói rằng: Ai bảo gì có đứa giống mình. Thằng Bi giống bố nó chả đẹp trai hơn à. Giống mẹ cho mũi tẹt dí ra à.*

Và họ kết luận: Nó giống mình cho khổ ra. Mình là phụ nữ mình biết, phụ nữ khổ lắm, chẳng nên sinh con gái làm gì để cho sau này nó khổ giống mình. Nếu là người mẹ biết thương con thì nên sinh con trai.

Tôi không phải là người mẹ biế t thương con nên tôi sinh con gái. Tôi nghe nhiề u người nói câu này theo một cách giồ ng hệt nhau thành ra tôi đâm suy nghĩ.

Tôi thấ y không nhiề u phụ nữ thích sinh con gái. Họ chỉ mong có một bé gái khi họ đã sở hữu một bé trai rồ i. Vì thế mà hôm nọ tôi đi qua đường Tràng Thi, nhìn thấ y các biểu ngữ màu đỏ chằng ngang đường với nội dung rấ t kỳ quặc: “Hãy sinh con dù trai hay gái theo quy luật tự nhiên”, “Không cung câ p thông tin và nghiêm câ m lựa chọn giới tính thai nhi dưới mọi hình thức”. Nế u một đũa bé gái ra đời ở các vùng quê Ấ n Độ hay Somali thì sẽ khổ thật. Vì ở đó giá trị của bé gái không bằ ng vài phầ n trăm một bé trai. Lớn lên không có đủ hò i môn nó sẽ không lấ y được chồ ng. Lấ y được chồ ng rồ i nó thành ra con sen con ở. Còn ở Việt Nam văn minh tân tiế n có hẳn vài tờ báo của các Hội Phụ nữ nhằ m bảo vệ quyề n bình đẳ ng giới, tôn vinh vai trò cao quý của người phụ nữ, làm sao phải khổ. Họ có nói mãi tôi vẫn không hiểu vì tôi hoàn toàn không có cảm giác này. Nế u tôi khổ là khổ vì nhiề u lẽ khác của nhân sinh nói chung chứ không phải khổ vì trời sinh tôi ra là phụ nữ. Và nế u tôi số ng sót thêm được vài kiế p nữa thì nhấ t định vẫn muồ n làm phụ nữ chứ chẳng thiế t tha gì vai trò của một bác mầy râu cả. Hơn nữa, tôi thấ y chính đàn ông mới là khổ chứ không phải phụ nữ khổ. Ngay cả điề u mà phụ nữ thường cho mình là khổ nhấ t thì cũng chỉ khổ so với các công việc khác chứ so với đàn ông vẫn muôn phầ n sung sướng hơn, â y là cái việc chỉ có phụ nữ làm được: Sinh ra một đũa bé.

Đàn ông sẽ không bao giờ có được cảm giác hạnh phúc đế n trào nước mắ t khi lầ n đầ u tiên cảm nhận đôi chân bé tí xíu tung tủy trong bụng. Nế u muồ n được nghe tiế ng con, các bác đành phải... nghe nhờ qua lớp da bụng của vợ. Ngay cả khoảnh khắ c kinh khủng nhấ t là lúc “khai hoa nở nhụy” thì những người đàn ông cũng không được trải qua. Họ không trải qua thì làm sao họ biế t được cảm giác

sung sướng chừng nào khi người phụ nữ kết thúc cuộc vật lộn với tử thần để nhìn thấy đứa trẻ xinh đẹp chui ra từ trong lòng mình và mở to đôi mắt đã ngạc nhiên khi lần đầu tiên được nhìn thấy mẹ. Người mẹ thân thiết với đứa con từ cả chín tháng trước khi được gặp mặt nó, còn bố đến lúc gặp con lần đầu tiên mới làm quen từ đầu. Thế nên dân gian mới có chuyện: Một ông bố bị vợ sai đi mua kẹo về cho con. Giữa đường về nhìn gói kẹo thêm quá anh ta không biết làm thế nào mới nói to lên một mình “*Con mình là con vợ mình. Vợ mình là con người ta. Suy đi tính lại chẳng bà con chi*”. Nói xong yên tâm chén sạch gói kẹo.

Lúc người ta gặp bất hạnh đến muốn tự tử hay sung sướng đến phát điên, chẳng ai hét to “Bố ơi”. Một cô bạn đồng nghiệp của tôi kể lại rằng ông bố hơn 80 tuổi của cô trong phút lâm chung còn thều thào “Mẹ ơi, cho con đi theo với”.

Ấy là chưa kể đàn ông còn đeo thêm vô số nỗi khổ nữa. Nghĩa là khổ so với phụ nữ, vì chúng ta chỉ có mỗi hai phạm trù để so sánh.

1. *Đàn ông luôn mang nặng áp lực rằng thì là làm sao phải hơn phụ nữ một cái đầu cả về nghĩa đen lẫn nghĩa bóng.* Phụ nữ thì chẳng việc gì phải thế. Tôi từng biết một cô gái chân dài tới mét mốt, nói ngọt âm l với âm n, còn vài tháng nữa sẽ tốt nghiệp lớp 12 nhưng cô đột nhiên dừng lại không muốn tốt nghiệp nữa. Cô chỉ có thể nấu ăn ngon hai món luộc duy nhất, nhưng vẫn tự tin đi lại trước hàng triệu người trên sân khấu lớn. Và rất nhiều đàn ông giàu có, tri thức muốn cưới cô về làm vợ. Phụ nữ dốt tí chả sao. Ai nói gì không hiểu, hơi ngơ ngác còn thành ra phong cách ngây thơ, càng đáng quý, đàn ông càng yên tâm. Nhưng đàn ông mà ngờ i đồ i diện với phụ nữ, cô ta kể chuyện tiếu lâm xong một tiếng sau mới cười thì lúc ra về thế nào anh ta cũng phải khóc.

2. *Đàn ông luôn mang gánh nặng là trụ cột của gia đình.* Chẳng người phụ nữ nào phải lo “không biết mình có nuôi nổi chò`ng con?”. Tôi thấy một số đàn ông hay mong được giàu có, thậm chí còn tự nuôi áp lực phải giàu có. Còn phụ nữ cũng mong kiếm được tiền nhiều, mong được giàu có, nhưng không thành áp lực. Và cho dù thu nhập của cô ta chỉ đủ nuôi ba con mèo, thậm chí thất nghiệp thì cũng chẳng sao, cô ta sẽ ở nhà nội trợ. Nội trợ cũng vinh quang chán. Xong một ngày rửa bát duỗi dài chân trên ghế sa lông xem “Những bà nội trợ kiểu Mỹ” vẫn được cả xã hội tôn vinh là mẹ hiền vợ đảm. Nên ở Nhật, Mỹ, k`oi ông nhảy lầu tự tử chỉ vì mỗi cái tội bị sếp sa thải, nguy cơ thất nghiệp sờ sờ trước mắt.

3. *Đàn ông lúc nào cũng phải bảo vệ cho khái niệm “phái mạnh”.* Vì trót bị đ`u thai vào làm phái mạnh nên đàn ông lúc nào cũng mong muốn được mạnh. Phụ nữ gặp nhau hay có thói quen khoe bệnh tật. Người kêu đau này tôi hay đau cột sống, người kêu đau đ`u, người than trèo lên ba tầng gác đã thở muốn tái mặt. “Phái yếu” chả yếu thì sao. Đàn ông thì không thế. Bị đánh giá là sức khỏe yếu trước đám đông là một nỗi tổn thương lớn. Ngày xưa lúc Al Gore ra tranh cử với George Bush, đọc tin thấy báo chí phát hiện ra ông Gore bị bệnh gì ấy nhưng ông ta cứ giá`u nhem đi sợ người ta thấy mình yếu thì không b`u làm tổng thống.

4. *Đàn ông luôn miệng hỏi “Em có thích không?”.* Đây là một v`n đề mang tính căng thẳng. Phụ nữ nếu có hỏi câu này thì đôi khi chỉ là vì âu yếm và lịch sự chứ không mang nội dung... áp lực. Bởi vì đối với đàn ông, cái sự “Em chẳng thấy dễ chịu gì cả” không diễn tả thành lời ấy sẽ khiến 3 thế` mạnh vừa kể ở trên trở thành vô nghĩa. Ngay cả một người đàn ông hội tụ đủ mọi yếu tố trí tuệ, giàu có, tài hoa, khỏe mạnh mà cảm nhận được chữ “không” từ phụ nữ thì anh ta sẽ cảm thấy trong mắt người kia, anh ta là một con số 0 tròn trịa.

Hôm trước, ở khu nhà tôi ở thắ y treo một tá m biển quảng cáo kỳ lạ “Các gia đình sinh con một bê` đúng 8h tắ i nay đượ mời đắ n nhà C3 tham dự hội thảo”. Mặc dù không phải thành phầ n đượ mời, tôi vẫn muố n đi xem cái nội dung cuộc hội thảo á y thế` nào. Tiế c rắ ng đắ n tắ i tôi có lời hẹn đi dự sinh nhật cậu con trai thứ hai trong số` hai cậu con trai của một cô bạn học cũ.



# ĐÀN BÀ BAO GIỜ CŨNG ĐÚNG

Có lần tôi cùng đoàn nhà văn viết về ngành công an đi thực tế tại Phòng cảnh sát chống ma túy - Sở Công an Hà Nội. Đồng chí trưởng phòng kể nhiều chuyện ly kỳ, hồi hộp về những vụ án ma túy, bên cạnh đó không quên cài vào vài câu chuyện tình kỳ lạ được phát hiện ra trong quá trình điều tra. Ấy là chuyện một thanh niên hiền lành, tử tế, có ăn có học đang hoàng lại yêu chết mê chết mệt một bà trùm ma túy, cuối cùng bị nàng tha hóa, biến thành một đầu mối trong đường dây vận chuyển ma túy cho nàng. Đồng chí kết luận: Trong nhiều vụ án, tôi cũng thường thấy có những người đàn bà thông minh, người tình chứ chưa thấy vụ nào đàn ông đi thông minh vợ hay người tình cả. Nhiều nhà văn trong phòng ô lên: Đấy, đàn ông thật tốt đẹp, còn đàn bà thì luôn xấu xa, tội lỗi.

Tôi bảo đàn bà mà “xấu bụng” là chuyện đương nhiên. Có những chuyện đàn bà làm được mà không bị lên án hay phê phán, nhưng cũng cùng sự vụ như thế, đàn ông làm theo thì bị nhân gian chê cười. Ví dụ nhỏ thôi nhé, đàn bà thì hay buôn dưa lê, hay nói xấu thiên hạ, nói xấu cả thông minh, hay ghen ghét, đố kỵ, bủn xỉn, keo kiệt, tham lam nữa. Đàn bà mà phạm phải những tội ấy, đàn ông chép miệng: Đúng là cái đồ đàn bà. Chuyện gẫu với nhau các chàng thường bình luận: Thói thường đàn bà hay đố kỵ. Đã là “thói thường” nghĩa là thành... bình thường. Bạn mà có những tội xấu này của một người đàn bà với một người đàn ông, anh ta cũng chẳng để tâm đâu, mà lại chỉ chép miệng: Đúng là đồ đàn bà. Có một giai thoại về vua Gia Long, khi ông tâm sự với viên đại thần gốc Pháp J.B Chaigneau về chuyện nội cung của mình: “Ở đây, tôi thích thú vì được nói chuyện với những người hiểu biết, người biết nghe, hiểu tôi và nếu cần vâng lời tôi. Vào trong ấy (hậu cung), tôi gặp phải những con quỷ dữ.

Chúng gây gỗ, đánh đập nhau, cáu xé nhau... rồi sau cùng kéo nhau đến đòi tôi phân xử. Nếu làm đúng thì tôi trị tội cả bọn, vì không biết rõ trong cả bọn ấy có đứa nào không độc ác bằng đứa nào.” Đến người đội trời đạp đất khôn ngoan như vua Gia Long mà còn nhận định được rằng hậu cung toàn là... quý dữ. Thực ra vua phàn nàn về cái nổi đàn bà vừa khó chịu vừa đáng yêu. Vua bảo hậu cung là quý dữ nhưng vẫn hàm chứa sự âu yếm trong đó. Tôi cũng từng kinh qua nhiều nơi làm việc, từ doanh nghiệp tư nhân lớn nhỏ cho đến các cơ quan báo chí, giáo dục, hành chính sự nghiệp, thấy các sếp nam giới cũng hay có một nỗi khổ, ấy là thường xuyên bị các nhân viên nữ lên vào phòng riêng. Chẳng phải để tán tỉnh gì sếp, chỉ mỗi mục đích mách tội các “nữ nhi thường tình” khác trong công sở. Các nàng rất ngây thơ, nghĩ rằng chúng có mười mười mà mình đem đến sẽ khiến sếp ghét bỏ kẻ đồng nghiệp xấu xa kia. Ngờ đâu các nàng vừa ra khỏi phòng, sau khi đã nhận nại một cách lịch sự và khổ sở để lắng nghe các nàng “báo cáo”, sếp chỉ chép miệng “Đúng là đồ đàn bà”, rồi lại quay trở về công việc với những chiến lược mới nhằm quản lý hiệu quả một đám nhân viên đàn bà, bụng lắm nhảm lời răn nã lòng từ kinh Talmud (kim chỉ nam của người Do Thái): “Cái lưỡi trong miệng đàn bà là một trong những sai lầm khó chịu nhất của tạo hoá”.

Đàn bà từ xưa vốn vẫn được coi là nguồn cơn của mọi tội lỗi, tai họa. Theo thần thoại Hy Lạp, nàng Pandora là người phụ nữ đầu tiên trên mặt đất. Nàng được ban cho sắc đẹp từ nữ thần Aphrodite, tài năng âm nhạc từ nam thần Apollo. Khi nàng xuống trần gian, các vị thần trên đỉnh Olympus đã tặng cho nàng một chiếc hộp với điều kiện (rất khó cưỡng đối với đàn bà) là không được mở chiếc hộp đó ra. Pandora vừa ngây thơ nhưng cũng lại đầy trí tò mò. Nàng đã mở chiếc hộp và tất cả hạt giống xấu xa trong đó đã khiến bất hạnh ngập tràn khắp thế gian: thiên tai, bệnh tật, chiến tranh... Cuối cùng trong hộp chỉ còn sót lại một vài hạt

giống hy vọng để loài người còn chút... hy vọng mà tiếp tục sống. Trong sách Sáng thế, Adam và Eva là hai con người đầu tiên do Chúa Trời tạo ra. Chúa Trời cất đặt cho Adam làm nhiệm vụ trông nom vườn địa đàng và cho phép anh ta ăn tất cả các loại trái cây trong vườn, trừ Trái cây. Adam cứ thế trông vườn và ăn trái cây được phép, cho đến một ngày bị Eva gạt ăn Trái cây. Kết quả là Chúa Trời nổi cơn thịnh nộ và trừng phạt hai kẻ phản nghịch.

Từ cổ chí kim, từ Đông sang Tây, người ta đã mặc định đàn bà là lắm tính xấu, trong đó có tính tò mò, xúi bậy và cả tha hóa... đàn ông. Ngạn ngữ Án Độ, một trong ba nền triết học sớm nhất thế giới, từng đúc kết: “Nước làm hỏng rượu, xe bò làm hỏng đường lộ và đàn bà làm hỏng đàn ông”. Đấng Trời sinh ra thế, Thượng đế sinh ra thế thì còn biết làm thế nào. Đàn bà mà lục lọi điện thoại, ví tiền, túi quần túi áo, máy tính của chồng/người yêu (để truy tìm chứng cứ tưởng tượng nào đó của nàng hoặc đơn giản chỉ vì tò mò) thì cũng vô cùng đáng ghét, nhưng có thể tha thứ. Còn đàn ông, đi lục lọi quần áo, điện thoại, máy tính của vợ/người yêu thì cả thế giới đàn bà và thế giới đàn ông thân mến của chúng ta đều khó lòng chấp nhận.

Đàn bà ghen ghét, đố kỵ, ngờ i lê đôi mách, nói xấu chồng, xúi bậy, đơm đặt... âu cũng là nỗi khó chịu lớn đố i với cộng đồng nhưng những người đàn bà ấy vẫn lấy được chồng. Đàn ông mà ghen ghét, đố kỵ, ngờ i lê đôi mách, nói xấu vợ, xúi bậy, đơm đặt... chắc khó lòng lấy được vợ, chưa kể khó lòng xin được việc.

Đàn bà hay có tính tham, hay năng nhặt chặt bị, nên dễ bị lừa, hoặc dễ bị cám dỗ bởi những người tình hơn mình vài con giáp mà tài khoản ngân hàng dư 10 số không. Tính xấu là thế mà những người đàn ông thừa khôn ngoan để tích lũy tiền vào kết sã t vẫn dư dật đột mà cưới về làm vợ, thậm chí yêu mê yêu mệt. Những “nàng tham” ấy lắm lúc còn được thiên hạ khen là “giỏi”, là “cao tay”.

Nhưng đàn ông mà có tính ngó dọc ngó ngang tìm xem thứ gì để vợ vét “ních đầ y túi tham”, rồi trai tơ đẹp từng xen ti mét mà đi yêu bà già ti phú, dễ bị đưa vào diện hiện tượng trong năm trên các diễn đàn báo chí. Sau đó các chàng lại ngạc nhiên phàn nàn: Sao phụ nữ cũng yêu những ông già ti phú thì không thấy ai nói gì còn tôi cũng làm thế thì lại thành ra chuyện?

Đàn bà keo kiệt, bủn xỉn đôi khi được hiểu nhầm là tã n tiện, chỉ li, tiết kiệm, thắt lưng buộc bụng cho con cho cháu. Đàn bà hoang phí thì chỉ có tan cửa nát nhà. Đàn ông mà ky bo, bần tiện dễ không có bạn gái, còn chưa chắc đã có bạn, lại còn trở thành đề tài đàm tiếu sau lưng. Đàn bà nhìn thứ gì cũng sợ tái mặt, từ con sâu cái kiến cho đến kẻ yêng hùng bậm trợn, ấy là phận liễu yếu đào tơ. Đàn ông mà nhìn thứ gì cũng sợ, rõ bị đổ là “anh hèn”. Đàn bà nói dai, nói dài, nói lèm bèm, nói lảm điề u, nói càu nhàu từ sáng chí tối, ấy gọi là đặc thù của đàn bà. Đàn ông mà lèm bèm, lảm lời, bị chửi là “Đồ đàn bà”. Đàn ông mà không có bất kỳ đặc tính nào ở trên, được cả thế giới đàn bà và đàn ông khen bằng một mỹ từ “Anh ấy tính cách rất đàn ông”. Còn ngược lại... Nếu đã coi “Đồ đàn bà” là một câu rủa, rõ ràng mặc định “đàn bà” chúng tôi là xấu. Phàm thứ gì đã xấu bẩm sinh, xấu tự nhiên, xấu từ thời bà Eva, bà Nữ Oa, bà Âu Cơ thì không còn gì đáng để đàm tiếu nữa.

Trong văn học, điện ảnh, vì thế cũng có quy ước ngầm về những điều phụ nữ có thể làm mà đàn ông thì không. Ví như có thể thấy rất nhiều nhân vật nữ trả thù đàn ông. Trong vở kịch “Bà tỷ phú về thăm quê” của kịch tác gia lừng danh Friedrich Durrenmatt, nhân vật bà tỷ phú đã quay trở về quê nhà để trả thù tàn nhẫn người tình bội bạc. Nhân vật bà tỷ phú cũng chẳng bị khán giả thương ngoạn chê trách chi cả. Nhưng chưa thấy trong lịch sử sáng tạo nghệ thuật có kẻ nam giới nào bày mưu tính kế, ôm hận cả đời để... trả thù chính người tình. Trong những bộ phim có mô típ quen thuộc kiểu

“Original sin” (Tội tổ tông), anh triệu phú bị người tình lừa đảo đến tán gia bại sản, bị bày mưu cho uống thuốc độc mà vẫn nhắm mắt nhắm mũi uống. Bị hành đến thân tàn ma dại mà chàng chỉ có mỗi biện pháp trả thù duy nhất là tát cho cô người tình hai cái để rồi... tiếp tục yêu. Đàn ông dù cho bị đối xử tàn tệ đến cỡ nào, cũng không bao giờ được trả thù đàn bà. Ấy là luật bất thành văn, nếu không thế, anh sẽ trở thành “đồ đàn bà”. Có phải vì vậy mà trong thần thoại Hy Lạp mới có nữ thần Xung đột và Bất hòa Eris, nữ thần Báo thù Nemesis. Khi sáng tạo ra thế giới của các vị thần, chẳng cổ nhân nào để cho nam thần đi báo thù và gây bất hòa cả.

Đàn bà có thể phản bội tình yêu vì một vài lý do mà vẫn hợp lý. Đàn ông thì không thể. Trong văn học, đàn bà trung thành với Tổ quốc và bán chết người tình (Người thứ 41), nhưng đàn ông thì tà tỵ sát và quay lưng với Tổ quốc còn hơn để người thương rơi vào tay những đồng đội khát máu (Thiếu nữ đánh cò vây).

Đàn bà độc ác và tàn nhẫn vẫn tạo được hình ảnh đẹp trong nghệ thuật. Nhân vật nữ nhà văn Catherine Tramell (Phim “Bản năng gốc”) là một ví dụ điển hình. Mặc dù gây ra vô số những vụ án giết người man rợ và bệnh hoạn, cuối cùng nàng vẫn thoát tội bên người tình yêu nàng say đắm dù anh ta biết rõ người bên cạnh mình là kẻ sát nhân (thám tử Nick Curran, người điếu tra những vụ án mạng do Tramell gây ra). Bộ phim sau đó nhận được nhiều đề cử Oscar và Quả cầu vàng. Ấy nhưng đàn ông mà tàn nhẫn, bội bạc và lừa đảo đàn bà trên màn bạc thì sẽ không khán giả bình thường nào tiêu hóa nổi bộ phim đó.

Đàn bà đôi khi vẫn rời bỏ đàn ông lúc cùng quẫn mà không gây ra quá nhiều oán trách. Đàn ông thì không bao giờ được phép bỏ rơi đàn bà trong bước đường cùng, ấy chẳng phải bậc anh hùng mã thượng.

Đàn bà có thể ngoại tình mà vẫn được thương xót, tôn vinh, như Anna Karenina (tác phẩm cùng tên của Lev Tolstoi), bà Bovary (tác phẩm cùng tên của Gustave Flaubert), Aksinia (Sông Đông êm đềm – Mikhail A. Sholokhov), Constance Chatterley (“Người tình của phu nhân Chatterley” – D.H. Lawrence), Lara (Bác sĩ Zhivagor – Boris Pasternak), De Rênal (“Đỏ và đen” – Stendhal), Katharine Clifton (Bệnh nhân người Anh – Michael Ondaatje), Francesco (Những cây cà ̀u ở quận Madison” – Robert James Waller)... Các tác gia rất hứng thú miêu tả chuyện tình cay đắng, nghiệt ngã, bi kịch, đầy xót thương nhưng cũng tuyệt đẹp của những người đàn bà có chồng chứ chẳng mấy ai muốn viết về câu chuyện tình khổ của một cô gái với người đàn ông có vợ, một chủ đề ̀ trầ ̀n tục không mấy lãng mạn có lẽ chỉ phù hợp với những tạp chí hạnh phúc gia đình. Đàn ông ngoại tình, không mấy khi được cho là một tình yêu thực sự mà phần nhiều bị liên tưởng đến tình dục đơn thuần và thói trăng hoa, tham lam của đàn ông. Có lẽ vì thế ́ chẳng mà các nhà văn không có cảm hứng ở những câu chuyện “trong ngoài” của các đầ ̀ng mầy râu.

Như vậy, đàn bà được mặc định làm rất nhiều việc... xấu mà không ảnh hưởng gì đến thể diện đàn bà. Còn đàn ông, có lẽ chỉ một hành động giống đàn bà duy nhất được coi là đẹp và sẽ dễ được cảm thông, dễ gây xúc động (ấy nhưng cũng đừng lạm dụng quá), là khi “Người đàn ông trong anh bật khóc” (Trích ca khúc “Em sẽ đến” – Lương Hải).

Có lẽ cha sinh mẹ đẻ, tính cách của đàn ông vẫn luôn đẹp hơn đàn bà nên rất nhiều phụ nữ nổi tiếng tự nhận “Tính cách tôi rất đàn ông”, có lẽ hàm ý rằng cô ta quyết đoán, mạnh mẽ, khoáng đạt, ngang tàng, bản lĩnh, không lè mèm chẳng? Còn có mấy đàn ông đại mà bảo “Tính cách tôi rất... đàn bà”.

# LÀM BẠN VỚI ĐÀN BÀ

Nhiều đàn ông mày râu hay than phiền (những lời giống nhau) về một cô nàng nào đó rằng “Nàng rất kỳ lạ. Tự dưng biến mất một thời gian, rồi lại tự nhiên xuất hiện, nhiệt tình, hồ hởi, trò chuyện rôm rả. Rồi đến khi mình tưởng nàng đã yêu mình thì nàng lại biến mất. Sau đó một ngày đẹp trời lại đột ngột có mặt”. Rồi họ kết luận “Phụ nữ rất phức tạp, khó hiểu, không biết đằng nào mà lặn”. Người vẫn chưa hết tức bực trong lòng thì buông lời... cay cú “Tôi rất ghét cái kiểu lợi dụng ấy. Giống như thể lúc nào buồn thì cô ta mới chợt nhớ đến tôi, còn sau đó thì gạt sang một bên”. Những lúc nghe chuyện vậy tôi đều im im, không dám bình luận, vì biết rằng đàn ông và phụ nữ rất khó tranh biện về một số chủ đề khi mà mỗi đằng lại mang một thước đo, văn hoá và khái niệm khác nhau. Cũng giống như một người dùng đơn vị đo lường bằng ống bơ, người kia lại chuyên đo bằng thước dây vậy, khó mà đi đến kết luận.

Thứ mà đàn ông cho rằng khó hiểu thì tôi lại khá dễ dàng giải thích dù chưa gặp mặt những cô nàng “phức tạp” đó bao giờ, ấy là vì “Trước sau nàng chỉ coi anh là bạn”. Nhiều bác nam giới đã nhảy dựng lên “Bạn bè gì cái kiểu thế”. Dứt khoát tôi không có chấp nhận kiểu bạn như vậy”. Càng ngày, tôi càng đi đến kết luận: Phụ nữ có xu hướng dễ dàng coi một người đàn ông là bạn thân đúng nghĩa cho dù trong lòng nàng không chút cảm xúc luyến ái, trong khi đó phần lớn đàn ông chỉ kết bạn thân thực sự với một người phụ nữ nếu như anh ta có tình cảm khác giới với nàng.

Một vài đàn ông tu mi nam tử nào đó có thể phản đối ý kiến này của tôi khi họ cho rằng họ có rất nhiều bạn bè là phụ nữ đấy thôi, mà có tình cảm khác giới nào với nhau đâu. Có lẽ những nam tử này

vấn định nghĩa một mối quan hệ có thể gặp năm thì mười họa để trao đổi về một việc gì đó, hoặc cùng ngồi ăn trưa (uống cà phê) trong một đám đông bạn bè, mỗi lần gọi điện thoại, chat trên YM hỏi thăm công việc rồi nhân tiện nói thêm dăm ba câu, ấy nghĩa là bạn thân. Trong khi phụ nữ không định nghĩa bạn thân như vậy. Hai người bạn nữ chơi thân với nhau nghĩa là phải có sự chia sẻ, từ những câu chuyện thời trang, mỹ phẩm, âm nhạc, điện ảnh, văn học cho đến những quan niệm sống, những chuyện riêng tư, thâm kín, mọi nỗi thất bại thăng trầm trong cuộc đời. Và những cuộc nói chuyện có thể kéo dài hàng giờ. Bạn thân cũng có thể cùng nhau tham gia một số hoạt động liên quan đến sở thích như shopping, ăn quà vặt, xem phim, khiêu vũ, bơi lội... Đối với đàn ông cũng không khác. Hai người đàn ông chơi thân với nhau có thể cùng ngồi uống bia vài tiếng đồng hồ để trao đổi về chuyên môn, nghề nghiệp, thể thao, chính trị, nạn tham nhũng, ô tô xe máy hoặc có thể rủ nhau đi đá bóng, chơi tennis, chơi bi-a...

Rất tiếc, khi một người phụ nữ kết bạn (đúng nghĩa) với một người đàn ông, cô ta lại thường coi họ cũng như bạn gái.

Rất tiếc, khi người đàn ông kết bạn (đúng nghĩa), anh ta thường thích chơi với một gã mày râu giống mình hơn là phận liễu yếu đào tơ tẻ nhạt, chẳng có mấy điểm chung để mà tham gia giải trí. Còn nếu anh ta ứng xử có phần giống như một người bạn thân đúng nghĩa, ấy là trong lòng đã bị trúng mũi tên của thần Cupidon.

Vậy mới xảy ra vô số những câu chuyện “Hiện ra/Biến mất” như nhiều đâu ng tu mi phàn nàn. Nàng quý mệnh chàng, coi chàng là một người bạn, nàng than thở, nói chuyện với chàng hàng giờ trên điện thoại. Chàng thường nhường nhịn, đi đến những nơi nàng thích như rạp chiếu bóng, siêu thị, quán cà phê, củ mì cù mì như một cô bạn gái, chứ dễ mấy khi nàng chịu đến sân vận động hay quán bi-a, quán bia hơi cùng chàng. Nàng hồn nhiên tận hưởng những điều đó



giống như thể đang đi chơi với bạn gái. Chàng cũng hồn nhiên tận hưởng điệu đó giống như thể đang đi chơi với... bạn gái. Chàng vẫn nghĩ rằng hẳn nhiên nàng có thích mình mới thế, mới chia sẻ đủ thứ chuyện trên đời. Rồi rồi chàng thấy thất vọng khi tình thế chẳng mấy thay đổi, tuần nào cũng vẫn nói chuyện cà kê, rủ rỉ rừ rừ, phim phim ảnh ảnh, quần quần áo áo (ví thử nàng có rủ được chàng đi uốn tóc và sơn móng tay thì cũng rủ nốt), mà chẳng nhích hoàn cảnh lên được tẹo nào. Chàng thấy là lạ, thấy khó hiểu. Khó hiểu hơn nữa khi dùng một cái nàng biến mất, rồi đột ngột xuất hiện, rồi biến mất, rồi xuất hiện.

Lại càng dễ hiểu hơn nữa, “bạn” thì là như vậy. Bạn là bạn, chứ có phải là người yêu đâu. Ví như những cô bạn thân của tôi, chơi thân đến tận 10-20 năm, cứ mỗi lần gọi điện, ấy là tôi biết hoặc là chồng/người yêu cô ấy đi công tác nên buồn không có việc gì làm, hoặc là đang cơn bĩ cực (vừa cãi nhau với chồng/người yêu, với mẹ chồng, với sếp, với đồng nghiệp cùng cơ quan), hoặc đang không có ai để rủ đi shopping, hoặc đang cần người ăn trưa cùng chờ đợi phải ngồi một mình, hoặc đang lúc rảnh rồi mà nghĩ đã lâu lắm không gặp cô bạn thân. Ngược lại, tôi cũng vậy. Khi gọi điện cho bạn thường cũng có ngàn ấy lý do. Chúng tôi chẳng bao giờ giận nhau vì: Cậu gọi cho tớ chẳng phải là cậu đang rảnh... nhớ tớ. Lúc nào cần tớ cậu mới gọi, còn không thì cậu “mất tích”. Khi họ “mất tích”, ấy rằng tôi biết họ đang bận, bận công việc, bận với một niềm vui nào đó mà không nhất thiết cứ phải có mặt tôi, bận bên cạnh chồng con/người yêu. Chỉ khi hai người khác giới đang yêu, họ mới nhớ nhung nhau hàng ngày, có nhu cầu gặp hàng ngày, thậm chí gạt mọi công việc, thú vui, sở thích và tất cả mọi mối quan hệ khác sang một bên chỉ để được gặp người ấy. Phụ nữ chúng tôi thường ứng xử với nhau theo cách “Biến mất/Xuất hiện” như vậy, và thấy rõ ràng chuyện bình thường. Nên khi nàng coi bạn là bạn (gái), nàng cũng vẫn giữ nguyên cách ứng xử hồn nhiên như vậy thôi.

Đàn ông, nếu chỉ quý mến một cô bạn mà không nặng lòng tình cảm, anh ta sẽ thường dừng lại ở mức độ giao tế, chủ yếu thiên về công việc, không hơi đâu mà nói chuyện lăm lờ. Nếu có nói chuyện, có giải trí, có tranh luận về nghề nghiệp, chuyên môn thì anh ta cũng thích ngò i ba hoa quán bia hoặc xem bóng đá với mấy ông bạn vàng hơn. Nếu phụ nữ muốn được đàn ông coi như một người bạn thực sự, thường cô ta cũng phải “nam tính” để nhập cuộc, uống rượu như hũ chìm, ào ào nói chuyện “vĩ mô” trên trời dưới bể như một gã đàn ông chính hiệu, thức đêm thức hôm vừa xem bóng đá vừa có thể bình luận về các lối đi dẫn bóng từ thời Maradona cho đến Fábio da Silva. Có lẽ mã gen đặc biệt của giới tính quyết định việc phụ nữ thích buôn dưa lê, thích rủ rỉ rừ rừ cả ngày (dù là với đồng nghiệp, hàng xóm, dù là nam phụ lão ấu) nhưng không mấy khi tôi thấy đàn ông cứ rủ rỉ với phụ nữ về dăm ba chuyện cái áo cái quần, về người này xấu, người kia tốt, kẻ nọ thật thà, kẻ khác không trung thực. Vì thế nên phần lớn phụ nữ than phiền việc các đức ông chồng không mấy khi thiết tha chuyện trò chia sẻ với vợ, chỉ chúm đầu vào ti vi, máy vi tính và chồng báo cũ mới. Khi về nhà các nàng chẳng biết nói chuyện với ai, mặc dù họ sẵn sàng nói chuyện với chồng cả ngày không biết chán (vì ở cơ quan họ cũng đã sẵn có khả năng nói chuyện không biết chán với những đồng nghiệp chỉ thân sơ). Lẽ dĩ nhiên các đấng mày râu thấy thú vị hơn nhiều khi chuyện trên trời dưới biển với mấy ông bạn râu mày. Đó là đặc thù giới của họ chứ không phải họ vô tâm, vô tình, hết yêu vợ. Trong giai đoạn tìm hiểu, người đàn ông chuyện trò lăm lờ là do anh ta còn đang hứng thú khám phá tính nết con người bạn, hoặc muốn phô bày bản thân mình. Có một câu danh ngôn hài hước rằng “Lý do những người đang yêu có thể ngò i bên cạnh nhau cả ngày, đó là vì họ có thể tự nói mãi về bản thân mình mà không biết chán”. Hoặc giai đoạn đang bị tình yêu và sự si mê làm cho mù quáng, người đàn ông đang yêu nghe nàng nói chuyện con kiển hay cái lá đa cũng thấy hay. Tìm hiểu xong rồi, gạo đã thành cơm, khó người đàn ông nào

tiếp tục vui lòng thay thế vị trí của một người bạn gái khi cứ nghe nàng rủ rỉ lê thê mãi về chuyện ông sắp cũ sắp mới, cô bạn này tốt cô bạn kia xấu, thực phẩm này an toàn thực phẩm kia độc hại.

Đàn ông suy bụng ta ra bụng nàng, nghĩ một người phụ nữ thích gặp mình trò chuyện (mà thực chất là buôn dưa lê), áy là nàng đã yêu mình, thậm chí chết mê chết mệt, không thể thì ít ra cũng... hơi hơi có tí tình. Phụ nữ vốn e thẹn, mình chủ động thêm nữa là xong.

Phụ nữ suy bụng ta ra bụng chàng, nghĩ chàng đồng ý gặp mình là do thích trò chuyện hoặc do mình nói chuyện... quá thú vị. Đôi ta cùng là bạn, bạn chuyện. Lúc nào rảnh thì gặp.

Thời gian sau ngã ngũ, nàng đi yêu người khác, chàng nổi giận nghĩ nàng lợi dụng để trò chuyện lấp chỗ trống. Nàng nổi giận nghĩ chàng lợi dụng trò chuyện để... Tình bạn chân chính ai lại như vậy. Vậy là dễ tan tình bạn.

Có phải cũng vì vậy mà sau khi chia tay, người phụ nữ sẵn sàng làm bạn với người cũ còn đàn ông thì không. Câu nói “Chúng ta hãy làm bạn” trở nên đáng ghét. Đàn ông cho rằng logic của cuộc đời là từ tình bạn đến tình yêu chứ không ai đi chiều ngược lại, giờ từ tình yêu chỉ có thành người dung, không lẫn nhau.

Thực ra những người đàn ông cứ thấy phụ nữ khó hiểu thì hoặc là họ đến tuổi hưu trí vẫn còn hồn nhiên hoặc cố tình hồn nhiên. Bởi chỉ cần anh làm phép thử một lần, chủ động mời nàng bất cứ điều gì mà nàng cáo bận (không hẹn lại hôm khác) thì coi như đã có câu trả lời. Người phụ nữ một khi đã “cảm nắng”, dù đang bận đến mấy, nàng cũng sẽ vứt bỏ hết mọi công việc, thú vui, bạn bè để đến chỗ hẹn. Nếu không thể, nếu nàng chỉ có thể gặp bạn những lúc

rảnh rỗi, những lúc buồn tình, ấy là đang coi bạn như một người bạn chân chính.

Cũng có những người phụ nữ không hồn nhiên bẩm sinh mà cốt tình hồn nhiên, khi không phải họ không biết người đàn ông kia chưa bao giờ muốn coi mình là bạn. Nhiều cô bạn của tôi khi đã đeo nhẫn cưới mà vẫn được người tán tỉnh thường kể với tôi câu chuyện đó và bình luận “Mình yêu chồng, không yêu anh ta nhưng rất quý mến, rất muốn đôi bên chỉ làm bạn để có thể thỉnh thoảng đi uống một ly cà phê và trò chuyện”. Nhiều cô gái chưa có người yêu, không hề rung động trước đối tượng đang theo đuổi, nhưng lại thấy anh ta cơ bản là người rất tốt, rất xứng đáng để làm một người bạn nên cứ giữ khư khư để làm bạn (gái) tâm tình, thậm chí còn muốn chia sẻ cả về chàng trai mà nàng đang yêu đơn phương. Phụ nữ khi ấy, thường chỉ thích trò chuyện bên ly cà phê rồi dừng lại ở đó. Còn đàn ông... Tôi lại nhớ đến một mẫu vui cười trên báo về những thông điệp ẩn sau ngôn từ của đàn ông và phụ nữ. (Trong ngoặc mới là thông điệp thực)

Phụ nữ:

- Ừ, anh cứ đi đi mà. Không sao đâu. (Anh mà dám đi thì khi về liệu hồn với tôi)

- Không, chẳng có chuyện gì đâu mà. (Đang có chuyện cực kỳ nghiêm trọng đấy)

- Trông em có xấu đi không? (Anh còn yêu em nữa không?)

- Em mệt quá (Lâu lắm rồi anh chẳng quan tâm đến em)

Đàn ông:

- Anh mệt quá (Anh mệt quá, anh đang ốm)

- Em yêu, trông em hôm nay đẹp lên nhiều quá (Anh muố n lên giường với em)

- Tô i nay anh mời em đi xem phim nhé (Anh muố n lên giường với em)

- Hôm nay sinh nhật anh, em đê n nhà anh cắ t bánh nhé (Anh muố n lên giường với em)

# NỮ QUYỀN LÀ ĐÂY?

Tôi vừa nhận được Thông cáo báo chí của Viện Goethe về một cuộc triển lãm mỹ thuật diễn ra vào ngày 2/12/2011 với hình ảnh đặc tả Yoni gồm rất nhiều đường diềm trang trí và vài lời giới thiệu (trích dẫn) như thế này.

*Dù có chính đáng đến mấy, thì các vấn đề của giới và tình dục vẫn ngọng nghịu và ngại ngùng trong cách diễn đạt của đại đa số chúng ta, những công dân của một nước chưa trải qua cuộc cách mạng tình dục. Ở đó, sức ép ngặt thở của đạo đức nho giáo còn tàn dư cho đến hôm nay...*

*Ở giữa vùng sáng tối, các nữ công dân luôn phải thay đổi tính cách để trình diễn một số vai khác nhau trong những hoàn cảnh điển hình. Dù vẻ bề ngoài cho ta thấy người phụ nữ Việt Nam hôm nay đã được cởi trói rất nhiều...*

*Một trạng thái xung đột âm i: Muôn-Không. Phun-Bóp. Mót-Nhịn. Phốt-Ngẫu. Thèm-Nín. Sướng-Ngẫn. Hét-Lặng. Điền-Thật thà...*

Phong trào giải phóng phụ nữ diễn ra trong nghệ thuật một thập niên gần đây (ở Việt Nam) mạnh mẽ hơn bao giờ hết. Và để hô hào cho nữ quyền thì rất nhiều nghệ sĩ đưa sex vào tác phẩm, coi đó là sự giải phóng. Sex xuất hiện trong tác phẩm nghệ thuật là chuyện bình thường song cũng không cần thiết phải liên hệ nó với nữ quyền. Nữ quyền là quyền lợi của phụ nữ, cũng như quyền lợi của trẻ em, của người già, người tàn tật. Xã hội càng văn minh con người càng được bình đẳng và được nhiều quyền, từ quyền chung chung như dân quyền cho đến quyền cụ thể như bản quyền. Tình dục

thì cũng là một trong những quyền lợi của phụ nữ, nhưng vấn đề là ở đây không ai cấm cản việc phụ nữ phô bày dục tình bạo liệt để chúng ta thấy cần thiết phải đòi quyền. Đàn ông thì luôn có xu hướng hạn chế và chèn ép phụ nữ nhiều thứ khiến cho phụ nữ mất cả quyền bình đẳng. Nhưng riêng với vấn đề dục tình thì không có đâu mà rêu nào muốn cấm cản phụ nữ để mà chúng ta phải... đấu tranh đòi quyền lợi và đòi giải phóng. Trong phòng ngủ, thậm chí bạn có muốn múa cột, tạo dáng theo tạp chí Playboy, biến thành ngựa cái hay nghĩ ra những ý tưởng quái đản nhất thì cũng không có ông chồng hay người tình nào của bạn (dù là một ông đến từ quốc gia Hồi giáo khắt khe nhất) ngăn cản bạn, chỉ là không khuyến khích bạn phô bày dục tình mạnh mẽ với người trong thiên hạ mà thôi. Cũng không có “xã hội” nào có mặt lúc đó để lên án bạn. Vì vậy việc kêu gọi giải phóng và đòi cách mạng là không cần thiết. (Có cấm, có đồ hộ mới phải giải phóng và cách mạng chứ) Tuy nhiên đúng là nếu chúng ta bỗng dưng muốn cởi quần áo thì đành phải liên hệ việc cởi với môi trường và bảo vệ động vật (thà không mặc gì còn hơn mặc áo lông thú), hoặc tự nhiên muốn vẽ cái vật kín kia thì nên liên hệ nó với vấn đề “giải phóng”, “cách mạng”..., còn nếu tự nhiên làm thế mà không vì lý do gì thì cũng kỳ.

Nhiều lúc chúng ta vẫn nhầm lẫn về quyền bình đẳng giới. Đôi khi người ta quên mất cái quyền lợi tối thượng nhất của con người ấy là quyền TỰ QUYẾT (chứ đừng xoáy nó vào quyền lợi của Thị Mâu hay quyền phụ nữ phải được làm bộ trưởng, thủ tướng). Mà nhiều phụ nữ thì bỏ qua quyền tự quyết từ lâu rồi, hoặc vốn dĩ đã không có nên lâu ngày đâm quen. Không có, không biết thì lấy đâu mà đòi hỏi. Thậm chí bảo không có còn cái là tôi có, thậm chí có đây.

Vấn đề diễn ra từ những việc nhỏ nhỏ thôi. Tỉ dụ sáng nay tôi gọi điện cho một cô bạn. Tôi bảo đang tổ chức một chuyến đi Thượng

Hải - đảo Jeju cho các gia đình và rất muốn rủ gia đình bạn đi cùng. Sau khi đưa ra hàng loạt lý do từ chối và bị tôi phủ nhận, cô đành thú thật rằng nếu hỏi ý kiến chồng thì có đến 99% chồng cô sẽ không đồng ý. Cô phải nói rằng gia đình bạn tôi rất giàu có và lần nào thấy tôi khoe tờ vừa đi lướt sóng ở Kuta về, vừa đi tắm biển ở Nice thì cô ấy lại thốt lên “Sao mà cậu sướng thế”. Như vậy là loại trừ khả năng kinh tế ở đây hay việc chính bản thân cô ấy không thích di chuyển. Tôi thì luôn ngạc nhiên khi một người phụ nữ muốn hay không muốn một điều gì đó (chính đáng) mà lại không thể tự quyết định được.

Nhiều lần tôi để ý thấy một đồng nghiệp của mình phải đi làm rất xa, tận 10 cây số. Tiết dạy đầu là 6h45. Có lẽ cô ấy luôn phải dậy từ 4h30-5h00 sáng để đưa con đi học rồi vội vàng tới trường trong tiết trời giá rét trên những con đường đầy bụi và tắc nghẽn giao thông. Chiều lại tất tả đi về đón con. Đi đi về về mất tới 2 tiếng. Tôi băn khoăn hỏi chồng chị làm ở đâu. Bảo cũng ngay gần đây thôi. Tôi gần như reo lên, vậy sao chị không bán cái nhà ấy đi và chuyển đến gần đây tiện cho cả hai vợ chồng, cái nhà của chị ở đây đủ để mua 2 căn hộ chung cư ở Mỹ Đình ấy chứ. Cô ấy bảo em nói như dễ lắm, chị bảo nhiều lần rồi mà anh ấy không muốn thế. Tôi buột miệng thốt lên, bụng đã thấy tức anh ách “Thế chẳng lẽ trong nhà chị không có quyền gì à?”. Cô ấy cười nhạt rồi nói lảng sang chuyện khác. Còn tôi thì đang nghĩ đến ông chồng hành vợ ngày vài tiếng trên đường đi làm đến rạc cả người chỉ vì cứ yêu ngôi nhà cũ.

Rất nhiều bạn bè, đồng nghiệp nữ của tôi luôn phải xin phép chồng về những việc rất chính đáng như đi học, đi du lịch, đi công tác, thậm chí cả đi tập thể thao, chứ đừng nói đến những việc lớn như chuyển công tác (chuyển nghề) hay chuyển nhà. Đã có xin phép thì tất nhiên phải đi kèm với không cho phép. Trong một cuộc hội thảo



hồi tháng 8/2011 về bình đẳng giới ở Viện Goethe, rất nhiều chị có mặt chia sẻ về nỗi khó khăn khi phải nịnh, phải thuyết phục chồng cho phép đi học thạc sĩ, tiến sĩ. Có chị kể chuyện bạn mình muốn đi học tiến sĩ thì trong thời gian làm luận án tiến sĩ tối nào cũng phải... ru chồng ngủ rồi mới dám gõ vào máy tính làm việc và rất nhiều câu chuyện ly kỳ khác liên quan đến việc phụ nữ làm tiến sĩ. Thậm chí có người còn đưa ra “ranh ngôn” được sáng tác bởi các đấng mày râu “Trên đời chỉ có ba loại người. Loại người thứ nhất là đàn ông, thứ hai là đàn bà, và thứ ba là phụ nữ làm tiến sĩ”. (Tôi thì trước đó mới chỉ được nghe câu đố: Vừa già vừa xấu/ Suốt ngày xào nấu/ Đố là con gì? – Là con cao học). Hôm ấy tôi cũng phát biểu vài câu, sau đó nhà văn Nguyễn Bắc Sơn có mặt ở đó phát biểu nổi tiếng “Di Li ơi, cháu nói 99% đàn ông không muốn phụ nữ làm tiến sĩ là không phải đâu. Mà là 100% đấy.”

Trong khi tôi chưa thấy một ông chồng nào muốn đi học, đi du lịch, đi công tác, đi dự tiệc... lại phải bần khoản, day dứt về việc xin phép vợ. Họ cứ muốn là họ làm thôi, còn việc hỏi ý kiến vợ chỉ mang tính chất thông báo. Ngược lại, hồi còn học ở lớp tiếng Ý, có một cô bạn học cùng lớp cho biết cô ấy đi học không phải vì thích tiếng Ý mà vì chồng cô ấy muốn thế và cô đi học tiếng Ý để... cho chồng vui. Nhiều phụ nữ nhàm lãn việc ông chồng cứ nộp đủ tiền lương hàng tháng để mặc vợ chi tiêu, muốn mua gì thì mua tùy ý gọi là quyền tự quyết và kiêu hãnh nói rằng trong gia đình họ muốn làm gì thì làm đấy.

Tôi nghe thấy nhiều lần, các ông chồng hay nói với tôi rằng họ sẽ không bao giờ cho phép vợ đi ra nước ngoài một mình, dù là ngắn ngày. (Người phát biểu câu này là cán bộ cấp cao của một tổ chức phi chính phủ nước ngoài, nói tiếng Anh như gió và đi nước ngoài như đi chợ, còn những người có đồng quan điểm như thế cũng là các doanh nhân liên tục phải đi công tác hoặc du lịch nước

ngoài). Tôi ngạc nhiên hỏi “Tại sao thế? Tại sao các anh đi được mà vợ các anh thì không?”. Họ bảo “Thế đấy. Mình thì đi được nhưng vợ thì tuyệt đối không. Đấy là nguyên tắc”. Tôi phân tích kỹ lưỡng về sự bất công đó và hỏi “Thế chẳng lẽ các anh coi vợ là nô lệ còn các anh là chủ nô à? Các anh thì có thể uống Dry Martini trong quán bar trên đại lộ Champ Elysee và mặc sức phi ngựa trên cao nguyên Lê Giang còn vợ các anh chỉ cho phép úm lạy cái bếp và thú vui lớn lao nhất là được cấp tiền đi shopping và spa thôi à?”. Họ có vẻ đuối lý và nói nhỏ “Quan trọng là nó có phần nản gì đâu. Nó cũng chấp nhận như thế”. Tất nhiên đó chính là mâu chốt của vấn đề. Cũng giống như tôi hay đưa ra lời khuyên với các học trò vừa ra trường mới đi làm “Nếu sau một thời gian làm việc, các em cảm thấy mình đảm nhận rất tốt công việc thì cũng nên yêu cầu được tăng lương. Nếu không, ít có người chủ doanh nghiệp nào tự động nghĩ muốn tăng lương cho nhân viên lắm, trừ các tổ chức phi chính phủ nước ngoài thường có barem cho các mức lương từ trước theo thâm niên công tác. Vì muôn đời, mối quan hệ giữa người thuê và người làm thuê vẫn là bản chất bóc lột”.

Rất hiếm ông chồng nào tình nguyện thi thoảng đưa vợ đi du lịch ở những vùng đất lạ (hoặc nếu bản tính của họ không thích di chuyển thì tự nguyện để vợ đi một mình cùng bạn bè). Có bạn tôi đi dự một đám cưới trong Vũng Tàu và cô bạn tôi giới thiệu một người họ hàng quê Bạc Liêu kèm theo chú thích “Anh này nói rằng ở Bạc Liêu phụ nữ không bao giờ được đi đâu hai ngày vì bất cứ lý do gì trừ về nhà mẹ đẻ ăn giỗ. Có đúng vậy không hả anh?”. Người đàn ông Bạc Liêu gật đầu với vẻ hãnh diện của một chúa đất “Đúng vậy. Đi bất cứ đâu đều phải xin phép, còn đi qua đêm ư? Oh No”. Tôi không hiểu có đúng ở Bạc Liêu phụ nữ phải chịu cảnh lạy những ông chồng như vậy không hay chỉ có vợ anh ta là duy nhất, nhưng tôi nhìn người đàn ông dự tiệc cưới bằng đôi mắt của người đồng bằng nhìn người rẻo cao mới hạ sơn. Và mặc dù anh ta có chèn thêm

một từ tiếng Anh vào câu nhưng vẫn không làm cho anh ta bớt áu trĩ đi tẹo nào. Tại sao những người đàn ông lại trở nên áu trĩ trong con mắt tôi khi họ ngăn cản vợ/người yêu họ ra xã hội?

Thứ nhất, áy là họ không bao giờ có đủ cảm giác tự tin để nghĩ rằng “Cho dù cô áy đi khắp Trái đất này cũng không bao giờ tìm đâu ra một người đàn ông háp dẫn và biết yêu thương, hiểu cô áy như người đàn ông mà cô áy đang có. Cô áy càng đi càng có cơ hội để nhận thức và so sánh rằng cô áy đang nắm được thứ gì trong tay”. (Nhìn chung thì loài người hiếm khi có được cảm giác tự tin này trong mọi quan hệ tình cảm, trái lại lúc nào họ cũng nghĩ “Cho nó đi nhiều, tiếp xúc nhiều, nhờ đâu nó gặp đứa nào hơn mình thì sao?”)

Thứ hai, họ không bao giờ đủ thông minh để nghĩ rằng: Cứ để cô áy học hỏi được nhiều và mình cũng sẽ phải cố gắng để có đủ tri thức như cô áy. Trái lại, những người đàn ông ngăn vợ đi học tiến sĩ thay vì cũng lo trau dồi kiến thức bản thân thì chỉ biết ngơ ì đó mà lo lắng nhờ đâu nó thông minh hơn mình. Tôi cần phải nói ra sự thật này, có rất nhiều người đàn ông có vị trí cao trong xã hội đưa ra quan điểm “Tôi không bao giờ lấy vợ thông minh hơn mình và kiếm được nhiều tiền hơn mình”. (Những người từng nói câu này với tôi lỡ có đọc được bài này thì đừng giận)

Thứ ba, họ không đủ lòng yêu thương và hy sinh để mang lại niềm vui cho người kia, trái lại chỉ biết người kia mang lại niềm vui cho mình bằng cách nhất nhất làm theo ý mình.

Thứ tư, những người giống người đàn ông Bạc Liêu kia áu trĩ ở chỗ, cái ý nghĩ mà họ đang nghĩ về việc vợ họ có thể làm khi ra khỏi nhà hai ngày trở lên thì rất có thể xảy ra 15 phút ở một chỗ bất kỳ như trên chiếc bàn làm việc và ghé xoay trong một văn phòng cao ốc chẳng hạn.

Và rất tiếc rằng nhiều phụ nữ tình nguyện chịu sự trị vì của những ông chồng ác tử luôn thích sử dụng chính sách mị dân từ thời thực dân. Nếu trong một gia đình chỉ có hai người, bạn không thể tự quyết được bất cứ việc gì ngoài việc mua thực phẩm và đồ gia dụng trong gia đình thì tốt nhất không nên phàn khởi kêu gọi bình đẳng ngoài xã hội. Mọi ý kiến giữa các thành viên trong gia đình đều nhất thiết phải trao đổi với nhau, đó chính là sự tôn trọng lẫn nhau, nhưng đừng dần dần biến nó thành sự xin phép và cho phép. Và nếu như trong xã hội chúng ta còn rất nhiều phụ nữ thiếu quyền tự quyết thì việc các nghệ sĩ vẽ cái vật kia rất to ra giữa triển lãm cũng chẳng giải quyết thêm được vấn đề gì.

# “ĐÙI GÀ” VÀ “NƯỚC CAM”

Một cô bạn thân học cùng trung học với tôi sau khi lấ y chồ ng được vài năm, nhân một lâ n chia sẻ câu chuyện, cô có vẻ đầ y bức xúc và kể chuyện về bữa ăn ở gia đình nhà chồ ng thế này. Mỗi lâ n, khi ăn một con gà, con gà đó được chia ra làm nhiề u phầ n và thường thì hai cái đùi sẽ được dành cho bố chồ ng và chồ ng, tiếp theo là những bộ phận của con gà kém ngon hơn một chút sẽ dành cho bà mẹ và những đứa cháu, sau nữa sẽ là người chị chồ ng, phầ n còn lại là những miế ng xấ u xí nhấ t thuộc về cô và ô sin. Chuyện ăn con gà đã là luật bất thành văn và đế n bữa, mọi người cứ thuộc bài như thế mà làm. Cô có vẻ lúng túng đế n khổ sở khi kể lại câu chuyện đó và thanh minh rằng không phải cô kỳ kèo gì về miế ng ăn ở giữa thế kỷ 21 này, nhưng rõ ràng cách đố i xử không công bằ ng như vậy làm cô rấ t ức chế. Thực ra, nếu cô bạn tôi không giải thích thì tôi cũng rấ t hiểu điề u này vì đã vài lâ n đế n dự bữa tồ i nhà cô (cả hai vợ chồ ng cô đầ u là bạn thân của gia đình). Gia cảnh nhà bạn tôi hoàn toàn không có chút gì tương tự với bố i cảnh trong các truyện ngắ n của Nam Cao và Nguyễn Công Hoan, hơn nữa chồ ng cô còn sở hữu tới ba chiế c xe hơi và khá nhiề u bất động sản.

Tôi cũng từng nghe nhiề u người bạn khác phàn nàn về cách phân biệt đố i xử như vậy. Thậm chí có bà mẹ chồ ng pha một ly nước cam, điề m nhiên đưa cho con trai trước mặt con dâu, coi như đó là thông lệ. Cách đây hai năm, tôi lâ n lượt nghe tin hai cô bạn này đã ly dị chồ ng, hoàn toàn không phải vì lý do “đùi gà” và “nước cam”. Những nguyên nhân sâu xa hơn ẩn chứa từ sự ích kỷ của người chồ ng khi số ng trong một môi trường giáo dục kiểu “đùi gà” và “nước cam” như vậy từ tâ m bé.

Những câu chuyện tương chừng còn con áy đã y rầy trong cuộc sống hàng ngày. Đôi khi, tôi phải chứng kiến một phụ nữ vì say xe, yêu cầu đóng nghiệp đổi chỗ ghế trên cabin mà anh ta, một trí thức cổ cồn trắng nhát định khăng khăng không đổi, chỉ vì đã... ngò i quen chỗ ròi, mới đâm ra ngẫm nghĩ về một nền giáo dục không chỉ tồn tại trong sách giáo khoa. Có thể nhiều người cho rằng, những câu chuyện trên đây không phải là hiếm song cũng không phải là quá phổ biến, không phải tất cả đều như vậy. Nhưng nếu để ý, ta sẽ dễ dàng nhìn thấy cảnh một bà già hay một phụ nữ bụng mang dạ chứa đứng khổ sở giữa nơi công cộng mà không có bất kỳ đáng mà râu nào tỏ vẻ có ý định nhường chỗ. Trong những bàn tiệc gia đình hay cơ quan, phụ nữ nghiêm nhiên “được quyền” mở rượu rót bia hay phục vụ đồ ăn, điếu sẽ ngược lại hoàn toàn ở những nước phương Tây.

Một lần trên giảng đường, tôi có hỏi vui các sinh viên cả nam lẫn nữ của tôi về những tình huống giao tiếp. Kết quả rằng 100% các sinh viên nam mù mờ về những tình huống đơn giản nhát. Thậm chí các em còn cho rằng khi vào cửa nam nên vào trước để... dẫn đường còn khi lên cầu thang, nếu phụ nữ mặc váy nam nên đi sau để đề phòng nữ... bị ngã. Các tác phong bình thường như nhường cho phụ nữ và người lớn tuổi vào cầu thang máy hay lên xe buýt trước, kéo ghế ngò i và phục vụ đồ ăn trên bàn tiệc cho phụ nữ được coi là một hành động lỗ lã nịnh dâm. Các sinh viên nữ cũng hé t sức ngạc nhiên khi nghe thấy rằng lẽ ra nam giới phải làm như vậy.

Còn nữa, hàng ngày ta chẳng khó gì khi bắt gặp cảnh trong một cơ quan, phụ nữ muốt mồ hôi kê bàn ghế trong khi các quý ông đóng nghiệp điếu nhiên ngò i làm việc, hay vào giờ cơm tối, các bà nội trợ cuống quýt lau nhà thổi cơm sau khi đã quàn quạt 8 tiếng ở cơ quan, còn các đức ông chòng ngò i thanh thản trên sa

lông xem ti vi. Vì thế một số chị em phụ nữ nếu làm quen được anh Tây nào thì lấy làm ngạc nhiên, rồi từ ngạc nhiên đi tới cảm động và dẫn tới việc đồng ý nhanh chóng khi họ ngỏ lời cầu hôn. Tất cả những cô bạn lấy chồng Tây của tôi thường kể về điều khiến họ “yêu” nhất ở chồng họ là “Ông ấy chiều vợ lắm. Khi vợ rửa bát thì ông ấy cũng làm cùng, ông ấy giành việc chăm con, lau nhà...” Rồi khổ một điều rằng phụ nữ của chúng ta hầu như chưa được đối xử như thế bao giờ, luôn đinh ninh rằng việc nhà cho dù có nặng nhọc đến đâu cũng là chuyện của phụ nữ nên khi được chia sẻ tí chút thì lấy làm cảm động, thành ra khổ quen rồi nên không biết rằng mình đang khổ. Điều này cũng giống như trong một cuộc hội thảo về bình đẳng giới, có diễn giả nói vui rằng “Các chị thực ra đại lắm, cứ tung hô bình đẳng giới nhưng có ngờ đâu vợ việc vào gập đôi. Phụ nữ phong kiến chỉ phải thổi cơm, quét nhà. Nay các chị vừa phải làm thêm việc nước mà thổi cơm, quét nhà có bỏ được đâu”.

Thực ra vấn đề không phải ở chỗ công việc nhiều đến đâu, mà chính do nền văn hóa của hầu hết các nước châu Á, thậm chí còn tại ngay cả ở các nước tiên tiến như Hàn Quốc và Nhật Bản. Ở đây, các bé trai hầu như không được giáo dục nhiều về sự chia sẻ, bảo vệ và tôn trọng nữ giới. Thậm chí có cậu bé mới 5 tuổi trót mang đồ chơi cho một bạn gái hàng xóm còn bị mẹ mắng rằng “Sao mày ngu thế?”. Khi con trai đã lớn, các ông bố bà mẹ vẫn truyền cho họ suy nghĩ như hàng ngàn năm trước rằng đàn ông là đối tượng được phục vụ còn phụ nữ sinh ra là để phục vụ nam giới. Khái niệm này không được nói rõ thành lời, thành câu, nhưng nó như một bức tường kính vô hình hàng ngày lơ lửng trên đầu mỗi gia đình. Nó thể hiện qua những việc rất nhỏ nhặt rằng quần áo của bé trai thay ra đương nhiên có mẹ, chị gái hay em gái chịu trách nhiệm giặt hộ, trong bữa ăn bé trai không phải tự phục vụ, càng không phải phục vụ người khác. Cũng không nhiều bà mẹ dặn dò con trai rằng nếu thấy

một bạn trai bắt nạt bạn gái trong lớp thì con phải can thiệp hay con nên giúp đỡ các bạn gái việc nọ việc kia.

Rất nhiều cô dâu sắp hoặc mới về nhà chồng thường được bố mẹ chồng hỏi vui rằng “Sau này con có hậu được chồng con như mẹ hậu bố thế này không?”. Khái niệm “hậu chồng” cho đến giờ vẫn được coi là tiêu chuẩn hoàn hảo để đánh giá phẩm chất của một phụ nữ và những người phụ nữ “hậu chồng” chu đáo như thể chăm sóc một em bé thường được người xung quanh khen ngợi như một mẫu phụ nữ lý tưởng. Sự nhầm lẫn giữa khái niệm chia sẻ và chăm sóc lẫn nhau với “hậu hạ”, “phục vụ” có mặt ở phần lớn các gia đình Việt Nam và tràn ra cả ngoài cơ quan, xã hội. Trong khi đó, những đứa trẻ trai ở phương Tây ngay từ tấm bé đã được giáo dục về tác phong độc lập, sự chia sẻ và chăm sóc nữ giới mà trước hết là đối với người mẹ của mình, chị em gái và các bạn nữ cùng lớp. Trong các cuốn sách dạy về nguyên tắc giao tiếp cũng ghi rõ từng việc nhỏ nhặt như trong các cuộc xã giao thì nam phải được giới thiệu với nữ trước, trên bàn tiệc thì phụ nữ được phục vụ đầu tiên bắt đầu từ người lớn tuổi nhất, người có chồng được phục vụ trước người độc thân, con dâu trước con gái. Vì vậy, khá nhiều người nước ngoài bày tỏ với tôi sự ngạc nhiên và bất bình cực độ khi họ chứng kiến một phụ nữ đang phải làm một việc gì đó (dù nhỏ) trong khi đồng thời lúc ấy cũng có mặt một người đàn ông Việt Nam mà anh ta lại không tỏ thái độ giúp đỡ. Còn tôi cũng ngạc nhiên vì họ ngạc nhiên. Tôi cũng cho rằng đó là việc nhỏ nhặt, việc thường ngày xảy ra trong thành phố, có gì mà phải băn khoăn.

Những nguyên tắc xã giao về sự tôn trọng phụ nữ không được đưa ra cả trong gia đình và nhà trường, vì thế trong các cuộc giao tế mang phạm vi quốc gia, quốc tế, nhiều khi mỗi người tự tìm cho mình một cách ứng xử riêng, thành ra mỗi nơi một kiểu. Tôi vẫn còn nhớ trong một buổi nói chuyện ở Hội đồng Anh, do nhà phê bình



Phạm Xuân Nguyên chủ dẫn, có ba khách mời nam (trong đó có một người nước ngoài) và một khách mời nữ, tôi đã thực sự ấn tượng về cách giới thiệu khách mời của người dẫn chương trình. Ông đã tuân thủ theo đúng nguyên tắc xã giao quốc tế, đó là già trước trẻ sau, nữ trước nam sau, khách trước chủ sau. Chỉ một việc nhỏ như vậy, nhưng trong rất nhiều chương trình truyền hình, MC giới thiệu rất tùy hứng và phần nhiều giới thiệu nữ sau cùng, thể hiện một sự phân biệt và kém tôn trọng đối với nữ giới.

Để kết bài này, tôi xin kể lại một câu chuyện xảy ra đã lâu nhưng vẫn khiến tôi nhớ mãi đến bây giờ. Ấy là khi tôi đến một tỉnh lỵ nhỏ ở miền Bắc nước Pháp. Tôi muốn sang đường nhưng tìm mãi không thấy lối dành cho người đi bộ, mới đành đứng trên vỉa hè chờ lúc nào vắng xe thì sang, và lại đường cũng rất vắng. Bỗng nhiên, tôi thấy một chiếc xe phanh kít lại trước mặt, rồi tiếp tục những chiếc xe đi ngược chiều đang phóng với tốc độ kinh hồn cũng dừng lại theo. Tôi đang đứng ngơ ngác chưa hiểu ra sao thì bỗng một lái xe thò tay qua cửa sổ vẫy rồi rít. Thì ra những chiếc xe kia dừng lại để nhường cho khách bộ hành qua đường, cho dù chỉ là một người khách bộ hành duy nhất, cho dù không có tín hiệu đèn xanh đèn đỏ để họ phải bắt buộc dừng lại. Tôi đi giữa hai hàng xe, má bỗng nóng đỏ vì ngượng, vì cảm động và cũng vì chưa quen được đối xử như thế bao giờ.

# KHI NÀO PHỤ NỮ BỐT HY SINH

Tôi đã hỏi một chị đồng nghiệp rằng chị đang có hai cái nhà bé tí, sao không tìm cách để biến hai cái bình thường trở thành một cái tốt hơn. Chị nói rằng cái nhà kia là để dành cho thằng Tin sau này cưới vợ. Còn căn nhà nhỏ xíu giờ làm chỗ ở cho cả gia đình là để dành cho vợ con thằng Tít sau này. Nhất định không thể bán một căn. Tôi kinh ngạc khi thằng Tin mới chỉ học lớp 10, sao đã phải lo chuyện xa xôi ấy. Chị bảo rằng nhanh lắm, chỉ chục năm nữa là nó cưới vợ đến nơi, không lo từ bây giờ đến lúc ấy trở tay không kịp. Mới thở dài mà rằng “Ôi chao, kiếp người sao khổ thế”. Cày cục học tập từ tám bé đến 16 năm trời như chị ấy, ra trường xin được một biên chế đã là mừng. Lại tiếp tục cày cục tiết kiệm từ đồng lương để xây nhà. Xây được một chỗ để ở lại cần mãi lo chỗ ở thứ hai cho vợ con thằng bé còn đang học mẫu giáo. Chị ấy mới 40 tuổi, dung nhan đã như người năm mươi, ngày cần mãi ở sở làm, chiều về chợ búa cơm nước, tối kèm con học. Hều như chẳng bao giờ biết đến thú vui nào khác ngoài cung đường cơ quan - chợ - bếp. Vì thế chị bảo tôi sướng. Lúc nào cũng tươi cười.

Lại có một người bạn lấy chồng từ năm 18 tuổi. Cô ấy gia đình giàu có, chồng cũng giàu có không kém, đương nhiên chồng bảo không phải (bắt không được) đi làm. Cô ấy sinh liền một mạch hai đứa con từ năm 20 tuổi, rồi chỉ việc ở nhà chăm con. Chăm con đã có hai ô sin, con lớn thì học trường quốc tế, bếp núc cũng không phải lo, công việc bận rộn nhất là làm đẹp cho chính mình. Nhưng lâu ngày cô bảo tôi rằng cô buồn, vì chồng đi công tác nước ngoài suốt. Chồng cô ra chỉ thị rằng có thể mua sắm và đi spa bao nhiêu tùy ý, cứ việc rút tài khoản mà tiêu, nhưng khi chồng về đến nhà, dù bất cứ lúc nào, đều cần được nhìn thấy mặt vợ. Vì thế cô

Ấy bảo rằng cô ấy cũng không cần thiết lắm phải mặc đẹp vì có được đi đâu, gặp ai đâu mà phải đẹp. Cô ấy cũng bảo tôi sướng. Lúc nào cũng thấy vui vẻ.

Vừa mới sáng nay, khi đang trên đường đến chỗ làm thì một người bạn gọi điện cho tôi, chỉ để hỏi một câu rất cắc có và kỳ quặc “Tại sao lúc nào chị cũng cười được như thế?”. Tôi giật mình phanh kít lại, giống như mình mắc lỗi vì cái tội... cười, và tôi chợt nhận ra rằng mình không hề cười khi đang lái xe. Cô ấy nói rằng đang trong tình trạng xì trét, chỉ vì cô ấy yêu chồng quá đỗi và anh ta thì không hề còn sự quan tâm nhiệt thành như thuở ban đầu mới yêu nhau nữa. Vừa loay hoay điểu khiển xe giữa dòng người nườm nượp buổi sáng sớm, tôi nói rằng cô ấy không thể yêu cả một điểu trái quy luật như vậy. Người ta không thể lúc nào cũng ríu rít và cuồng nhiệt như lúc vừa gặp tiếng sét ái tình. Trong cuộc sống gia đình, người ta không tránh khỏi những việc quan trọng phải làm khiếm thời gian, năng lượng và cảm xúc bị hao tổn ghe gớm, ấy là chăm sóc con cái, thúc đẩy sự nghiệp và hàng trăm việc không tên khác của họ hàng hai bên. Cô ấy nên chấp nhận việc đó thay vì than vãn trong một sáng đẹp trời thế này. Cô ấy nói rằng mình biết điểu ấy, nhưng chỉ duy nhất muốn hỏi tôi một câu rằng “Nếu đó là quy luật thì chị cũng phải ở trong trường hợp đấy, chị giải quyết thế nào để lúc nào cũng cười được như thế?”. Tôi “tư vấn” cô ấy nên theo học một lớp Yoga, hoặc thiết kế đồ họa, học tiếng Tây Ban Nha hay khiêu vũ gì đó. Những lớp học sẽ thay đổi không khí, chia sẻ mọi quan tâm độc nhất của cô ấy sang một hướng khác. Học những điểu mới lạ cũng là một thử thách. Người ta sẽ cảm thấy tự tin hơn khi chinh phục và vượt qua những điểu mình chưa biết. Những lớp học cũng mang đến sự giao lưu của một nhóm người có cùng chung một mọi quan tâm. Nhưng cô ấy chào tôi rồi ngắt máy. Trước khi ngắt máy nói rằng cô ấy tưởng bí quyết của tôi là

gì, chứ đi học thì chán lắm. Mọi quan tâm lớn nhất của cô ấy chỉ là gia đình.

Balzac đã từng đúc kết: “Rung cảm, yêu, chịu đau khổ, hy sinh: Những chữ này mãi mãi dệt nên trang đời người phụ nữ.” Không biết lời của đại văn hào là nhận xét hay khuyến khích. Tôi vẫn chia việc hy sinh ra làm hai dạng: Hy sinh vô điều kiện và hy sinh có điều kiện. Hy sinh vô điều kiện là giống như... các chiến sĩ cách mạng. Họ đấu tranh cho Tổ quốc không phải là để sau khi hy sinh sẽ được nhận tấm bia “Tổ quốc đời đời ghi công ơn các anh hùng liệt sĩ”. Còn hy sinh có điều kiện là mong được nhận lại. Tôi thì thấy rất nhiều phụ nữ ở dạng thứ hai này. Nhìn bề ngoài thì họ có vẻ như hy sinh không cần gì hết nhưng trên thực tế, rất nhiều phụ nữ khi về già, hoặc thậm chí từ lúc còn trẻ đã bắt đầu phàn nàn về việc họ hy sinh cả đời cho chồng con nhưng rồi giờ đây họ chẳng được gì. Một số người phàn nàn vì con cái đối xử với mình không như mình mong muốn, trong khi mình đã hy sinh cả cuộc đời vì nó. Khó hơn là nếu có đức ông chồng nào đó đến tuổi xế chiều bắt đầu phát sinh ra tính lãng mạn, hoặc phát sinh từ trẻ rồi mà người vợ không biết (trường hợp này thì chúng ta gặp nhiều lắm), thì người vợ khi đó ở ngưỡng năm mươi, sáu mươi tuổi - cảm thấy mình bất lực vì tay trắng, mất hết cả nhan sắc, tuổi trẻ, nhìn lại sự nghiệp, công danh thì chẳng có gì, vì cả tuổi xuân họ dành cho việc “hy sinh” mất rồi. Họ cảm thấy bị bạc đãi. Và họ tiếc đời. Nếu họ bằng lòng hy sinh vô điều kiện vì hy sinh là niềm vui sống của họ thì tại sao lại phải đòi hỏi đến đáp lại.

Sự hy sinh của người phụ nữ về cơ bản bị chi phối bởi ba yếu tố: Quan niệm truyền thống, giáo dục và cái tôi cá nhân. Cái quan niệm truyền thống nó nặng nề lắm, khi mà từ bao đời nay chẳng hiểu sao người ta cứ xây dựng một mẫu hình mang thương hiệu vẻ đẹp của Phụ nữ Việt Nam với cụm từ bất di bất dịch “Vị tha, chịu đựng

và hy sinh”. Phụ nữ Việt Nam bị tròng lên cổ cái vòng nguyệt quế ấy nên cứ theo kim chỉ nam đó mà không hiểu rõ thế nào là vị tha là chịu đựng là hy sinh. Mà nói về sự hy sinh thì chúng ta còn chưa bằng phụ nữ Ấn Độ, khi mà ở thế kỷ 21, nhiều vùng ở Ấn vẫn còn tồn tại hủ tục từ ngàn đời nay là khi chồng chết, người vợ dù còn trẻ mười bảy, mười tám tuổi cũng phải lên giàn thiêu để chết theo chồng. Những người phụ nữ ấy sau khi chết xong được dân làng phong thánh. Và một bài báo mới nhất cho biết ngay cả những phụ nữ tốt nghiệp đại học vẫn tình nguyện chết theo chồng một cách vui vẻ. Phụ nữ Ấn tiến bộ và Liên hợp quốc kịch liệt phản đối hủ tục dã man này mà giờ vẫn không thay đổi được tâm nguyện của một số bộ phận phụ nữ Ấn. Nói như vậy để thấy rằng quan niệm như thế nào là do mỗi con người. Mình thì bảo họ hủ tục, tâm thần, họ thì bảo như thế là thánh, họ bảo như mình mới là dã man thì biết làm sao. Nếu ai làm điều gì mà coi đây là niềm vui sướng, và không bao giờ ân hận thì họ đang làm đúng.

Phải chăng vì nhiều phụ nữ nghĩ rằng sự hy sinh là vẻ đẹp khiến cho người chồng yêu họ hơn? Tôi hơi băn khoăn vì điều này. Vì đàn ông vẫn thường trao tặng vòng nguyệt quế cho những người vợ, người mẹ biết hy sinh (vòng nguyệt quế bằng lời nói), nhưng khi họ liệt kê những đặc tính của người phụ nữ lý tưởng mà họ ngưỡng mộ và mơ ước thì đức hy sinh không được bao gồm, hoặc bị xếp xuống hàng dưới. Tôi không biết có bao nhiêu người đàn ông ôm ấp giấc mộng được yêu một người đàn bà như chị Dậu, như cô Tấm. Thậm chí đối với nhiều người đàn ông, ngay cả vòng nguyệt quế bằng lời dành cho những người phụ nữ hy sinh là mẹ, là chị gái, là vợ, là người yêu mình họ cũng quên mất. Vì tôi nhớ có một triết luận rất hay về sự mài mòn cảm xúc. Nghĩa là mọi cảm xúc theo thời gian đều trở nên chai sạn. Người ta không thể đau đớn được mãi, không thể vui được mãi về một điều gì đó và cũng không thể cứ biết ơn mãi. Những hành động hy sinh mà người đàn ông ngày

nào cũng nhận được theo năm tháng trở thành mòn nhẵn đến độ họ đã quen với việc đó, họ coi đó là sự hiển nhiên, như thế mới là phải, là chân lý của đàn ông và đàn bà, còn ngược lại thế mới là kỳ quặc. Đôi khi, được thụ hưởng sự hy sinh, người ta dễ trở nên vô trách nhiệm.

Tôi có hai người bạn là bác sĩ tâm lý và bác sĩ tâm thần mở phòng khám tư. Mỗi lần bệnh nhân đến khám đều phải qua những bài trắc nghiệm tâm lý rồi mới được tư vấn cả về tâm thần lẫn tâm lý. Hai người kể lại rằng có những người phụ nữ đến gặp họ nhờ tư vấn xem làm sao mà họ yêu hết lòng, hy sinh hết lòng, mà anh chồng vẫn có bồ. Nhưng mặc dù vậy họ vẫn cứ yêu chồng, thậm chí bị anh ta ngược đãi, hành hạ, lăng mạ ngay trong lúc đang làm tình vẫn chấp nhận tiếp tục chung sống với hy vọng chồng mình sẽ quay trở lại. Và cô bạn bác sĩ của tôi kết luận những người đàn bà như vậy cũng có vấn đề về tâm thần. Mọi thứ tình yêu, khao khát và hy sinh đi kèm với việc vứt bỏ lòng tự trọng, danh dự và sự kiêu hãnh đều liên quan đến vấn đề bệnh lý.

Nhà thơ Lê Minh Quốc cũng có lần nói rằng: Chính người đàn bà phải có ý thức về tự do cá nhân khi song hành cùng người đàn ông trên trái đất này. Đừng bao giờ mong đợi sự thay đổi ấy từ các đấng râu hùm, hàm én, mày ngài. Phải chính những người phụ nữ đó “giải phóng” thân phận mình. Đừng quên, sự tự do không đi cùng yêu đuối.

# ĐÀN ÔNG TRƯỚC SAU CŨNG ĐƯỢC THA THỨ

Tôi đặc biệt thích các số liệu thống kê. Bởi vì mỗi khi xem bất kỳ một số liệu thống kê nào trong mọi hạng mục của cuộc sống, nó đều mang đến những bất ngờ, kinh ngạc khiến ta đâm hoang mang, sợ hãi, ám ảnh hoặc thậm chí cười chảy nước mắt. Ví như tỷ lệ ly hôn chẳng hạn, nó ngày càng tăng vọt như tên lửa (từ thường dùng của báo chí quốc tế để nhân mạnh tỷ lệ ly hôn ở thế kỷ 21 – Skyrocket). Năm 2009, ở Mỹ cứ 19 đám cưới/1000 người thì có 9 vụ ly dị (khoảng một nửa). Ở Anh và xứ Wales, năm 2010 có 231.490 đám cưới nhưng cũng tận 119.589 vụ ly dị (quá một nửa). Ở Trung Quốc, các đôi uyên ương đến đăng ký kết hôn nhận được một tấm giấy chứng nhận màu hồng có in hình đôi chim chụm mỏ vào nhau. Khi các cặp uyên ương quay lại tòa xin giấy ly dị, họ lại được nhận tấm giấy chứng nhận có hình hai con chim... quay lưng vào nhau. Kết hôn hay ly dị, chỉ đơn giản ở tư thế của đôi chim vậy thôi, và năm 2010, Trung Quốc có 1,96 triệu cặp tìm đến tòa để cố gắng xin bản được tấm giấy có đôi chim quay lưng. Cứ 5 đôi thì có một đôi ly dị, mỗi ngày 5000 cặp ly dị, đó là con số ấn tượng của Trung Quốc bên cạnh những chỉ số rất ấn tượng khác. Theo thống kê ở Anh, phần lớn số người đâm đơn là các bà vợ, tới hơn 70%, lý do là vì hành vi không ổn của các đức ông chồng. Từ đó suy ra, tỷ lệ tên lửa nói trên là do các ông chồng phạm lỗi.

Việt Nam chúng ta vẫn vẫn thường đứng cuối trong hầu hết các bảng xếp hạng trên thế giới, ngoại trừ lạm phát và tham nhũng, nên tỷ lệ ly hôn cũng không nằm ngoài quy luật này. Ở Việt Nam, cứ một vạn đôi thì mới có một đôi ly hôn. Tỷ lệ này nói lên hai điều:

Một, những đôi uyên ương Việt Nam nằ m trong số ́ hạnh phúc nhấ t thế ́ giới, tay trong tay đế n tận đầ u bạc răng long. Hai là suy ra từ “suy ra” ở trên, phụ nữ Việt Nam giỏi chịu đưng nhấ t thế ́ giới. Bởi theo thố ng kê từ các phiên tòa, 2/3 lý do ly dị bắ t nguồ n từ bạo lực gia đình, còn nguyên nhân phổ biế n thứ hai là do ngoại tình. Mà phầ n lớn những trường hợp bạo hành gia đình hay ngoại tình cũng phải lập đi lập lại với tâ n suấ t tăng cao đế n mức đố i phương chịu không nổi thì mới dẫn đế n kế t cục xấ u nhấ t.

Chẳ ng câ n đọc số ́ liệu thố ng kê thì trong quá trình phỏng vấ n tâ t cả những người bạn đã từng ly hôn của tôi (khá đông, cứ như thể cái tỷ lệ 1/10.000 kia rơi hế t vào bạn tôi vậy), các bà vợ thường đổ lỗi cho những ông chồ ng cũ, còn các ông chồ ng lại thường nhận lỗi về mình. Nhưng trong tâ t cả các vụ ly hôn của bạn bè, không có cặp nào nằ m trong số ́ hai nguyên nhân trên cả. Trái lại, trong những trường hợp còn “đương hạnh phúc”, có khá nhiề u trường hợp ông chồ ng “phạm lỗi thứ hai”, nhưng các cô bạn của tôi lại lờ đi cho. Người Việt Nam, coi cái sự “phạm lỗi” của nam giới là chuyện thường niên. Thời bao câ p người ta còn giữ kễ sợ bị kiểm điể m, khi mà ở bắ t kỳ nơi công cộng nào cũng thấ y trưng khẩu hiệu cảnh báo của Đả ng “Ở đây tai vách mạch rừng. Có gì bí mật xin đừng nói ra”. Còn bây giờ, ở thế ́ kỷ 21, nế u một nhóm nam giới đã có gia đình gồ i nói chuyện với nhau, nhiề u người còn muố n khoe ra “sai lầ m” của mình, thậm chí ai không có “sai lầ m” còn bị cho là “đụt”, là “râu quặ p”. Còn đố i với bạn bè thân thiế t, dường như chẳ ng có đấ ng mảy râu nào thấ y câ n thiế t phải giấ u đi chuyện này. Cho dù họ không câ n quèo thêm câu “Cậu giữ bí mật nhé”, thì những ông bạn vàng kia, như một luật bắ t thành văn, sẽ “ngậm hột thị” cho tới cuố i đời, bản lĩnh như một điệp viên, đế n người thân nhấ t là bà vợ cùng giườ ng anh ta cũng nhấ t định không tiế t lộ thông tin, kiên quyế t bảo vệ bạn bè đế n cùng. Trong một lầ n tham gia talk show với đạo điể n Lê Hoàng, anh có bảo tôi một cách hẫnh diện: “Đàn ông chúng tôi là



thông minh lắm, các bà phòng ngừa thế nào cũng không lại được”. Anh kể rằng “Tôi có một anh bạn. Anh bạn này có một cô bồ. Ai cũng biết chuyện đó trừ bà vợ của anh ta. Tất cả chúng tôi thấy thế đã phục lắm rồi. Ai ngờ hôm anh ta mở tiệc tại gia, chúng tôi đến nhà mới té ngựa vì thấy cô bồ kia đang... đứng nấu cơm dưới bếp cùng bà vợ”. Rồi sau khi phổ biến ‘kinh nghiệm’ rằng đàn ông nếu có bị “bắt tận tay, day tận trán” thì cũng phải chôi bay chôi bién, Lê Hoàng cho rằng đàn ông trước sau thế nào cũng được tha thứ, vì phụ nữ vô cùng giàu lòng vị tha, vì chẳng bà vợ nào muốn truy bức đến cùng cả.

Trong một lần trả lời phỏng vấn “Nếu bị vợ phát hiện ra ngoại tình, anh sẽ xử sự thế nào?”, nhà văn Doãn Dũng, đồng thời là giám đốc thương hiệu thời trang Ivy Moda nói rất khôn ngoan rằng: “Phụ nữ thông minh là người không bao giờ đuổi cùng giết tận. Vợ tôi thông minh hơn tôi ấy”. Phần lớn đàn ông nghĩ thế và kêu gọi như thế. Họ phong tặng các danh hiệu “thông minh”, “vĩ đại” và “vị tha” cho các bà vợ. Nếu có xảy ra chuyện gì, đến bước đường cùng thì họ lý giải “Chúng tôi là đàn ông”.

Có bạn ngòai nói chuyện cùng ngài Suhail M. Al Dhaheri, một vị hoàng thân của các Tiểu vương quốc Ả rập thống nhất, người sở hữu nhiều cung điện xa hoa ở Dubai và bốn bà vợ xinh đẹp, đồng thời là chủ tịch tập đoàn Al Manhal International, giờ sang Việt Nam để đầu tư vào một dự án lớn ở Vân Đồn, ông tò mò hỏi tôi rằng “Có phải đàn ông Việt Nam ngoại tình nhiều lắm phải không? Tôi nghe nói thế. Người ta cứ phê phán chúng tôi lấy bốn vợ, còn các bạn có một vợ thôi, nhưng ‘vợ’ bên ngoài lại rất nhiều.” Rồi ông ta gắng hỏi quan điểm của tôi một cách mỉa mai “Nào theo cô, thế nào thì hơn. Bốn vợ hay một vợ?”. Tôi cũng đành nhún vai “Bốn vợ tốt hơn... nếu các ngài chỉ có bốn vợ và suốt đời không khám phá thêm bất cứ người phụ nữ nào nữa”. Suhail im lặng không nói gì.

Phần lớn phụ nữ Việt Nam cũng nghĩ đến sự “thông minh”, họ sẵn sàng tha thứ cho những lỗi lầm của đàn ông, thậm chí không phải chỉ những lỗi “như gió thoảng” mà ngay cả khi phải sống trong địa ngục thì họ cũng nghĩ rằng như thế này còn tốt hơn là... không có chồng, “có còn hơn không”, miễn rằng anh ta vẫn tử tế, theo cách mang tiền về nuôi vợ con và không bạo hành là được. Còn đàn ông loáng quáng bên ngoài ấy là chuyện thường, có muốn quản lý cũng không được vì họ “tinh vi” vô cùng. Mà nhìn quanh thấy “bố tôi cũng vậy, anh trai tôi cũng vậy, sếp tôi, thầy giáo tôi, những người tôi kính mến nhất bao năm nay, cứ hết giờ làm nhất nhất chỉ về nhà ăn cơm tối cùng vợ, hóa ra cũng... Vậy thì cái ông chồng tôi là doanh nhân, đẹp trai, có xe hơi, ngày cuối tuần giải trí bằng golf và quần vợt, đàn bà cứ chạy vòng xung quanh, sao tránh khỏi...”.

Quan điểm này được lưu hành ngay cả trong cộng đồng những phụ nữ trẻ hiện đại, độc lập về kinh tế, có nhan sắc và tri thức. Tôi hay được bạn bè chia sẻ chuyện chồng “phạm sai lầm”, và nghe qua thì thấy họ không quá đau khổ khi bắt quả tang chứng cứ trong email hay điện thoại của chồng. Hoặc đúng ra thì đã từng đau khổ, nhưng nay thì... quên rồi. Cái sự gì cũng sớm ở lên đầu, sau thì cảm xúc nó mài mòn đi, nhiều quá đâm hóa nhàm. Hỏi biện pháp trừng phạt “tàn khốc” nhất họ dành cho “tội đồ” là gì, có bạn chia sẻ: “Giá u hết quần áo mới của chồng đi (những thứ nghi là của bồ tặc)”, có bạn hùng hồn: “Ngủ riêng 2 ngày”. Rồi họ hỏi kinh nghiệm phòng chồng và đời mặt của tôi, không phải vì tôi đã từng xử lý những vụ này, chỉ vì có vẻ như họ cảm thấy tôi có gì đó tin tưởng giống... Tâm Thư (có lẽ họ không biết rằng những người đóng vai Thanh Tâm, Tâm Thư, Tâm Giao cho các mục gỡ rối tư lòng ngày chủ nhật lại thường thuộc vào nhóm 1/10.000, mà Tâm Thư - cô nhà thơ Trần Hòa Bình là một ví dụ). Tôi thấy rất khó trả lời, vì đã từng trả lời Lê Hoàng một câu với nội dung tương tự, anh

bảo tôi là “chủ quan và lý thuyết”. Và lại, với những người đã có khả năng chịu đựng phi thường những cú “phạm lỗi” thường niên của bạn trăm năm, mọi lời khuyên của tôi là vô nghĩa, khi mà sau khi nghe lời thuyết phục đầy sức mạnh của tôi, họ sẽ hùng hờn bước ra khỏi quán cà phê nơi chúng tôi vừa ngồi với quyết tâm của một quan tòa, để rồi khi trở về nhà, họ sẽ lại tự biến mình thành luật sư bào chữa: Dù sao chông mình cũng là đàn ông...

# EM YÊU, ANH CHUẨN BỊ VỀ

Có bạn nghe thấy cô bạn thân của tôi gọi điện, cứ vâng vâng dạ dạ rồi “Vâng ạ, em cảm ơn anh nhé”. Để m để n lầ n cảm ơn thứ bảy tôi sô t ruột suýt nữa cắ t ngang cô ấy để hỏi một cách đầ y nghi ngờ “Ai đầ y?” nhưng rồi tấ t nhiên toàn bộ nội dung câu chuyện cũng khiế n tôi đoán được người ở đầ u dây bên kia chính là anh chồ ng của nàng. Lũ chúng tôi nhắ mắ t nhìn nàng lạ lùng: Dở hơi đầ y à? Gọi điện cho chồ ng mà cứ như gọi cho chàng nào vừa mới quen ba ngày. Từ thuở bé tôi chưa từng nghe thấy vợ phải cảm ơn chồ ng rồi rít về việc rút hộ quầ n áo bao giờ. Nàng ngạc nhiên bảo ngày nào nàng cũng nói chuyện với anh chồ ng đã cưới được 7 năm như thế. Bạn tôi sô ng ở châu Âu từ năm 19 tuổi, hơn chục năm sau mới về nước. Tôi nghĩ nàng bị Tây hoá. Thi thoảng tôi cũng nghe thấy nhiề u cặp vợ chồ ng Tây đúng tuổi trả lời nhau như người tình “Vâng, em đây, anh yêu”, là nghe ngoài đời thực chứ không phải nghe trên phim. Mới nghĩ chắ c Tây họ “hấ p” thế. Hôm rồi đọc bài viết của một cô bạn hồ i đại học lầ y chồ ng người Úc, hiện đang sô ng ở San Francisco, tôi càng khắ ng định cái vụ “Tây hấ p”. Nàng kể về một bình minh trong Ngày của mẹ [\*] như thế này: “Tôi còn nhớ như in cái năm đầ u tiên được lên chức mẹ, tôi ngủ nướng để n tận 9 giờ sáng. Khi tỉnh giắ c, tôi giật mình phát hiện một tá m bưu thiế p xinh xắ n nằ m ngay gắ n dưới gô i: *Chúc mừng em nhân ngày của Mẹ, cảm ơn em đã sinh hạ cho anh một nàng công chúa xinh xắ n. Em là người mẹ tuyệt vời nhấ t trên đời. Anh thật may mắ n có em và con.* Rồi nàng viết tiế p: Tôi kể cho mẹ nghe chồ ng tôi đã vinh danh tôi nhân Ngày của mẹ như thế nào, mẹ bảo “Ừ, đúng là Tây có khác nhỉ, Ga lắ ng thế, lắ ng mạn thế. Thích thật đầ y. Đâu như bồ mà y, tao vừa trách khéo thì ông ấy bảo *Một ngày*

*ăn đấ y, bảy ngày ăn đầu. Hôm nay là ngày của mẹ, thế từ ngày mai thì không à. Cứ toàn phú quý sinh lễ nghĩa.”*

Từ ngày be bé, tôi đã nghe thấ y cha tôi hay gọi mẹ tôi là Cô, là Bà, xưng Tôi chứ hiế m khi là Em xưng Anh. Đáp lại mẹ cũng gọi cha tôi là Ông xưng Tôi, thi thoảng thân mật lắ m mới kêu Anh. Cái việc xưng hô “trang trọng” Cô/Bà hay Ông cứ như thể quận công, hầ u tước không có nghĩa rằ ng cha mẹ tôi không hạnh phúc. Bởi tôi thấ y bồ mẹ các bạn tôi, các cô dì chú bác tôi, hàng xóm nhà tôi cũng gọi nhau như thế . Đã làm bậc cha mẹ phải như thế mới đứng đắ n, anh anh em em là dành cho những người “còn đang yêu”. Tôi nghĩ vậy là phải. “Vợ chồ ng phải kính nhau như khách”, các cụ bảo thế . Vậy gọi thế cho “kính”.

Mãi sau này, khi đã có “kinh nghiệm” về hôn nhân thì tôi ngẫm ra “Vợ chồ ng phải kính nhau như khách” ấy là có ý khác. Từ lúc lắ y nhau về rô i, đã chung một nhà rô i, người ta không còn coi nhau là khách nữa. Đã người trong nhà thì được ưu tiên cho thấ y đủ mọi cái xấ u của nhau (những gì mà người ngoài đường không bao giờ thấ y được), cho phép giản tiện và lôi thôi luộm thuộm. Đầ u tiên là việc nói rút gọn câu. Chủ ngữ và các đại từ nhân xưng bị cắ t dầ n đi, đặc biệt là trong các tin nhắ n, có thể ngắ n gọn ngang với việc tiế t kiệm tiề n khi gửi điện tín hồ i trước thập niên 90.

Vợ: *Có ăn cơm k?*

Chồ ng: *Có.*

Vợ: *Mấ y h về ?*

Chồ ng: *8h.*

Vợ: *Thằ ng A mời có đi k?*

Chồng: K

Tất nhiên cuộc trò chuyện của những người chưa cưới sẽ thường diễn ra theo cách hơi hơi khác một chút, mặc dù nội dung vẫn vậy.

Nàng: *Anh yêu, lát nữa đi ăn tối đi đâu nhé.*

Chàng: *Uh, hôm qua hẹn thế rồi mà.*

Nàng: *Thế mấy giờ anh đến đón em?*

Chàng: *8h em nhé. Có được không em?*

Vợ: *Cậu A có vé mời anh có đi được không?*

Chàng: *Có lẽ không được rồi em ạ. Hôm ấy anh phải họp mấy. Em bảo cậu ấy thông cảm nhé. Tuần sau anh đưa em đi chơi bù.*

Tôi cũng nghĩ việc nhắn tin rút gọn như đánh điện tín hay nhắn tin dài ngang với viết thư tay không liên quan đến việc người ta yêu nhau nhiều hay ít. Quan trọng là ở tâm lòng chân thành, ở cái tâm bên trong. Có phải khách đâu mà khách sáo mãi thế.

Người đã cưới và người chưa cưới cũng hơi khác nhau ở cách bình luận.

Khi cưới rồi:

Vợ: *Áo mới mua này. Trông được không?*

Chồng: *(Liếc xéo) Ra cái gì. Trời này mặc mấy cái đồ ấy cho chết ngót. Kiểm thử gì rộng rãi mà mặc.*

Khi chưa cưới:

Nàng: *Anh ơi, áo em mới mua này. Trông có xấu không?*

Chàng: (Mắt sáng lấp lánh) *Áo thì không đẹp lắm nhưng em làm cho áo đẹp lên.*

Tôi cũng nghĩ việc khen chê cái áo không liên quan đến chuyện người ta yêu nhau ít hay nhiều. Quan trọng là ở tâm lòng chân thành... Có phải khách đâu... Áo quần chẳng liên quan gì đến tình cảm.

Sự quan tâm, dặn dò lẫn nhau của người cưới rồi và người chưa cưới cũng khác nhau tí chút. Nếu chàng đi công tác, khi chưa cưới, người kia sẽ nhắn tin như sau:

Chúc anh một ngày mới tốt lành và buổi họp thành công. Vậy là tối nay em được gặp anh rồi.

Còn nếu cưới rồi, nàng sẽ gọi điện thoại và “Lát nữa về nhớ mua thêm một cân khô mực. Nếu ăn cơm tối thì nhớ gọi sớm để còn nấu nhé.”

Rõ ràng nội dung dặn dò thế nào cũng không liên quan đến tình cảm. Quan trọng là ở tâm lòng chân thành...

Tại sao khi chưa cưới, cũng vẫn người đẫy mà trước lúc gặp nhau mình cứ phải chùng chình cả tiếng đồng hồ như đi tiếp khách quý. Mình tắm gội, đi làm tóc, thử 9 bộ quần áo mới ưng, rồi trang điểm tỉ mỉ và xúc nước hoa. Nhưng cưới rồi thì thực sung sướng, mình được sống đúng là mình. Mình lao ra khỏi phòng ngủ vào sáng sớm chủ nhật với mái tóc mỗi sợi một hướng khác nhau, với đôi chân hai dép hai màu hai cỡ và bộ quần áo tận dụng lại từ 10 năm trước. Mình thoải mái diện bộ áo từ sáng đến tối mệt để làm trăm thứ bà rằn mà chẳng sợ ai phê bình.

Tại sao khi chưa cưới, cũng vẫn người đẫy mà mình chỉ chột ngốt máy điện thoại trước hoặc vô tình phê bình một lời, người ta đã

tôn thương và hờn dỗi. Giờ cưới rồi rõ là hạnh phúc, chẳng bao giờ phải ngậm ngừng xem những lời mình nói là đúng hay sai, không phải lo ngay ngáy người kia có vì câu nói ấy mà giận hay không, vì bây giờ mình nói điếu gì cũng đúng. Mình chê bai thô lỗ, mắ ng mỏ thắ ng thừ ng, tha hồ ắ m cá u, cộ c lô ắ c, cụt ngùn mà đắ ng đắ y vẫn vui vẻ. Gạo đã nắ u thành cơm, có phải đắ ng ngồ ắ i trước micro của người phát ngôn Bộ Ngoại giao đâu mà phải đắ n đo, suy tính, cân đong từng từ cho đắ u đắ u nhưc óc.

Thế ắ rồi một ngày, những người đã đeo nhẫn cưới vô tình đượ nghe một lời lịch sự từ một người xa lạ, bỗng đung thắ y lạ lù ng, bỗng đung thắ y ngườ ngừ ngừ, bỗng đung thắ y rừ ng rừ ng. Những lời quen lắ m đã lâu rồi chưa đượ nghe. Vậy thì tại sao không coi nhau như “khách” để đượ số ng mãi những ngày còn “dang dở”?

Nhưng hồi những người đàn ông đã đeo nhẫn cưới, sau khi đợc bài này, đừ ng thắ y tôi nói phải mà giậ t mình sửa sai, vội vàng nhắ n tin cho vợ một dòng chữ vào lúc chiế u tàn “Em yêu, anh chuẩn bị về ắ đây, nắ u cơm cho anh ăn với nhé”. Kéo không chỉ 5 phút sau thôi, dù có đắ ng đợ ng đắ t 9 độ rích te hay kẹt xe ở 90 nút ngã tư, cô vợ yêu quý của bạn cũng sẽ xuấ t hiện trước cửa phòng làm việc với sắ c mặt của bà u trời sắ p bão: *Anh vừa nhắ n tin cho con nào mà nhắ n nhắ m vào má y của tôi?*

Và hồi những người phụ nữ đã không còn đợc thân, việc gì cũng nên từ từ, không bao giờ đượ đớ t cháy giai đợ ng. Sau khi đợc bài này, tớ i nay bạn đừ ng vội đón chồ ng sau chuyế n công tác dài ngày bắ ng bộ đờ ắ ng xuyên thắ u hai mảnh underwear đẹp để bên trong và vài giọt Chanel ngọt lị m bên vành tai. Chỉ bởi tôi không muố n gia cảnh của bạn bị lự c đợc vì một bài báo, khi mà vừa bước chân qua ngưỡng cửa, chàng của bạn đã chừ ng lại rồi mát mẽ: *Tôi là chồ ng cô đây a, chứ không phải cái người mà cô đờ ng đón tớ i nay. Cũng may*



*là tôi đi công tác về sớm, nếu không thì đã được hân hạnh chứng  
kiến...*

# MỘT THẾ GIỚI KHÔNG ĐÀN ÔNG

Tôi không có ý nhấ c đé n chủ đề` đò ng tính nữ, cũng không có ý định nhại lại nhà văn Bùi Anh Tá n, người đé ra cái “thế` giới không đàn bà”. Tôi nói theo nghĩa đen như thế` chả là vì lâu nay ông chò ng tôi hay phàn nàn về` cái sự lúc nào cũng phải nhìn thấ y đàn bà, mở mắ t ra đã phải nhìn thấ y con gái, phụ nữ, đàn bà. Chuyện là chúng tôi có một cô con gái, nhà thêm cô giúp việc, từ lúc tôi sinh con thì mẹ và em gái tôi lại đé n ở cùng. Thế` là mỗi lâ n đi làm về`, trời nóng 39 độ, nhìn ngò n ngộn những đàn bà mặc váy đứng ngò i la liệt khắ p nhà, ông vừa kéo lê chiế c cặp nặng chịch vừa lâ m bằ m “Khủng khiế p thật, một đàn... bướm bướm bay”. Thi thoảng thấ y ông bộc lộ cái nổi bức xúc vì không có “đò ng minh”, tôi cho đó là chuyện tâ m phào, còn đùa thêm “Ăn thua gì so với tâ ng trên”. Tầ ng trên có nhà hàng xóm đé liề n ba cô con gái, đứ a lớn nhấ t 10 tuổi, bé nhấ t 1 tuổi. Chăm sóc ba tiểu thư tí hon là ba cô ô sin tuổi từ 20 đé n 40. Thêm một bà nội và một bà vợ là có 8 nữ cả thảy trong ngôi nhà 100 mét vuông. Vợ kêu, con khóc, mẹ cầu nài, ô sin léo nhéo khiế n từ lúc cô nhóc thứ ba chào đời, cả khu chung cư thấ y “người đàn ông duy nhấ t” thường xuyên lắ y ghế đá vườn hoa ngay dưới chân tòa nhà làm phòng khách. Sáng sớm, hàng xóm đi qua thấ y ông bô` hạnh phúc đọc báo ngoài vườn hoa, chiề u đánh cờ tướng ngoài trời với mắ y bác bảo vệ, tô i mở cửa xe ô tô rô i bật nhạc cho to lên đé xả xì trét, đêm chẳng lẽ ngủ luôn trên ghế đá vườn hoa thì không phải phép. Thi thoảng chạm trán trong câ u thang máy, những người lắ g giề ng thường khen ba cô tiểu thư thông minh kháu khỉnh. Tôi đé thêm vào “Thế` này thì phải đé thêm cô nữa anh ạ”. Bị

kích động, ông hàng xóm nhảy dựng lên “Còn cô nữa á y, lo mà thêm đũa nữa đi”.

Lâu dần cứ nghe mãi cái điệp khúc “Khủng khiếp thật, một đàn...”, tôi hé t thây buồ n cười mà đâm ra suy nghĩ. Để tiện bê thây hiểu người khác, tôi bắt đầ u đặt mình vào vị trí của “đô i phương”. Có lâ n tôi hỏi chị Vân dạy cùng khoa, người phụ nữ duy nhấ t tôi biế t có hai cậu con trai, đũa lớn vừa vào đại học, đũa nhỏ bằ ng tuổi con gái tôi “Chị cảm thây thế nào khi trong nhà có những ba... gã đàn ông?”. Nàng cười méo mó “Cũng quen rô i, mình cũng thành đàn ông nô t, đã thế lại còn toàn phải hầ u chúng nó”. Tôi hình dung giờ nế u mình cũng số ng cùng hai cậu con trai, một ông chồ ng, một ông bố chồ ng, thêm hai cậu em chồ ng nữa (giồ ng vị trí của ông chồ ng tôi bây giờ), tự dung thây rùng mình, toàn thân vã mồ hôi hột vì viễn ảnh lâ n đầ u tiên tưởng tượng ra. Lúc á y mới bỗng dung thây thương người số ng trong hoàn cảnh “thế giới không đàn ông”.

Vì nhà toàn nữ nên hành tung của ông chồ ng tôi cũng không giồ ng như bình thường. Trời nóng phát ngồ t mà ở nhà lúc nào ổng cũng bản bệ quầ n chùng áo dài y như đang bận tiế p khách quý. Nế u muồ n đi tá m, ổng cửa đóng then cài như tiểu thư đài các xú A rập. Lúc thay có cái quầ n dài thôi, ổng chui tọt vào phòng ngủ rô i chồ t cửa lại. Khi xem bóng đá, trận gay cá n nhấ t của chung kế t Euro hay Worldcup, ổng lủi thủi ngồ i trong phòng kín rô i thì thoả ng kê lên khe khẽ “Đá như thế thì về đi cho xong”. Có lúc nghe rôm rả quá những câu bình luận mới giạt mình ngó vào trong, thây hóa ra từ nãy “người cô độc” toàn nói chuyện một mình. Căn bệnh “khép kín” của ổng từ lúc sinh con đâm thành phản xạ có điề u kiện đế n nỗi có bận tôi đi làm về , thây không ai ra mở cửa mới tự mở khóa vào nhà rô i vừa thoả ng chạm tay vào cửa buồ ng tá m đã nghe từ bên trong quát ra thấ t thanh đầ y sợ hãi “Ai đầ y?”. Ông

không sợ trộm vào cướp tài sản, mà chỉ sợ có “nữ nhân” nào đó bên ngoài kíp chiêm ngưỡng được ngọc thể của mình.

Nếu tôi sống cùng một “thế giới không đàn bà”, việc đầu tiên tôi phải làm có lẽ là thay thế toàn bộ tủ quần áo mặc nhà. Cũng sẽ là những bộ bản bệ như người cuồi lạc đà trên sa mạc thay vì những hai dây, những rua ren, những ngấn ngùn như bây giờ. Việc thứ hai là thay đổi hành vi và phát ngôn. Tôi sẽ không thể nằm kênh trên ghế salon phòng khách, chân ghế ch lên tai ghế trong bộ đồ mặc cũng được mà không mặc cũng không sao để xem DVD “Sex and the city”. Các loại quần áo ngủ và nội y sẽ chỉ có hai chỗ tàng trữ bất di bất dịch là dây phơi ngoài ban công và ngăn kín trong tủ quần áo. Tôi cũng không thể kể những câu chuyện dài bất tận của phụ nữ với 50 nội dung chung một chủ đề cho các đấng mày râu, nam giới, đàn ông, con trai trong nhà. Tôi không thể tự dung thích nhảy vũ điệu Salsa trước gương hoặc thay ra thay vào chục bộ quần áo, dăm bộ tóc giả, thử một tá mỹ phẩm và nước hoa mới để con gái, em gái, mẹ đẻ, cô giúp việc cổ vũ và bình luận. Nếu lỡ đã vào buồng tắm mà lại quên một thứ gì đó không thể thiếu ở bên ngoài, tôi chỉ còn cách gọi điện cho ông chồng bỏ việc phóng về nhà lấy hộ. Tôi không dám ngủ trưa ngoài phòng khách (nếu có thì vừa ngủ vừa thắp thơm kiếm soát hành vi khi ngủ). Tóm lại tôi phải chần chu và mẩu mực toàn phần. Trong khi đó tôi cô đơn giữa một “quần thể đàn ông” với những sở thích riêng của họ. Tóm lại như thế thà tôi không lấy chồng còn hơn. Tôi thốt lên thế và ông chồng tôi vừa mừng vui vừa phẫn nộ “Đấy, thầy chưa”.

Tôi vốn là người may mắn, từ nhỏ đã được sống trong một thế giới như thế. Khi chưa lấy chồng, tôi sống cùng mẹ và em gái. Cha tôi thường vắng nhà suốt ngày, để mặc cho ba mẹ con hoành hành trong một thế giới không đàn ông. Khi lên đại học, lớp chuyên ngành ngoại ngữ của tôi chỉ có 3 cậu con trai. Mới đầu các cậu còn

chút ít nam tính, chỉ sau một học kỳ cũng biến đổi dần dần hành vi. Kiểu như khi liên hoan các cậu để mặc cho các bạn gái kê bàn ghế, khuân vác vật nặng, còn mình giành lấy việc đi chợ và nấu ăn. Nếu gặp nhau, thay vì khen chúng tôi “Sáng nay trông bạn xinh thế”, các cậu hớn hở “Quần mới à?”, rồi xoa tay vào gấu quần xem chất vải “Vải gì thế, bao nhiêu tiền một mét?”. Lâu dần chúng tôi coi các cậu như bạn gái, nói chuyện gì cũng được, từ chuyện thăm kín chị em phụ nữ cho đến các thông tin khuyến mại sản phẩm thời trang.

Hồi mới đi làm báo, tôi về báo Phụ nữ Thủ đô làm một thời gian ngắn. Tổng biên tập, phó tổng biên tập, thư ký tòa soạn, kế toán, và hai chục phóng viên toàn là phụ nữ, đàn bà, con gái. Có hai, ba nam nhân gì đó thì cũng giống như thái độ của những dân tộc thiểu số trước tộc người Kinh: ít nói, ngượng nghịu, hiền lành và ít tranh cãi. Đề tài của báo, độc giả của báo cũng không liên quan gì nhiều đến khái niệm mạnh mẽ nên các nam nhân hiếm hoi càng chẳng có mấy phận sự để cho “ngồi bút đầu tranh”. Có bạn trong một cuộc họp, một nam nhân cao tuổi bị các bậc phụ nữ kiểm điểm rất nghiêm khắc bằng ngôn ngữ đanh thép của báo chí vì một vài lỗi (được cho là lỗi) trong công tác biên tập. Ông điềm đạm giải thích từng vản đề nhưng vô ích. Đứng trước lý lẽ của phụ nữ, mọi phản ứng đều vô ích thôi. Ở nhà bạn gặp nước mắt và ở cơ quan bạn gặp những lời buộc tội. Đảng nào thì bạn cũng nên đầu hàng, đặc biệt là khi “quân ta” vắng hoe còn “quân địch” đầy” ngòi kín chiếc bàn có sức chứa 30 chỗ. Ít lâu sau con người tội nghiệp ấy cũng chuyển đi chỗ khác, nơi có nhiều đồng minh “nhân ái” hơn.

Biên chế của tôi ở khoa Ngoại ngữ một trường Cao đẳng đã 13 năm nay. 13 năm tôi sống giữa hai chục đồng minh thân ái. Thi thoảng có một cậu xin vào thử việc, nhưng cũng chỉ được dăm bữa nửa tháng, cậu mì chính cánh “bỏ của chạy lấy người”. Nhiều khi đồng

đặc vẫn còn mà người không dám đến lấy. Lúc đi dạy, các lớp sinh viên chuyên ngành ngoại ngữ của tôi cũng chỉ rất nữ sinh, có vài ba nam sinh ít ỏi thì cũng mang dáng vẻ lặng lẽ, ít nói, tôi quen thuộc. Các cậu lại hay nghỉ học, nên nhiều hôm đến lớp chỉ có cô với các trò nữ, y như trường dòng ngày xưa. Những hôm ấy các trò hay hỏi cô về thời trang, về phương pháp giảm (tăng) cân, thậm chí viết e-mail chia sẻ về một cậu người yêu của trò.

Ồ, ba chục năm nay tôi mang tâm trạng cực kỳ thoải mái giữa một thế giới toàn phụ nữ. Tôi chỉ cảm nhận một chút khác đi khi hơn một năm trở lại đây khoa tôi có một nam nhân viên kiên trì ở lại. Gay quá. Chúng tôi, 19 phụ nữ phải thay đổi hành vi, lời nói và thói quen thường ngày. Chuyện nhỏ thôi, nếu có cậu ta ở lại buổi trưa thì chúng tôi không kê bàn ghế mà ngủ chềnh ềnh như thế, chúng tôi cũng thôi gác chân lên ghế cho thoải mái mà nói chuyện. Nếu thay áo dài vào những buổi lễ lớn, chúng tôi phải cử người đứng canh cái cậu mà chính cánh quý hóa đó phòng khi cậu cần phải vào khoa một cách đường hoàng và hợp pháp trong giờ làm việc. Đặc biệt nhất, trong những câu chuyện bất tận của phụ nữ mà có một cô giáo thi thoảng quên mất lại quá đà, tất cả len lén đưa mắt nhìn sang thầy “người đàn ông đẹp trai nhất khoa” đang lơ lửng bộn bộn khùng khiếp với những giáo án và bài giảng. Lâu dần thầy phải canh chừng cậu ta cũng rất mệt và mất tự nhiên, chúng tôi mặc kệ “dân tộc thiểu số”. Chúng tôi nói gì, làm gì cậu ta cứ phải nghe, phải thầy. Nhiều học kỳ trôi qua vẫn thầy cậu ta kiên trì ở lại, chúng tôi mặc nhiên coi cậu như... đồng nghiệp nữ.

Đâm thương cậu bé đồng nghiệp. Tưởng tượng đến cảnh học chung một lớp với rất vài chục gã sinh viên (nếu tôi có lỡ học chuyên ngành xây dựng), hoặc làm cùng với hai chục gã đồng nghiệp (nếu tôi có chuyển sang chuyên ngành công nghệ thông tin cao cấp) thì chỉ có thể xảy ra hai khả năng: Một là lâu dần tôi cũng mang khuôn

mặt ngơ ngơ của kẻ yếu thế, hai là tôi cũng biến thành đàn ông lúc nào không biết. Tôi cứ hình dung mấy ngày đầu xuất hiện ở cái thế giới không đàn bà ấy, tôi sẽ được nâng niu quý trọng lắm, nhưng dăm bữa nửa tháng rồi cũng hóa nhàm, không ai cứ lịch sự với tôi được mãi. Những gã đàn ông sẽ sống tự nhiên trong thế giới của họ, với những sở thích và thói quen từ thời Adam và Lạc Long Quân để lại. Họ sẽ tối ngày nói chuyện về vùng Vịnh, biển Đông, về Manchester và Arsenal, công năng của Ipad thế hệ mới và sức mạnh của xe hai kỳ, về giá tiền các loại xe hộp và xúm vào xem một chiếc bật lửa xâu như của nợ. Họ khoe nhau một chai rượu ngoại thượng hảo hạng mà phụ nữ chúng ta rất muốn được mang đi bán ve chai và sau cùng chuyển sang chủ đề bất tận về những phụ nữ ở đâu ở đâu, với câu chuyện rất những sex, sex và sex. Họ cười phá lên không ngừng như lý thú lắm về những câu chuyện chả có gì đáng buồn cười và bàn bạc hăng say như đang trong kỳ họp quốc hội về những nhân vật hoặc đã chết cách đây ba thế kỷ hoặc đang chuẩn bị đánh bom ở một lục địa khác. Thế đấy, và một kẻ thiếu số sẽ buộc phải thích nghi với nó, hoặc bị đào thải. Để thích nghi thì có lẽ vài ngày đầu tôi cũng điệu đà với váy vóc và má phấn môi hồng nhảm gây sự chú ý. Sau thấy váy vóc xum xoe được chuẩn bị kỳ công cũng chẳng gây ấn tượng bằng vùng Vịnh và biển Đông, bằng cú phạt đền 11 mét lúc rạng sáng ở tận sân vận động Kiev, nên chẳng tôi cũng đầu bù tóc rối, ăn bận lôi thôi giống mấy gã đàn ông và hòa vào hô hô ha ha những câu chuyện chả có gì đáng buồn cười đối với phụ nữ chúng ta.

# KHI PHỤ NỮ TỰ CỎI TRÓI

Cách đây 6 năm, quãng 2007, trong một lãn dọn dẹp tủ báo lưu, để có đề n hơn nghìn tờ, tôi chợt thấ y mình có vô khô i những bài ký du lịch, viế t từ mãi năm 2000. Để riêng ra một góc, tôi nhắ m tính nề u đem in khéo hòm hòm cũng đượ cướ n sách. Hồ i á y tôi chẳng có mấ y bản thảo, nghĩ nề u người ta đờ ng ý xuấ t bản cho thì cũng đượ c thêm đầ u sách nữa. Mới lụi cụi đem đi photo mấ y bài báo đó, cho vào bì thư khổ A4 rờ i đầ u tiên mang “rao” cho công ty sách Bách Việt. Mấ y ngày sau, người nhà sách gọi điện cho tôi báo đề n lấ y lại bản thảo, với lý do “không phù hợp”. Lâu lắ m về sau, nhà văn Võ Thị Xuân Hà, giám đờ c công ty sách Hà Thế hỏi tôi có tập bản thảo nào thì cứ gửi. Tôi mang một tập truyện ngắ n dịch chọn lọc đề n và tập phờ tô lãn trước. Mấ y bữa sau chị Hà báo chị quan tâm hơn đề n tập truyện dịch, còn “cái kia” không phù hợp. Cầ m cái tập phờ tô lem nhem về , tôi nhủ thầ m mình rõ đại, trông bản thảo xấ u xấ u bản bản như vậy ai người ta hiểu là thứ gì mà in. Tôi kiên nhẫn thuê người đánh máy lại, in sạch đẹp rờ i phờ tô ra mấ y cướ n, đóng bìa cẩn thận cho dày dặn và mang lên công ty sách Thái Hà. Công ty này có trụ sở ở toà nhà đờ i diện nhà tôi. Tôi đi sang chỉ ba chục bước, vào phòng khách tự giới thiệu và chìa ra tập bản thảo, rấ t giớ ng mấ y bận đầ u của những năm cướ i cùng thế kỷ 20, khi còn là sinh viên, lọ mọ vác bản thảo đề n từng toà soạn gặp những người chưa từng gặp bao giờ để xin đượ c in. Ngay sáng hôm sau người của Thái Hà gọi điện cho tôi báo tập sách quả rấ t thú vị nhưng... không phù hợp với chủ trương của công ty. Thêm vài bận nữa thì tôi đề nghị với nhà văn Trầ n Thanh Hà, biên tập viên của NXB Công an Nhân dân, xem chị có hứng thú in một cướ n sách du ký có tên là “Đảo thiên đườ ng” hay không, giọng điệu của tôi có vẻ thờ ơ, nhưng trong bụng hầ u như hồ i hộp và hy vọng. Chị nhận in với điề u kiện chỉ



2000 bản thôi và bàn giao nó cho công ty sách Phương Đông. Lúc ấy suýt nữa tôi buột miệng: In 2000 bản chứ in 200 bản cũng được, không trả nhuận bút cũng không sao, miễn được một cuốn sách lưu lại những hồi ức huy hoàng trên mỗi chặng đường như một vật kỷ niệm. Năm 2009, cuốn sách ra mắt, tự dưng nó lại được bán hết, rồi in tái thêm vô số bản. Nhưng điều ấy không quan trọng bằng việc nó gắn liền với hình ảnh và cá tính của bản thân tôi, hơn bất kỳ cuốn sách nào tôi từng viết cho đến giờ phút này.

Cùng khoảng thời gian trước và sau đó, rất nhiều cuốn sách du ký của các tác giả nữ khác cũng được phát hành rộng rãi và “bổng dung” bán chạy (Cái “bổng dung” này tôi cũng ngờ rằng là một sự không lường trước của các nhà xuất bản về mức độ thành công của chúng trên khía cạnh thị trường). Có thể kể đến “Venise và những cuộc tình Gondola”, “Trả lại nụ hôn” của Dương Thụy; “Ngón tay mình còn thơm mùi oải hương”, “Bánh mì thơm và cà phê đắng” của Ngô Thị Giáng Uyên, “Từ tuyệt đến mặt trời” của Nguyễn Phan Quế Mai và mới đây nhất là “Xách ba lô lên và đi” của Huyệ n Chip. Chưa kể “nghe nói” rất nhiều tác giả nữ (không chuyên) khác cũng đang sắp sửa ra mắt những cuốn bút ký ghi dấu từng chặng đường của mình. Điều tôi muốn nói ở đây không phải là vấn đề xuất bản hay văn học hay du lịch, mà tại sao độc giả lại ưa thích đến thế hình ảnh những nữ nhân đi lại và dịch chuyển. Sao thế khi mà nửa thế kỷ nay thể loại bút ký du lịch này đã vô cùng phổ biến trên báo chí, mạng xã hội, cũng không ít những cuốn sách tương tự được xuất bản dưới cái tên của các tác giả nam, hoặc của các tác giả nước ngoài. Mà họ viết rất thú vị hẳn hoi chứ không phải tẻ nhạt. Nhưng chúng không tạo được hiệu ứng mạnh mẽ đến vậy trong cộng đồng những người trẻ. Tôi lờ mờ đoán ra, liệu có phải cũng như vạn vật luôn thay đổi theo thời gian, hình ảnh của người phụ nữ cũng đã thay đổi từ lúc nào mà tôi không để ý. Thời phong kiến, phụ nữ “tam tòng, tứ đức”, thời kỳ cách mạng, phụ nữ “ba đảm đang” trở thành

phong trào, tiếp nối là “Giỏi việc nước, đảm việc nhà.” Giờ hình như người ta không cần tam tòng ba đảm đang nữa, người ta cũng giảm dần cái yêu cầu việc nhà việc nước ở người phụ nữ, mà phụ nữ đang hô hào nhau tạm rời bớt cái bếp và bàn giấy để hưởng thụ, để đi lại, để khám phá, chinh phục, mạo hiểm và để... mạnh mẽ. Độc giả dường như thích hình ảnh phụ nữ dám bút phá, dám là chính mình, dám đi, dám làm và mở rộng tầm mắt ra thế giới. Rồi cũng chợt nhận ra, chỉ trong vòng chùng mười năm thôi, từ những tờ báo, tạp chí dành cho phụ nữ với những chủ đề muôn năm cũ như “Làm thế nào để giữ chồng?” thì bây giờ người ta thi nhau hô hào phụ nữ... bỏ chồng và hãy sống cho chính mình nếu như gã ta không xứng đáng. Thậm chí khuyến khích phụ nữ làm “gái hư” với những tiêu đề hấp dẫn kiểu “Làm gái hư thật tuyệt”, “Bí quyết phòng the khiến chàng ngộp thở”. Các nhà báo và cộng tác viên báo chí hòa nhau phê phán “gái ngoan”, gọi họ là nước lọc, nước ô c. Từ những bài viết ăn khách một thập niên về trước cho chủ đề hot “Cái giá phải trả của việc sống thử” (Nhiều tạp chí còn tạo hẳn diễn đàn về chủ đề này để in dài kỳ lai rai tới cả hai quý, tất nhiên bàn về cái giá phải trả đối với người phụ nữ), giờ báo chí chuyển sang hướng dẫn các nàng chủ động trong việc phòng the, thậm chí nhiều trang báo mạng cổ động cho việc nàng solo trên giường.

Cách đây hơn một thập niên, hình ảnh người phụ nữ chiêu chồng, chăm sóc chồng như thể chăm sóc một em bé vẫn còn được ngợi khen và tôn vinh, nay trên mặt báo người ta khâm phục những người phụ nữ biết “quyến rũ chồng” và dạy cho phụ nữ các chiêu để trở thành... người tình của chồng. Thôi rồi chủ đề ám cúng “Hãy giữ lửa cho căn bếp”, “Đàn ông xây nhà, đàn bà xây tổ ấm”, nay các tác giả ủng hộ cho việc phụ nữ có thể sống tốt với phong trào độc thân mà chẳng cần tới đàn ông, và những bài viết “10 lợi ích của việc không kết hôn” khiến cho tạp chí thêm phần bán chạy. Hình ảnh người phụ nữ đẹp với mascara dày rợp và móng tay đỏ chót

không hoàn toàn quyê`n rũ nhấ`t ở thê` kỷ 21 này, mà dường như những gì cô ta mang về` để kể sau khi đi một vòng quanh thê` giới mới thực lấ`m thú vị. Tôi cũng không biế`t những cuố`n sách du ký của các tác giả nữ mang lại cho độc giả (chủ yê`u là nữ, tôi đoán thê`) điề`u gì nhiề`u hơn sách của các tác giả nam? Họ nhìn thấ`y một hình ảnh mà họ mong muố`n nhưng chưa thực hiện được chắ`ng? Hay còn điề`u gì khác mà tôi chưa luận ra?

Có lẽ chưa bao giờ trong lịch sử Việt Nam, phụ nữ được thoải mái tự cởi trói như thời nay. Các người mẫu, ca sĩ, diễn viên tự cởi quầ`n áo chụp hình trước bao con mắ`t nhiề`p ảnh gia râu mày, giữa một thiên nhiên bao la rộng lớn chắ`ng ngại ngùng gì ánh nhìn lén ở đầu đó sau các bụi cây. Mà có sao đâu khi sau đó thê` nào những bức ảnh cũng được tải lên mạng. Các nữ họa sĩ đương đại hoặc là vẽ phóng đại linh vật Yoni ra giữa triển lãm, hoặc là cởi sạch áo quầ`n chỉ để lại lông chim trên người trong một buổi trình diễn. Các nhà văn nữ cũng cởi sạch áo quầ`n của nhân vật trên trang giấ`y. Các nữ sinh viên bỏ lại sách vở và trường đại học để đi phượt vòng quanh thê` giới. Các nữ doanh nhân, nữ chính trị gia lấ`n dầ`n quyê`n lực tương chừng bắ`t biế`n của các đấ`ng râu. Đố`i với phụ nữ thời nay, dường như cuộc đời đã tươi đẹp hơn kể từ khi thực hiện được công cuộc “hiện đại hoá” thoát khỏi sức kiề`m toả 4000 năm của các loại bế`p lò, bế`p củi, bế`p dầ`u, bế`p than tổ ong, bế`p điện, bế`p ga, bế`p từ. Tôi vẫn tin tưởng tuyệt đố`i ở triế`t lý “Thiên thời, Địa lợi, Nhân hoà”. Tôi (chúng tôi) gặp may mắ`n, bởi lẽ nê`u những cuố`n du ký như “Đảo thiên đường” ra mắ`t công chúng vào hai thập niên trước, số` phận của chúng đã không mang đậm màu hờ`ng như khi được á`n hành vào thập niên thứ hai của thê` kỷ 21.

# VÒNG ĐỜI CỦA TÌNH YÊU VÀ HÔN NHÂN

Tôi có cô bạn sống ở Mỹ, lấy chồng Mỹ. Mặc dù chuyên môn rất giỏi, đi du học nhiều nước, tiếng Anh tốt hơn tôi rất nhiều vì sống nơi xứ người đã lâu, lại lấy chồng bản xứ, nhưng cô tình nguyện ở nhà một thời gian dài để trông con. Tôi cho đó là một sự hy sinh lớn, dù đây là sự lựa chọn rất vui vẻ của cô. Thi thoảng qua những bài viết của bạn thì tôi lại học được một thành ngữ tiếng Anh mới. Ví dụ như “Men make houses, women make homes” (Đàn ông xây nhà, đàn bà xây tổ ấm) hoặc “It takes two to tango” (Cần có hai người để nhảy điệu Tango). Điệu Tango, hay bất cứ điệu nhảy đôi nào khác đều cần phải có hai người, cũng như một cuộc hôn nhân cần phải được gia cố từ hai phía, chứ không phải nỗ lực từ bên nào cả. Đại ý bài viết của cô bạn tôi là như vậy. Điều này ai cũng biết, có lẽ chỉ thổ dân trên núi mới cần phải giải thích rõ ý nữa mà thôi. Nhưng giờ gia cố thế nào cho “house” và “home”.

Bắt kỳ một người nào tham gia vào công việc kinh doanh đều không thể không biết đến khái niệm “The product life cycle” (Vòng đời của sản phẩm). Đó là một triết lý kinh doanh, một khái niệm bắt di bắt dịch trong marketing cũng như logic cuộc sống đã được đúc kết từ tổ tiên “Không ai giàu ba họ, không ai khó ba đời”. Không gì tự nhiên mà tồn tại mãi. Triết lý này giống như một đồ thị hình sin, hoặc giống như một quả đồi, trong đó “Vòng đời của sản phẩm” được chia làm 6 giai đoạn. Giai đoạn thứ nhất là “To be launched” (Sản phẩm được ra mắt), thứ hai là “To be developed” (Phát triển), “Go through a period of growth” (Đi vào giai đoạn trưởng thành), “Enter maturity” (Chín muồi), “Decline” (Thoái trào), “Die” (Chết

hắn). Trong đô thị, giai đoạn ra mắt sản phẩm đứng ngay dưới chân đô thị, “trưởng thành” trên đỉnh đô thị, còn “chết hẳn” thì chắc ai nãy đề u hình dung được nó nằm ở đâu. Vì thế các nhà sản xuất dẫu gọi, mỹ phẩm, xe hơi, và điện thoại di động liên tục phải tung ra những sản phẩm mới (phiên bản mới) rồi quảng cáo nó trên khắp toàn cầu, dù những sản phẩm “mới toanh” này chỉ thay đổi tí chút về mặt mẫu mã, thêm bớt chút chức năng. Hoặc nhiều ban nhạc, nhiều nhà soạn nhạc, nhà văn, đến tuổi nào đó thì ngừng, không tiếp tục biểu diễn hoặc sáng tác nữa. Cái sự cần phải ngừng này thường là do công chúng báo hiệu giùm, vì khi lượng đĩa hát mới sụt giảm, lượng sách mới bán ra vẫn còn nguyên số lượng như lúc vừa xuất kho thì tác giả sẽ biết ngay thôi. Nhưng cũng nhiều người tự nhận biết, ngừng ngay ở lúc còn đỉnh cao để tên tuổi trở thành bất tử và là nỗi tiếc nuối khôn nguôi trong lòng công chúng, như ban nhạc ABBA là một ví dụ.

Tình yêu và hôn nhân, cũng hết như các phạm trù khác trong cuộc sống, cũng có “vòng đời” của nó. Nhưng bạn đừng nhầm tưởng “to be launched” được khởi phát trong ngày cưới. Không phải thế. Giai đoạn “ra mắt sản phẩm” trong một mối quan hệ chính là lúc họ thiết lập mối quan hệ đó, cho đến giai đoạn “trưởng thành” được đánh dấu bằng một đám cưới. Nghĩa là đám cưới thường được tiến hành trong quá trình đỉnh cao của tình yêu và sự si mê, nồng nhiệt. Sau đó “Chín muôi” sẽ kéo dài thêm một giai đoạn nữa rồi mới “Decline”. Điều này cũng khá linh hoạt. Giờ nhiều cặp vợ chồng mới cưới mà tôi biết đã rơi vào giai đoạn “Thoái trào” ngay từ trước ngày cưới, ấy là bởi giai đoạn tìm hiểu và phát triển của họ lâu quá (có thể kéo dài 5-8 năm), đâm đến lúc thành nhàm, đôi bên ỉ ra không muốn cưới, vì thấy thế này cũng tốt, cưới xong cũng... chỉ đến thế. Thậm chí có cô trước ngày cưới còn nói nửa đùa nửa thật rằng “Lắm lúc em cứ nghĩ em chẳng thích cái ông chồng này, em thấy chả muốn cưới tí nào”, dù họ chịu khó mua vé máy bay và

mang hoa tươi sang tận châu Âu chụp ảnh cưới. Có đôi vợ chồng quen nhau ba tháng đã cưới, sau khi đô t cháy giai đoạn thì tất quá trình “chín muôi” của họ sẽ kéo dài hơn sau ngày cưới. Nhưng tóm lại, dù bạn có chứng minh thế nào thì tất cả mọi phạm trù của cuộc sống vẫn phải tuân theo quy luật của nó, dù sớm hay muộn, mà đôi khi quy luật này còn được minh họa bằng một câu rất sến “Tình chỉ đẹp khi còn dang dở”. Biết được quy luật, không có nghĩa tôi khuyên bạn dừng lại ở lúc còn... đỉnh cao để tình yêu trở thành bất tử, nếu thế thì trẻ con không thể ra đời được mất. Mà hiểu được quy luật cũng giống như những nhà kinh doanh nắm vững nguyên tắc của “The product life cycle”. Họ không bao giờ chờ đến khi sản phẩm chết hẳn rồi mới xuất chiêu ra một sản phẩm mới. Nếu hãng Ford chờ đến khi lượng sản phẩm Ford Edge xuống đáy không ai thèm mua rồi mới quyết định tung ra Ford Escape thì lúc đó người tiêu dùng đã tìm đến Mercedes hoặc Toyota từ lâu rồi. Nhà kinh doanh thường đầu tư liên tục cho hạng mục Nghiên cứu và phát triển thị trường, để tìm ra một sản phẩm mới đáp ứng thị hiếu người tiêu dùng ngay từ khi sản phẩm đang có mặt trên thị trường còn ở giai đoạn đang phát triển, để đến lúc nó chớm “thoái trào” thì tung chiêu là vừa.

Nhưng phần lớn nhiều người hay chờ cho “vòng đời” của mình đi vào giai đoạn chết hẳn rồi mới nỏ nước xuất chiêu (chủ yếu là phụ nữ) bằng xúng xính quần áo, xúng xoèng đồ trang sức, xum xuê các loại thời trang tóc, se súa những mỹ phẩm cùng kem dưỡng da, và xúm xít ở những trung tâm thẩm mỹ nhằm đánh tan mỡ bụng. Cũng giống như người có bệnh rồi mới lo đi tập thể dục, thây quá nhiều nếp nhăn rồi mới dùng kem chống nắng. Cuối cùng, chỉ béo nhât cho các tờ báo lá cải dành cho phụ nữ, mà vài thập kỷ nay không khi nào ngót đưa ra những bài báo xui dại: 5 bí quyết để chinh phục lại chàng, 7 phương pháp giữ chồng, 9 điều cần thiết để quyến rũ người ấy, Bí ẩn đàn ông và Ghen thế nào là hợp lý.

Trong khi những tờ báo dành cho đàn ông với những “7 điề`u nàng thích”, “9 thứ mà`y râu nên tránh”... thì chẳng mấ`y khi bán được báo. Thậm chí một cậu bạn nhà báo của tôi có lầ`n nhìn thấ`y tôi rước một lô tạp chí đàn ông vào quán trà của cậu thì ngỡ ngàng “Sao lại có tờ này nhi? Nhưng đàn ông có bao giờ đọc báo đàn ông đầ`u”. Cuố`i cùng báo đàn ông thành ra toàn các bà các cô đọc để` xem “họ” nghĩ gì về` chúng ta.

Để` nói về` vụ báo chí “xui đại” thì từ thuở mới biế`t đọc báo, tôi đã thấ`y họ xui phụ nữ những điề`u nói mãi không biế`t chán, á`y là Đàn ông yêu bắ`ng mắ`t, nên phụ nữ lúc nào cũng phải đẹp; Tình yêu của đàn ông đi qua cái dạ dày cho nên phụ nữ nấ`u ăn ngon là một tuyệt chiề`u; Đàn ông thích “lạt mề`m buộc chặt” nên dù có thề` nào cũng nên tha thứ và nói năng ti`tê ngọt nhạt, đừng đá thủng đụng nia, đừng “cá`m vận”... trăm phầ`n trăm anh ta sẽ “quay đầ`u là bờ”. Báo chí hiện đạ`i dành cho phụ nữ hiện đạ`i vào đầ`u thề` kỷ 21 thì “xui” cụ ti`t hơn, á`y là dạy cách làm thề` nào để` gọi tình (hoặc ăn mặc gọi tình vào buổi tồ`i), để` chuyện giường chiế`u luôn mới... Tóm lại là 1000 chiề`u dạy cái điề`u kỳ diệu mà không một triề`t lý kinh doanh nào làm nôi: *Vực dậ`y một sản phẩm đã chề`t hẩ`n*. Chưa kể có điề`u xui đại rõ ràng khiế`n tình thề` còn thêm bí bết, á`y là chồ`ng bạn thích những gì ở ngoài ngoi nhà thì hãy giữ anh ta lại bắ`ng điề`u á`y. Giả dụ anh ta thích ăn nhậ`u đàn đúm bạn bè, vậy bạn hãy thường xuyên tổ chức những bữa tiề`c tại gia, đầ`m bảo anh ta sẽ chỉ thích ở nhà. Không biế`t bao nhiêu đọ`c giả nghe theo lời xui của nàng/chàng phóng viên vô danh này. Tấ`t nhiên anh ta sẽ thích ở nhà quá những lúc đượ`c nhậ`u, để` rồ`i nữ đọ`c giả của chúng ta sẽ phải muố`t mồ` hôi trán mà chợ búa, bế`p núc, dọn dẹp mắ`t một ngày trời cho đế`n khi kiệt sức như một con rô bô`t khô dầ`u, và phong cách của rô bô`t chính là tác nhân tồ`t nhấ`t đẩ`y nhanh giai đọ`n thoái trào sang giai đọ`n chề`t hẩ`n. Nhà phê bình Văn Giá có lầ`n viế`t về` nhà phê bình Phạm Xuân Nguyên những ngày còn chưa đôn chiế`c thề` này: “Ngày

đang còn yên ấm, khiếp, căn phòng tập thể làm chỗ ở của gia đình già, vốn đã chật chội, mùi thức ăn, mùi bếp dầu, mùi nước đái trẻ con cứ văng cả đầu, áy thế mà lúc nào cũng thấy máy ông ngòi lù lù uống rượu, hút thuốc lòn, người hôi như cú, toàn nói chuyện trên gò. Có lần tôi đến thăm, chứng kiến cái cảnh ấy, không nỡ làm cho cái căn phòng thêm “hỏa lò” nữa, tôi đành cáo vợi. Thế thì vợ con nào nó chịu được cơ chứ.”

Lâu rồi tôi không dám đọc những bài tư vấn trên các tờ báo dành cho phụ nữ nữa. Bởi lẽ tôi biết rõ gia thế của nhiều nhân vật chịu trách nhiệm cho các chuyên mục gỡ rối tư lòng. Có một điều rất rõ, không mấy tờ báo dạy cho đàn ông cách “giữ vợ” hay “quyết rũ vợ”, cứ như thể việc giữ khu khu này là nhiệm vụ tối thượng của phụ nữ. “Cung” dựa trên “câu”. Rõ ràng còn rất nhiều phụ nữ có nhu cầu được đọc những bài viết tư vấn kiểu ấy nên báo vẫn còn bán chạy và bài vẫn còn được viết. Có điều quan trọng nhất mà các “nhà tư vấn” nghiệp dư không đưa ra, ấy là tại sao đàn ông không mấy khi có nhu cầu học cách “make homes”, mà phụ nữ lại tha thiết. Đàn ông không có nhu cầu ấy nghĩa là họ rất tự tin. Thấy họ có điều hay thì chúng ta nên học, họ có bí quyết gì để trở nên tự tin như thế? Dù thế nào, chúng ta cảm thấy nhàm chán là đặc tính chung của loài người. Điều đó dẫn đến quy luật “Vòng đời của sản phẩm” kia. Nhưng tại sao những người đàn ông không/chậm trở nên nhàm chán hơn trước mắt phụ nữ? Nếu bạn trả lời được câu hỏi này thì đó là tất cả những gì mà bạn cần biết. Và nếu đã biết được điều đó, hãy vận dụng ngay vào giai đoạn “To be launched” thay vì chờ cho tình yêu nhàm chán đến mức gục hẳn.



# HỘI BÚN NGAN

Gã nhà tôi có một quán bún ngan rất ngon. Bà chủ quán chỉ bán cho khách ăn quà sáng. Thái độ phục vụ mềm mỏng. Giá cả phải chăng. Nhưng rồi tôi phải từ bỏ cái quán hàng ấy mà chuyển sang một vài quán bún ngan khác nom có vẻ mát vệ sinh hơn, đắt đỏ hơn và kém ngon hơn. Lý do rất đơn giản nhưng cũng khá kỳ quái, ấy là tôi ghé hàng quà sáng đó không nhiều, nhưng lần nào cũng vậy, tôi đều phải chạm mặt với Hội Bún Ngan. Hội Bún Ngan gồm một nhóm các bà các chị số tuổi cỡ 40-50 (áng chừng quen biết nhau tại hàng bún và lâu ngày thành hội). Nhóm này áng chừng hơn chục người và dường như họ ăn bún ngan 365/365 ngày. Nói hơi ngoa thì cũng phải trừ ra ba ngày Tết và một vài ngày nhờ đâu người nào đó ốm hoặc phải đi công tác, còn lại thì họ ăn bún ngan không biết chán, như thể trên đời không còn thứ thực phẩm nào khác tinh khiết bằng ngan. Tôi ghé quán hàng không ổn định, khi thì 7 giờ sáng, lúc lại 8 giờ, có lúc tận 9 rưỡi khi hàng đã vắng, nhưng bất kể thời điểm nào, từ thứ hai đến chủ nhật tôi đều gặp họ. Nghĩa là quãng thời gian họ ngồi cũng dài như các ông bọm nhậu ngồi khè khà ngoài vỉa hè. Đông cũng như hạ, nóng chảy mồ hôi bên thùng nước váng mỡ hay lạnh tê người trên vỉa hè hút gió, những người đàn bà yêu ngan vẫn ngồi kiên nhẫn hàng tiệt đồng hồ bên những miếng xương ngan gặm dở. Đến đây chắc các bạn tò mò hỏi: Ăn một bát bún, hay cho dù có ăn thêm lưng cụng tiệt canh, chân ngan, lục phủ ngũ tạng của con ngan thì cũng đâu nhẽ đến vài tiệt đồng hồ?

Là họ ăn chỉ một phàn thôi, còn thì họ tranh thủ ngồi buôn dưa lê. Họ dăng hàng ngồi buôn dưa lê. Bạn lại hỏi họ buôn dưa lê cái gì? Tôi cũng không nhớ nổi họ “buôn bán” món gì, vì nội dung của cuộc

tán gẫu dài bất tận như một cỗ lòng ngan. Ti dụ một người đàn bà quăng 45 tuổi mang theo một lọ cà dầm. Khởi sự từ cà. Chị ta khoe rất tỉ mỉ rằng lọ cà này là do chị X trong hội bún ngan muôi tặng mỗi người một lọ. Cà muôi phải kèm theo tỏi dầm và ớt chỉ thiên, ngay cả đường kính cũng phải lựa chọn. Một chị nói rằng chông chị không thích ăn tỏi. Chị khác lại bảo chông chị rất thích ăn tỏi. Họ nói về công dụng của tỏi chữa các loại bệnh, trong đó có bệnh khó nói của đàn ông. Họ chuyển sang chủ đề đàn ông. Ở gần nhà một chị có ông hàng xóm ngoài 50 mới lấy vợ. Vợ ông ta mới ngoài 30. Ông ta... Vợ ông ta... Và em gái của vợ ông ta... Ngôi nhà mới bán được giá của ông ta... Thật không may cho các khách hàng, lúc đó một chị khác trong hội bước vào. Vừa ngòì chưa nóng chỗ, chị ta hỏi ngay “Cà ở đâu thế?”.

À, cà này là do chị X trong hội muôi tặng mỗi người một lọ. Cà bát muôi phải kèm theo tỏi dầm và ớt chỉ thiên, ngay cả đường kính cũng phải lựa chọn. Chị mới vào nói rằng thật may chị mới mua được một bó mừng toi, hợp với món cà muôi. Và họ chuyển sang giá cả của rau xanh ngày hôm nay. Cứ như thế, chủ đề về lọ cà muôi của chị X lần lượt được tua đi tua lại cho từng người trong hội bún ngan đến sau. Mỗi lần tua lại, câu chuyện “hậu cà muôi” lại được chuyển sang một phiên bản khác. Sau một bát bún bên chiếc bàn gỗ tạp thì tôi biết được ông chông của chị X tính nết thế nào, thằng con của chị Y phá gia chi tử ra làm sao, thậm chí tôi biết hết sạch tên hàng xóm nhà chị Z. Những người phụ nữ này áng chừng là công chức nhà nước, thu nhập ổn định (nếu không sao là tỉ phú thời gian bên thùng bún ngan làm vậy) và họ tán gẫu bất tận chuyện nhà chuyện người, chuyện bất động sản, chuyện rau muống, chuyện thịt lợn tai xanh... bất chấp nên kinh tế có chạm đáy hay sao Hỏa sắp va vào Trái đất thì cũng vậy thôi. Thi thoảng có người dắt theo một đứa con tuổi teen. Các nhóc tuổi teen ăn hết bát bún rất nhanh trong im lặng, xong ngòì kiên nhẫn nhìn mẹ bả ng đôi mắt đã quen

chịu đựng. Có bận sau khi để đứa trẻ chờ đã quá lâu, bà mẹ vội vã đứng dậy nói: Để tao đưa con bé này về nhà rồi... quay lại ăn tiếp. Cũng có lần, tôi bắt gặp một thành viên hội bún ngan gõ i lè loi trong quán hàng. Có lẽ lúc ấy đã gần hết buổi sáng, “hội” đã về hết nên chị ta có vẻ bút rút lăm. Tôi khoái trá trong lòng, nghĩ hôm nay mình gặp may. Nhưng mới chỉ được dăm phút, đã thấy chị ta quay sang bắt chuyện về thời tiết với một bà cụ lạ hoắc bên cạnh. Tôi nhìn những khuôn miệng nhòn mớ ngan, những cái bữu môi bình luận, những tiếng cười xoe xoe khoe chuyện trong bếp nhà mình, thấy bữa sáng không thể tiêu hóa nổi và những con ngan quàng quạc trở nên đáng ghét.

Hai người đàn bà cộng một con vịt thì thành cái chợ. Và trong cái chợ này, những người đàn bà nói không biết chán về những chuyện nhỏ như cây kim sợi chỉ nhưng là ở trong chần nhà người khác. Nói hết chuyện nhà người, vì chuyện người (bao gồm cả những mẫu báo lá cải về đường dây mại dâm người mẫu đi khách 2000USD, về một cậu trai 20 tuổi nào đó tận Kiên Giang nằng nặc đòi cưới bà năm mươi, về một cô nàng chân dài không quen biết vừa đi lướt qua tiệm gội đầu) riết rồi cũng hết, họ quay sang nói chuyện nhà mình. Chuyện nhà mình bao gồm một ông chông và hai đứa nhóc. Sau khi thông báo hết cho bàn dân thiên hạ về tính nết của chông mình, cả những món ăn khoái khẩu của anh ta, cả tật xấu kỳ quái, thói ghen tuông, bệnh lười biếng, những câu mà anh ta hay đùa cợt, bạn bè anh ta, hình dáng người yêu cũ của anh ta, bố mẹ anh em họ hàng nhà anh ta, với mệnh đề luôn bắt đầu bằng “Ôi ông chông em à, y à...” thì họ bắt đầu quay sang miêu tả đời sống tình dục của các đấng ông chông. Tôi nói điề này có thể nhiều đáng mày râu hơi chột dạ, nhưng đến như tôi, một người chẳng thân thiết gì với những đồng nghiệp nữ kia, mà cũng đã biết khá nhiều thông tin chi tiết về các ông chông họ thông qua những câu chuyện dăm chục miệng đàn bà tự khai báo ngoài phòng

chờ trong giờ giải lao, thì cũng đồng nghĩa với việc nêu profile cá nhân của các quý vị có được lấp thêm chân vịt thì nó sẽ tự chu du khắp cả nước. Và cứ thế, những gì các đấng mày râu vẫn cho là bí mật, mà ra sức bốc phét hoặc giấu giếm trước thiên hạ, giờ được nả m chề nhề nh trên bàn nước chè (chứ không để n nổi bên thùng nước dùng ngan). Chúng bao gồm từ tà n suấ t, bệnh tật, sức khỏe, các phương thuốc “chữa bệnh” đặc dụng để n “thói quen”, điểm yếu, và cả... kích thước của các đực ông chồ ng.

Đố i với nhóm bạn thân, chị em phụ nữ dường như càng chả có lý do gì phải giấ u. Thế nên mới có chuyện, một cô bạn của tôi yêu một cậu bạn trong nhóm (bạn học cũ), sau đó họ chia tay, nhưng vẫn là bạn bè trong một nhóm. Trong những câu chuyện vui vẻ, cô á y thường tiết lộ cho các bạn gái một vài điểm yếu của người yêu cũ mà chẳng gã đàn ông nào muố n cho ai biế t ngoài Chúa. Vì cũng là bạn thân của cậu, hơn nữa phụ nữ thường nghĩ đó cũng là điề u vô hại nên má y cô bạn còn lại thi thoảng bóng gió lòi chuyện đó ra để trêu cậu. Để n lầ n thứ hai thì cậu ta có vẻ hế t chịu nổi, và trước sự kinh ngạc đầ y sợ hãi của chúng tôi, cậu gắ n từng tiế ng “Cho để n giờ, tớ luôn coi cô á y là mộ i tình đầ u đầ y thiêng liêng. Vậy mà...”. Cậu ta phẩ y tay, như thể những câu chuyện buồn đưa lê của người yêu cũ đã giế t trọn những gì tố t đẹp còn lại trong lòng cậu.

# YES, DEAR

Đợt đi Trại viết Phú Yên, các nhà văn chúng tôi ở trong khu resort duy nhất của thành phố. Lễ khai mạc diễn ra bên cạnh bể bơi, lúc có khá nhiều khách đến ăn tối. Một du khách nữ người Hàn thấy đông vui cũng muốn được hát tặng các nhà văn một bài. Chúng tôi ủng hộ nhiệt tình. Cô là một ca sĩ opera, giọng hát chuyên nghiệp trong vắ t. Trước đây cô từng sống và làm việc ở Rome. Ông chồng trước khi cưới vì hâm mộ giọng hát của cô quá mà đăng ký xin làm học viên luyện giọng. Lễ tá t nhiên câu chuyện của cô giáo và học trò kết thúc bằng một đám cưới. Và giờ cô đang đi nghỉ cùng chồng. Anh giám đốc điề u hành khu nghỉ dưỡng kể rằng mặc dù hai người lắ y nhau đã lâu, hơn chục năm rồi nhưng lúc nào cũng ríu rít như chim. Lúc đưa họ đi tham quan các danh lam thắng cảnh, để ý thái độ ngó nghiêng phong cảnh và lú lo bình luận thấy chẳng khác nào những cặp đôi mới yêu nhau. Khi vợ hát, anh chồng cũng đứng sấn bên cánh gà để sẵn sàng hỗ trợ bất cứ điề u gì cô cần, vẫn giố ng như thể một fan hâm mộ của hơn chục năm trước vậy. Tôi xoa tay bảo thôi khỏi cần kể chi tiế t, vì chỉ cần chúng kiế n một cặp vợ chồng nào đó đi nghỉ ở resort mà không kèm theo bất kỳ ai, thì biế t ấy là họ đang rất hạnh phúc. Resort, những nơi tuyệt đẹp, lãng lế và yên bình, hoặc là để dành cho những cặp vợ chồng mới cưới, hoặc để cho cả đại gia đình ông bà bồ mẹ con cái đi nghỉ dưỡng, hoặc doanh nghiệp đãi ngộ chế độ cho nhân viên, hoặc được tài trợ cho... những nhà văn như chúng tôi ngồ i sáng tác cả tháng trời, không phải là nơi dành cho những cặp vợ chồng cả ngày không biế t nói chuyện gì với nhau.

Tuầ n trước, tôi đọc một bài báo trên tờ tạp chí dành cho phụ nữ, nội dung tư vắ n cho các cặp đôi cách hâm nóng và duy trì tình yêu,

trong đó có khuyến cáo mỗi cặp vợ chồng nên nói chuyện với nhau tối thiểu mỗi tuần 20 phút. Nghĩa là mỗi ngày chỉ yêu cầu đôi bạn thoải mái được 3 phút đã là tốt lắm. Nghĩa là số lượng những cặp vợ chồng nói chuyện với nhau trung bình mỗi ngày chưa đủ 3 phút là rất nhiều. Đời sống gia đình hạnh phúc dễ được ngập tràn bên ngoài bằng sự bằng phẳng không cãi cọ, sự nhất trí đồng lòng, những món quà tặng, những lễ kỷ niệm, những buổi gia đình ấm áp đi nghỉ dưỡng, xem phim, ăn nhà hàng... song không thể che đậy ở một resort trên bãi biển, nơi lặng yên thiên đường của hai người có thể chỉ dành cả ngày để ngắm nhìn nhau hoặc những câu chuyện dài bất tận, nhưng sẽ là tra tấn đôi bạn với hai kẻ không còn chuyện gì để đôi bạn thoải mái và chia sẻ mà cứ phải đôi bạn mặt với nhau 24/24 giờ. Có phải vì vậy mà chẳng mấy khi bắt gặp những cặp vợ chồng kết hôn đã lâu đi nghỉ ở resort, và cái sự đôi vợ chồng Hàn Quốc tối nào cũng rủ rỉ bên bàn ăn cạnh bể bơi khiến cho nhiều người có mặt phải xôn xao bình luận như một sự lạ.

Có lần ở Sapa, tôi cũng bắt gặp một đôi vợ chồng người Australia đi du lịch. Chỉ hai người, chứ không ở trong bất cứ một nhóm tour nào thường thấy dành cho những người cao tuổi. Và hai người này đều đã ngoài sáu mươi. Cả hai rất thân thiện. Họ kể rằng họ đã đi hết Huế, Hội An, Mũi Né, Sài Gòn, Vịnh Hạ Long, Hà Nội, Bắc Hà và giờ có mặt ở Sapa. Họ hỏi ý kiến tôi về nơi đẹp nhất Việt Nam. Trong lúc bà vợ nói chuyện, ông chồng đứng trong sảnh gọi với:

- Marriane!

- Yes, dear? (Gì vậy cưng?)

Người vợ tên Marriane cất lời một cách âu yếm rồi vội vã quay vào sảnh xem chồng gọi gì. Có lẽ chẳng điều quyết định sự thành bại trong một cuộc hôn nhân, nên tặng cho một cuộc hôn nhân lâu

dài chính là tình bạn. Một cuộc sống chung kéo dài đơn điệu và tẻ nhạt sẽ nhanh chóng khiến niềm si mê ban đầu biến mất nhưng sự tri kỷ thì còn lại vĩnh viễn. Trong tình bạn, sự thấu hiểu lẫn nhau, sự đồng cảm, bình đẳng về tri thức, cùng chung sở thích và chí hướng chính là yếu tố cấu thành. Thành ra có câu “Hai người yêu nhau, không phải là khi hai người nhìn nhau mà chính là khi cả hai cùng nhìn về một hướng”. Chính tình bạn trong tình yêu này sẽ tái tạo lại sự si mê đã dần phai nhạt.

Có nhà phê bình trong một cuộc đông vui mới chợt buột miệng: “Vợ chồng mà ngoài năm mươi thì cứ nên sống riêng ra là tốt hơn”. Theo thời gian, càng ngày người ta càng sợ phải nói chuyện với nhau chẳng? Hôm còn trung học, mỗi lần sang nhà các bạn chơi, tôi hay tò mò hỏi thăm về sự lạ nhà bạn khi thấy bố bạn ngủ tầng ba, mẹ bạn ngủ tầng một. Cả ngày họ chỉ trao đổi với nhau vài mệnh lệnh thức không thể không nói thành lời, có lẽ cũng chưa đủ 3 phút cho một ngày. Thậm chí ngay cả những mệnh lệnh thức ấy, họ cũng sai truyên con cái, kiểu: Gọi bố xuống ăn cơm. Bạn tôi bảo rằng “Ừ, bố mẹ tớ chẳng có chuyện gì để nói với nhau cả”. Trong lúc tuổi nhỏ ngây thơ ấy, tôi tự lý giải và khẳng định rằng: Chắc bố mẹ các bạn hôm trẻ không yêu nhau, mà bị ông bà ép cưới.

Nhiều người hay than phiền một câu phổ biến “Sao bây giờ anh ấy/cô ấy khác thế? Cứ như đã biến thành con người khác.” Họ so sánh con người bây giờ và trước đây, thấy cứ như thể là hai con người hoàn toàn khác biệt vậy. Con người bây giờ luộm thuộm, bừa bộn, bủn xỉn, cay nghiệt, lắm lời, lỗ mãng, vô tâm, lạnh lẽo, ích kỷ, tham lam, giả dối, độc ác... Có người khi ly dị còn kẻ chia đôi từng cái bát đôi đũa, tranh giành từng đứa con, mục đích là để cho bố tức. Thậm chí có người còn chặt đôi cái giường ra để chia, cũng là để cho bố ghét. Tôi đoán rằng không phải họ biến thành con người khác mà đó mới chính là con người họ, là bản chất thật của họ. Còn trước đây, chính

tình yêu đã biến họ thành con người khác. Tình yêu khiến con người ta trở nên dịu dàng, nhân hậu và hào hiệp. Không ai khi yêu lại cục cằn, thô lỗ, nói năng cụt ngùn. Không ai đến gặp người yêu trong bộ dạng lôi thôi, luộm thuộm, bốc mùi. Đến Chí Phèo còn được tình yêu hóa phép cho thành con người vô cùng đáng yêu. Sophocles, kịch gia Hy Lạp cổ đại có câu: “Người phụ nữ nói to với người đàn ông nằng nạnh dửng dưng, nói khẽ khàng với người nằng bặt đầu yêu và giữ yên lặng với người nằng đang yêu”. Khi tình yêu đã hết hoặc dần dần phai nhạt, con người cũng từ từ trở lại với bản chất của mình. Tình yêu không những biến người này thành con người khác, nó còn có thể biến con người thành ra một kẻ mù quáng luôn được bao phủ bởi những hào quang lấp lánh của người đang yêu. Vì thế nên nhà văn Pháp André Maurois mới chia sẻ kinh nghiệm rằng “Ta không yêu một người con gái vì những lời nàng nói. Ta yêu những lời nàng nói vì ta yêu nàng”. Còn tổ tiên ta thì nô nức: “Yêu nhau mọi việc chẳng nề, dù trăm chỗ lệch cũng kê cho bằng”. Khi hào quang mù quáng muôn thuở của tình yêu đã tan đi, người ta chỉ còn thấy trần trụi những điều trần tục nhứt, những chỗ lệch giờ mới thành kên. Khi ấy, nếu tình yêu không được thiết lập trên nền tảng của một tình bạn và một người tri kỷ, người ta sẽ coi tất cả những gì còn lại được quy vào hai từ tế nhị là Nghĩa vụ và Trách nhiệm.

Cạnh nhà tôi có bà vợ một ông cựu giám đốc Sở... Hà Nội. Một sáng nọ bà đi cấp cứu vì nửa đêm vào nhà vệ sinh, quỳnh quáng ngã sấp mặt xuống đất chảy máu đầu. Mãi sau con cái mới biết, trong khi ông chôn ngủ phòng bên cạnh, đêm ngày o o chẳng hay biết gì. Trước tôi lại đi dự đám tang một ông lão. Ông lão còn khỏe mạnh, vẫn đi tập thể thao và tụ tập bạn bè. Nhưng lúc đi ngủ ông bị đột tử không ai biết, cũng vì lý do bà vợ ngủ ở phòng bên cạnh. Khi nghe câu chuyện ấy tôi lại chạnh nghĩ tới khoảnh khắc cặp vợ



chô`ng già gọi nhau vào buổi sáng vàng rượi nắng trong sảnh chờ khách sạn Sapa.

- Marriane!

- Yes, dear?

# KHÔN 70 NĂM ĐẠI MỘT GIỜ

Trong họ hàng dây mơ rễ má xa lăc xa lơ nhà tôi có một ông bác. Hơn 10 năm trước, ông bác ấy chừng 70 tuổi. Chỉ gặp ông đầu một, hai lần, thấy đó là một người đàn ông tráng kiện, trẻ trung và tươi tắn, trẻ hơn tuổi rất nhiều. Ông đi xe phân khối lớn và nói cười rôm rảng chào mọi người, trông có phần còn trẻ hơn anh con trai cả kém ông 15 tuổi. Và tất nhiên, đứng bên cạnh người vợ kết nghĩa tao khàng từ năm 14 tuổi (bà hơn ông một tuổi), người lịch sự sẽ nói trông như chị với em, còn người vô duyên thì bảo trông như... Một ngày như mọi ngày, tôi hay tin ông chết, chết vì tình. Chết thảm vì tình. Ông say đắm một cô hàng bún ngan kém ông nhiều tuổi. Vợ ngăn cản. Con ngăn cản, nhiều lần tìm đến chỗ người tình của ông dằn mặt. Ông van xin không nổi liền điên cuồng tức giận, bảo: Cả đời tôi đến giờ mới biết thế nào là tình yêu. Hai người bàn nhau cùng uống a xít để có thể tiếp tục yêu nhau dưới suối vàng. Ông uống xong ca a xít liền bất tỉnh. Cô người tình sợ quá gọi xe cấp cứu thay vì uống ly a xít thứ hai vừa cụng. Ông sống nốt vài ngày cuối đời trong bệnh viện với hệ tiêu hóa bị tàn phá hoàn toàn từ thực quản cho tới dạ dày. Nghe chuyện này, người đời bàn tán ông ngu dại, già còn chơi trò ng bời, sống chưa trót đời... Ngày ấy tôi còn chưa lấ y chồ ng, nghe xong chuyện cũng không bình luận, chỉ bần khoản mỗi một câu: *Cả đời tôi đến giờ mới biết thế nào là tình yêu.*

Giờ thì tôi lại nghe thấy nhiều chuyện hơn: Một chính trị gia cao cấp sẵn sàng mất phần lớn của cải cho người tình, chấp nhận cắt đứt mọi quan hệ với con cái để tiếp tục tình yêu nồng cháy; một đại gia hào kiệt chỉ cho vợ con phần nhỏ trong gia sản, phần lớn để người tình đứng tên và van xin vợ hãy buông tha để mình còn đi lấ y vợ mới; một nữ triệu phú yêu chàng trai cỡ tuổi cháu mình và công

khai những bức ảnh tình tứ rất xì tin... Họ bị báo chí lá cải giật những cái tit giật gân câu khách với những từ không mấy nhã nhặn “vợ hai”, “bồ già”, “phi công trẻ lái máy bay bà già”..., bị người trong thiên hạ bảo “Khôn 70 năm đại một giờ”. Tôi lại bắn khoăn. Ông bác tôi xuất thân quê mùa, quanh năm bôn phân tròng lúa, danh tiếng không có gì để mất, sự khôn ngoan càng không có để mà thêm đại, còn những người tài năng kia, họ đi lên bằng chính đôi chân của mình, trên những con đường chông gai nhất là chính trường và thương trường, ở đó sự tinh táo, khôn ngoan và lạnh lùng luôn được treo trước trán, sao lại lú lẫn vì tình cho được. “Lú vì tình” nên để dành cho các em tuổi teen, hoặc cho các nghệ sĩ (mà kỳ thực thì tôi lại chẳng mấy khi thấy nghệ sĩ lú vì tình bao giờ. Liệu có phải vì nghệ sĩ được yêu nhiều quá nên chẳng bao giờ phải thốt lên: Cả đời tôi đến giờ mới biết thế nào là tình yêu.)

Nghe những chuyện “đại một giờ” này, tôi chỉ thấy họ có một cái đại duy nhất, ấy là để cho người khác biết được “chuyện quý” của mình. “Người khác” ở đây là cả một cộng đồng luôn có thói quen coi chuyện của người khác xấu hơn chuyện của mình. Phần còn lại, tôi thấy họ là những người khôn ngoan. Bởi phàm nếu cả đời chưa biết thế nào là tình yêu, mà vẫn sống nốt những năm cuối đời trong vô vị, ấy mới là đại. Tôi lại ước gì khi về già mà mình còn yêu được như thế, hoặc giả, còn được yêu như thế, chứ chả tội gì ước khi về già đi tập dưỡng sinh, ăn canh bát thập củ bổ dưỡng và lễ chùa. Ấy thế nhưng vẫn lại chưa hết băn khoăn rằng tại sao cái người đàn bà kia xấu xa nhường ấy, ai cũng biết cả, vậy mà ngài chính khách vẫn yêu say đắm mà bất chấp tất cả dư luận. Tại sao người phụ nữ kia già nua làm vậy mà anh người tình đẹp từng xen ti mét vẫn khen ngợi rằng anh may mắn yêu được nàng, một người phụ nữ tài sắc vẹn toàn, ngoài anh ra để có ai yêu được. Có người bảo anh là Đông Ki Sốt mắc chứng hoang tưởng. Tôi thì lại nhớ đến lời của triết gia người Đức Immanuel Kant: “Vẻ đẹp không phải ở đôi má

hông của người thiêu nữ mà nằm trong đôi mắt của kẻ si tình”. Đúng vậy chẳng, vì yêu một người mà ta thấy người ấy đẹp nhất, tốt nhất trên đời. Cái đó gọi là tình yêu. Còn nếu điều gì hiển nhiên quá thì đâu còn là vĩ đại nữa. Lại nhớ đến vài bộ phim đã xem, vài cuốn tiểu thuyết đã đọc: Một quan ngự y triều đình được bao phi tần của vua yêu dấu, cuối cùng chỉ yêu một người đàn bà độc ác, tham vọng và coi anh ta như bàn đạp. Cuối cùng, khi nàng đưa cho chàng ly rượu mà chàng biết rõ bên trong có thuốc độc, chàng vẫn cầm lên và điềm tĩnh uống hết sạch. Lại một bộ phim đã đoạt giải Oscar, chàng là cảnh sát và phải điều tra những vụ án mạng liên quan đến một nữ nhà văn trinh thám bệnh hoạn luôn có sở thích giết chết người tình sau những cuộc mây mưa, và cảnh cuối, họ đã làm tình với con dao quen thuộc của nàng để dưới đệm. Xem xong phim, thần thờ bảo như thế mới là tình yêu, biết người yêu là ác quỷ, biết yêu xong sẽ chết mà vẫn cứ đắm đuối vào yêu. Rồi lại tự bảo, ấy là tiểu thuyết, là phim ảnh, tin làm gì, người thật đâu có như thế. Những bộ phim, những tiểu thuyết theo mô típ ấy thu hút không biết bao nhiêu khán giả, độc giả. Người ta biết là bịa mà vẫn cứ muốn xem, biết là ảo mà vẫn cứ ao ước. Có mỗi một mô típ đơn điệu mà người Tàu, người Nhật, người Mỹ, người Anh... cứ xào đi xáo lại mãi vẫn cứ bán được vé kín rạp. Phim “lú vì tình” như thế thì thích xem, sao người thật “lú vì tình” thì lại đi ghét bỏ, đi bôi xấu họ. Nhìn người “lú tình” dù trẻ hay già lại cứ thấy kỳ khôi, ái ngại.

Trưa nay đẹp ngày tôi đi dự một đám cưới, gặp một chàng phóng viên quen biết đã lâu ngồi cùng bàn. Bẵng tuổi tôi mà trông chàng hom hem như lão 70. Chàng thanh minh rằng tại làm báo ngày nên hôm nào cũng phải thức đêm rạc người. Chàng kể chuyện chú rể ngày xưa là bạn học cùng lớp, tính nết đại dột, yêu khổ yêu sở một cô gái, yêu khôn yêu đốn một bóng hồng, rồi kết luận “Yêu đương bây giờ ngại lắm, chả đại mà đắm đuối vào, lại cứ phải chăm bẵm chúng nó, hậu chúng nó, mất công mất việc”. Tôi nghe câu này cũng

quen, từ những người rất trẻ sợ yêu mất nhiều thời gian. Chẳng thế mà ở Anh Quốc, Singapore, Nhật Bản... chính phủ cứ phải mở những hội thảo giới tính ở trường đại học để khuyến khích giới trẻ yêu đương, kết hôn và sinh con. Giờ nhiều người trẻ ngại yêu quá, không thấy sự gì cảm dỗ ở tình yêu, trong khi những chuyện tình suốt mướt ở phim Hàn và sách sến Mỹ, Tàu vẫn ăn khách. Phải chăng người ta mặc định tình yêu chỉ có ở trên phim, đời thực chỉ có cạnh tranh, kiếm tiền, sinh con đẻ cái, giỗ chạp, thanh toán hóa đơn điện nước nên đâm ngại. Lúc ăn cỗ cưới, bất giác tôi cười một mình, dù chỉ thoáng trong khoảnh khắc. Tôi nghĩ biết đâu chàng phóng viên ngại yêu, ngại chăm bẵm người yêu, tinh táo như sáo sậu bỗng dưng 30 năm sau lại có lúc “dại một giờ” bởi tự nhiên một ngày đẹp trời ngộ ra rằng: *Cả đời tôi đến giờ mới biết thế nào là tình yêu.*

# ĐỪNG ĐI HỌC TÁN GÁI

Mặc dù là một nhà văn và một nhà giáo, đôi khi tôi không tin lắm vào vai trò thần kỳ của sách và giáo dục. Ấy là khi các lớp học về kỹ năng mở ra rầm rộ và sách dạy kỹ năng số ng được xuất bản ần ần như hiện nay. Trong cái năm kinh tế thế giới suy thoái đến mức chạm đáy như thế này, mọi sản phẩm thương mại đều trở nên ảm đạm, sách cũng thế. Thu nhập giảm, người ta để dành tiền cho những nhu cầu thiết thực hơn là cho sách, đã thế giá giảm lại đang tăng, sách thậm chí còn đắt lên. Thu nhập giảm, người ta để dành thời gian kiếm thêm thu nhập, tâm trí đâu mà đọc sách nữa. Sách văn học, sách kinh điển, sách đoạt giải Nobel đã ể càng thêm phần mong muốn được dán cái mác đại hạ giá. Thế nhưng các loại sách dạy kỹ năng thì vẫn cứ được bán ra ầm ầm. Kinh tế càng thót bát, con người càng thót bại thì hình như sách dạy kỹ năng càng đắt hàng. Nhớ hồi cách đây 20 năm, mẹ tôi có chuyện buồn lắm với cha tôi. Bà mất ngủ, vật vã một thời gian dài, rồi bỗng một ngày tôi thấy bà tôi ngày ôm cuốn “Đắc nhân tâm” và “Hãy quảng gánh lo đi mà vui số ng”. Bà coi hai cuốn sách ấy như là Thánh kinh của cuộc đời mình khi đã xuống đến lưng chừng dốc bên kia. Nghe nói đó là hai cuốn sách dạy kỹ năng số ng rất nổi tiếng được viết từ thập niên 30 của thế kỷ trước, của một tác giả sinh vào thế kỷ thứ 19. Cho đến giờ, sau gần 100 năm, nó vẫn cứ đứng trong bảng xếp hạng best-seller do Vinabook thống kê. Rồi một lần, tôi thấy có người bạn mang theo cả cuốn “Quà tặng của sự phản bội” trong một chuyến đi. Nhìn chung thì đối với loại sách kỹ năng số ng, cứ nhìn nhan đề là biết ngay người đọc nó đang muốn gì. Người bạn của tôi thở dài bảo “Nhưng đọc cũng không thấy gì mà y.” Có lẽ thứ “quà tặng” mà chị muốn nó không nằm trong cuốn sách dù đã lật đến trang cuối cùng.

Sách dạy kỹ năng, chúng hướng dẫn cho độc giả thực hiện những điều mà họ đã bỏ quên, ấy là cách làm thế nào để thu phục đám đông, để trở thành triệu phú, để đánh bại đối phương (thương trường và tình trường), để làm cho mọi người đàn ông đều thêm muốn, là một vũ công điêu luyện trên giường ngủ, hoặc nhanh chóng có được những mối quan hệ tốt nhất trong xã hội. Tóm lại là dạy làm gì cũng thành công. Ai chả muốn như thế, mà chỉ nhất có vài chục ngàn bảng bát phở sáng, vậy là phần lớn các công ty phát hành chỉ chạy theo mớ sách dạy kỹ năng.

Song hành cùng với sách dạy kỹ năng là hàng loạt lớp học kỹ năng số nở rộ trong vòng mười năm trở lại đây. Đơn giản nhất là lớp dạy kỹ năng giao tiếp, cho đến dạy giá trị số, dạy làm giàu và cả dạy... cách tán gái. Tôi cũng có lần nhận được một thư rác mời tham dự buổi thuyết trình dạy cách trở thành triệu phú với lời quảng cáo về một diễn giả có rất nhiều thành tích dù tôi chưa nghe thấy tên bao giờ. Tôi muốn tham gia xem nó như thế nào, dù biết rằng người như tôi có ngày nào cũng cắp sách theo học cái ông giảng cho người ta làm triệu phú ấy cũng không bao giờ trở thành triệu phú được. Nhưng xem phần chi phí bên dưới đắt quá nên lại thôi, bụng tự an ủi rằng nhiều người chỉ nhờ số tiền tiết kiệm mà cũng trở thành triệu phú, mình nên tiết kiệm. Các cụ chả bảo “Buôn tàu bán bè không bả ăn dè hà tiện” đấy là gì. Nhưng rồi cũng có một cơ may khi anh bạn tôi là nhiếp ảnh gia được mời đến chụp cho một hội nghị. Anh bảo vé vào cửa khá đắt (tới 150USD cho một buổi sáng duy nhất), nhưng vì anh chụp ảnh ở đó nên có thể kèm tôi vào được. Rất tiếc tôi có việc bận không thể đi nên đành bỏ lỡ cơ hội được tham dự cái lớp học “làm giàu không khó” ấy. Hôm sau tôi hỏi anh những ai làm diễn giả. Anh nói rằng một người là nhân vật có cổ đông trong trung tâm thương mại nơi diễn ra buổi thuyết trình, một người là chủ tịch tập đoàn một công ty thuê cơ sở vật chất trong chính tòa nhà ấy, và một người là tiến sĩ về mỹ học mà tôi biết

khá rõ, và cũng vì thế bản khoản tự hỏi ông ta nên dạy cho học viên cách làm thế nào để lấy bằng tiến sĩ một cách nhanh gọn nhất hơn là dạy cách làm giàu trong khi ông cũng không đủ giàu có cho lắm. Nhưng cho dù diễn giả là một tỷ phú thực sự như Bill Gates hay hôn ma của ngài Steve Jobs quá cô, thì điều họ mang đến cho khán giả thường lại không phải là một bài học làm giàu. Tuy nhiên cái lớp học đắt tiền ở trung tâm thương mại kia, như hầu hết các lớp dạy kỹ năng được quảng bá tốt khác, đã chận kín hội trường những con người đang hùng hục muốn làm giàu. Điều này đã phủ nhận cái nghi ngờ ban đầu của tôi về lý do sách dạy kỹ năng bán chạy là vì nó không đáng giá bao lắm về mặt chi phí. Để mua lấy bài học triệu phú, người ta sẵn sàng chi đẹp như triệu phú ngay từ cửa vào.

Mới đây tôi lại thấy một lớp dạy “Nghệ thuật chinh phục phụ nữ”, giá rẻ hơn, quảng cáo trên mạng khuyến mại 1/3 giá chỉ còn 400.000 đồng cho ba buổi học. Người ta thông báo đã có tới 400 học viên ở các thành phố lớn như Hà Nội, Sài Gòn, Đà Nẵng, Hải Phòng nô nức cấp sách theo học, từ sinh viên cho đến doanh nhân. Thì cũng phải, học có ba buổi mà theo như một bài phóng sự viết trên báo, có học viên kết thúc khóa đã... hôn thành công được bạn gái trong khi lúc chưa đi học ngày nào cũng chỉ dám ngậm hạt thị thì ví thử học phí bằng 10 lần thế cũng muốn thử. Lại thấy có học viên tâm đắc nhận ra những điều chí lý từ diễn giả mà bấy lâu nay mình không biết, ví dụ như muốn tán tỉnh một cô nàng thì một ngày cần phải nhắn máy cái tin, nhắn vào lúc nào, nội dung thế nào. Cậu bảo cậu ngạc nhiên lắm vì trước khi đi học lớp này, cứ thích lúc nào thì nhắn tin lúc ấy, bất kể giờ đó nàng đang ngủ hay đang thức, đang đi học hay đang ăn cơm. Tôi không hiểu khi cậu đã vỡ lẽ được cái chân lý về việc nhắn tin giờ nào cho đỡ vô duyên thì liệu trước hàng triệu tình huống phát sinh khác trong lối ứng xử đối với con người mà không một người thầy tài năng nào có thể liệt kê ra



hết trong vòng 3 buổi học thì lúc ấy cậu sẽ ra sao. Có đâu nhẽ đi tán gái mà lại cứ lảm nhảm trong đầu rằng “cái này thầy chưa dạy”.

Tôi đi dạy học, hay có tật mà t kiên nhẫn. Nói đến câu thứ ba mà trò không hiểu thường cứ nổi xung lên. Thường bị đờng nghiệp trách “Có không hiểu nó mới phải học cô chứ, biết rồi thì học làm gì”. Ngẫm thì cũng phải, người ta nghèo mới phải đi học cách trở thành triệu phú, người ta không biết tán gái thì mới phải đi học cách tán gái. Người biết rồi còn học làm gì. Ngày xưa đức Khổng Tử chủ trương theo “giáo dục tinh hoa”, nghĩa là ngài chỉ dạy cho các môn đồ nào học một biết mười, nghe một hiểu hai. Còn người nào ngài cảm thấy học không nổi thì ngài khuyên khéo... đi tìm thầy khác mà học. Sự phạm hiện đại ngày nay, mà đặc biệt là nền giáo dục bình đẳng Hoa Kỳ thì khẳng định mọi con người đều có quyền lợi học tập ngang nhau. Thôi thì cứ học, có học có hơn. Nhưng tôi cứ nghĩ rằng học cái gì cũng khó, học cho thông thái đã khó lắm rồi, học sao cho mình quyết rũ còn khó ngang bấc thang lên Trời. Xưa kia nữ hoàng Cleopatra muốn chinh phục người đàn ông quyền lực nhất thời bấy giờ là Ceasar đại đế đã phải học cách để làm cho mình quyết rũ. Nhưng bà là người đã “vốn sẵn tính trời”: sống vào thời trước Công nguyên nhưng đã hanh thông 9 ngoại ngữ và được hưởng một nền giáo dục toàn diện, vì thế việc bà lĩnh hội nhanh chóng những “bài học quyết rũ” thì cũng không có gì lạ.

Chưa kể sách vở bây giờ có nhiều cuốn xui dại. Tôi không nói rằng tác giả viết sách sai, có thể ông ta/bà ta nói đúng, nhưng chỉ đúng ở một hoặc vài trường hợp nhất định nào đó, không thể áp dụng với tất cả. Giống như cô gái này thì thích một người đàn ông ăn mặc, nói năng lịch lãm như Richard Gere trong phim “Người đàn bà đẹp”, cô nàng khác lại thích một gã trai bụi bặm, phong trần và mạnh mẽ đến mức áp đảo, cô khác nữa lại thích một anh chàng nhút nhát và nghe lời cô tuyệt đối. Chưa kể những người cùng gu giống

nhau lại có những cách ứng xử hoàn toàn khác nhau trong mỗi quan hệ. Nhiều người tin tưởng tuyệt đối vào những cuốn sách kỹ năng liên quan đến sex. Họ nhát nhát làm theo sách, áp dụng một cách máy móc, đâm lại “kính chẳng bỏ phiến”. Vì chỉ một “việc đơn giản” như thế nhưng hàng triệu người chẳng ai giống ai. Sự khác nhau này cần phải tinh tế và nhạy cảm lắm mới có thể nhận ra và thích nghi, chứ khó người thầy hay cuốn sách nào dạy nổi bạn. Vì thế, giống như y học vẫn nói, chẳng có người thầy thuốc nào tài giỏi bằng chính bạn, khi thỉnh thoảng bạn nên tự lắng nghe cơ thể mình để điều chỉnh và cân bằng, và cũng như vậy, bạn sẽ chính là người thầy tốt nhất của mình nếu như sở hữu sự tinh tế để lắng nghe nhịp tim bí ẩn của những người xung quanh, cho dù đó là trong một cuộc đàm phán ngoại giao, thương mại, một bữa tối với ý trung nhân hay cả trong phòng ngủ.

Để minh họa cho câu chuyện này, tôi đi tìm mua một trong những cuốn sách kỹ năng ăn khách nhất hiện nay, với tựa đề cực hot. Nó được quảng cáo bằng phương pháp truyền miệng (phương pháp tốt nhất trong marketing), bởi chính những trí thức trẻ đã đọc và ca ngợi. Cuốn “Make every man want you” (Hãy làm cho mọi đàn ông đều muốn bạn), tiếng Việt lại có tựa đề hấp dẫn hơn là “Gái khôn không sợ ế” của tác giả Marie Forleo, một phụ nữ đã “giảng dạy cho hàng nghìn nữ doanh nhân cách thức làm thay đổi cuộc sống và sống cuộc đời giàu có, hạnh phúc và nóng bỏng.” (Theo quảng cáo). Sau khi đọc xong những kỹ năng dài 200 trang, tôi chẳng những không khiếm cho “mọi người đàn ông đều muốn” mà có thể còn làm cho người khác khó chịu bằng bộ mặt chán ngán của mình vì bị cuốn sách tra tấn. Bằng một giọng văn tẻ ngắt, chứ không phải “văn phong hài hước tuyệt vời” như cách tác giả Gay Hendricks miêu tả, Forleo dạy cho độc giả nữ chú ý tới ngoại hình và cách hành xử, nói năng. Những lời khuyên chung chung được lặp đi lặp lại nhiều đến mức tôi bắt đầu mất kiên nhẫn và thậm chí chính tác giả cũng trở

thành vô duyên, kiểu như “Chúng ta không nên bỏ qua bản tính tự nhiên của mình. Những khi gặp thử thách, nó sẽ là điểm để ta nhớ rằng ta thực sự tỏa sáng như thế nào. Hãy khích lệ, đưa ta trở về trung tâm bằng cách đọc lại cuốn sách này hay những gì khiến bạn cảm thấy hứng thú và nhiệt huyết. Hãy với lấy điện thoại và gọi cho huấn luyện viên của bạn, người có thể giúp bạn tập luyện bài bản trở lại. Bạn có thể áp dụng cách này để tạo ra một cộng đồng những phụ nữ hỗ trợ lẫn nhau trong cuộc sống chứ không phải biến thành nạn nhân của họ”. (Trích một đoạn ngẫu nhiên bất kỳ của “Make every man want you”).

# SỨC QUYẾN RŨ CỦA NHỮNG NGƯỜI ĐÀN BÀ – MA

Bữa trước tôi được nghe câu chuyện về một ông có nhiều vợ, 7 vợ lận (cả chính cả phụ), vợ nào cũng có con. Cá biệt có một bà vợ còn trẻ đẹp, con đã trưởng thành và là học sinh giỏi cấp quốc gia. Ly kỳ ở chỗ người đàn bà khi còn thiếu nữ yêu ông đến nỗi chỉ muốn xin ông một đứa con mà không đòi hỏi bất cứ một điều kiện gì, không cần ông nuôi nấng, không cần chu cấp, không cần cho cả hai mẹ con một danh phận. Nay thì bà kiêu hãnh đặt trước mặt ông một đứa con trai vàng ngọc và giỏi giang. Cảnh đàn ông nhiều người nghe chuyện đắm ngưỡng mộ, đắm ao ước. Đó là một người đàn bà vĩ đại, họ bảo thế.

Tôi thấy là lạ. Phụ nữ chúng tôi ngồi nói chuyện với nhau hay bảo những người đàn bà ấy thực là đại dột, thực ngờ nghệch, thực ngốc nghếch, thực ngớ ngẩn, thực dở hơi, thực... Người độc miệng bảo đại thì chết. Hoá ra đàn ông họ nghĩ khác. Họ cho rằng giống nòi của họ cũng như của gia bảo, nên được lưu giữ nhiều nơi nhiều chỗ miễn là bởi những người đàn bà hy sinh vô điều kiện, cô đơn vô võ, cô độc chòi chọi và mấy thập niên một túp lều tranh cứ chờ mãi một người trong vô vọng.

Giống như đàn bà, đàn ông cũng nuôi nhiều hình ảnh lý tưởng. Một người mẹ vĩ đại chưa đủ, một người phụ nữ quý phái, tài năng và uyên bác để làm sang cho người đàn ông của mình như đệ nhất phu nhân Eva Peron (Evita), Jacqueline Kennedy, công nương Diana, Nam Phương hoàng hậu... rõ ràng là một hình ảnh đáng tôn thờ và ngưỡng mộ.

Tuy nhiên những hình ảnh kêu gọi, nóng bỏng và quyề n rũ kiểu Angelina Jolie, Jennifer Lopez hay Sharon Stone cũng đi vào giấ c mơ thầ m kín của nhiề u quý ông hay những chàng trai trẻ hàng đêm.

Một cô gái thanh khiế t, tinh nghịch, dễ thương, ngây thơ và hờ n nhiên có đáng ngưỡng mộ không? Tấ t nhiên có.

Nế u có một người đàn bà hội tụ được tấ t cả những hình ảnh trên thì có thực đáng khao khát không? Có lẽ “một vài” đấ ng mây râu sẽ gậ đầ u một cách vui vẻ.

Nghĩ mà bực cả mình. Nghĩ mà tức anh ách. Nghĩ mà đâm ra đố ky với người đàn bà siêu thực chưa từng xuấ t hiện trên thê gian. Siêu nhân như thê có ma mới làm được. Lại nhắ c đế n chuyện “ma”. Cách đây chừng 6 năm, hờ i tôi mới viế t vài truyện kinh dị ngắ n thôi, nhiề u đờ ng nghiệp đọc bản thảo thắ c mắ c tại sao không cho cái cô này, hay anh này yêu con ma. Như thê câu chuyện mới chặ chẽ và có sự gắ n kế t nội tại. Tôi bảo truyện kinh dị thì phải gây sợ hãi mới đúng chớ, cho yêu tùm lum thì người đọc chỉ thầ y thích thú chứ sợ nổi gì. Đọc “Liêu trai chí dị” có ai sợ đầ u nào. Mà người trên cõi nhân gian đờng đứ c thê có thiế u thớ n gì đầ u mà lại phải đi yêu con ma. Nhưng từ đố tôi bỗng dưng đặ t ra câu hỏi: Tại sao các nhà văn (tấ t nhiên 99% là nhà văn nam) lại cứ thích cho nhân vật yêu say đắ m một cô gái ma đế n thê ? Ông tổ của trào lưu “Liêu trai chí dị” là Bờ Tùng Linh đã giúp cho nề n văn học châu Á (đặ biệt là Trung Quố c và Việt Nam) có thêm vô số tác phẩm văn học mang hơi hướng liễu trai, từ Thê Lữ, Tchyá Đái Đứ c Tuấ n, Lan Khai cho đế n nhiề u nhà văn đờng đặ i sau này, rấ t hay có sở thích viế t về những “Người đàn bà – Ma”. Mà bản thân Bờ Tùng Linh cũng không hoàn toàn sáng tác ra những câu chuyện ấy, đố phầ n nhiề u là những cô t truyện ông thu thập từ dân gian. Dân gian từ Đờng sang Tây quả rấ t thích thú với những mô i tình ly kỳ giữa người và

hồ`n ma, hồ` ly tinh, tinh hoa cúc, tinh cá, ma cây, ma cà rô`ng, ma sói, nàng tiên cá... Phải chăng những “Người đàn bà – Ma” luôn là hiện thân của một mẫu hình hoàn hảo và siêu thực. Nhà văn khi viết mơ mộng, viết xong cũng khiến người đọc phải mộng mơ.

Đâu tiên, vẻ đẹp bí ẩn của người đàn bà luôn là một ẩn số` quyế`n rũ. Ai chả biế`t các bác râu mày không thích vẻ đẹp nô`ng nõng, bao nhiêu đường rãnh khoe ra bắ`ng hế`t, cũng lại chẳng thích vẻ đẹp thờ` cúng của một nữ tu. Lô` lộ` thì rẻ tiề`n giố`ng á gái lầ`u xanh, mà thanh khiế`t thì tẻ nhạt như một cô em gái. Nhà văn đương nhiên cũng nghĩ như thế`. Vậy là đơn giản nhấ`t, hãy cho nhân vật chính là một con ma. Vẻ đẹp thoắ`t ẩn thoắ`t hiện trong bóng đêm của hồ` ly tinh vừa kích thích trí tò mò, vừa khó nắ`m bắ`t và khó cưỡng lại. Vì thế` một trong những bộ phim gầ`n đây nhấ`t phóng tác từ “Liêu trai chí dị” là “Họa bì” được nữ diễn viên Châu Tá`n thủ vai con hồ` ly. Đạo diễn chẳng chọn ai khác ngoài Châu Tá`n, một khuôn mặt vừa ngây thơ vừa gợi dục, vừa thánh thiện vừa độc ác. Khi “Họa bì” sang đế`n Việt Nam thì cũng giố`ng như “Titanic”, bị cắ`t hế`t sạch cảnh nóng. Dường như các nhà quản lý chưa hề` có hứng thú đọc Bô` Tùng Linh, cứ thấ`y nóng mắ`t, nóng mặt là cắ`t. Cuố`i cùng Châu Tá`n chỉ còn được một nửa tính cách và người xem sẽ không sao hiểu nổi vì có gì mà nhân vật Vương Sinh cứ phải điên đảo trước một con hồ` ly độc ác và nhọt nhạt.

Trong những câu chuyện thuộc mô`tip liễu trai, đêm nào hồ` ly cũng đế`n và ân ái điên cuồ`ng với nhân vật chính, đói khát như thể chưa được gặp đàn ông bao giờ. Ôi chao, trong truyện ma, chàng thư sinh vò vố một mình cùng thư phòng u tịch giữa đêm hôm khuya khoắ`t, thế` rõ`i lại có người đẹp mê hồ`n, vóc hình thanh nhã, dung mạo dịu dàng cứ mê mẩn chàng khiế`n chàng hao tổn sinh khí, xanh xao vàng vọt, yêu mê yêu muội đế`n ô`m o gầ`y mòn, đế`n ngắ`n ngo đầ`u óc. Nhưng được ngầ`n á`y thứ thì ma cũng chả sợ “Ngoảnh đi

ngoảnh lại có người con gái từ sau áo hiện ra, vén tóc mỉm cười, xinh đẹp tuyệt trần. Trình ngờ là ma. Cô gái nói: Thiếp không phải là ma, mà là hồ` đây. Trình nói: Đã là giai nhân thì ma cũng không sợ, huống chi là hồ`." (Trích "Liêu trai chí dị").

Người đàn bà hoàn hảo là phải tài năng và trí tuệ. Nên tác giả thường cho những người đàn bà ma quái xuất hiện kèm theo nhịp đàn réo rắt, tiếng hát hút hồn và giọng ngâm thơ trong vắt dưới ánh trăng thanh. Đùng tướng nhân vật chính chỉ cần suốt ngày giao hoan với hồ` ly tinh là đủ, đã là ma, áy mà lại còn bắt ma phải yêu văn học và thích ngâm thơ Đường. Nàng tinh cá Bạch Thu Luyện mê thơ Đường đến mức ốm sắp chết còn bảo "Hãy ngâm cho thiếp ba lần bài *Áo là lớp lớp* của Vương Kiển thì sẽ khỏi bệnh. Sinh theo lời, ngâm đến lần thứ hai cô gái đã xóc áo gõ`i dậy nói: Thiếp khỏi rồi." – "Nếu u thiếp chết thì đừng chôn, cứ đứng các giờ Mão, Ngọ, Dậu lại ngâm một lần bài thơ Đỗ Phủ mộng thây Lý Bạch thì chết rồi thân vẫn không nát."

Người đàn bà - Ma là sự pha trộn của sự mạnh mẽ phi tự nhiên gây sợ hãi, ám ảnh, kính nể và cả sự đáng thương, yếu đuối, khôn khéo. Ma quỷ, bản thân đã là một quyền lực khiên nhân gian kinh hãi, nhưng lại cũng là kẻ bị săn đuổi khôn cùng bởi con người, bởi các đạo sĩ cao tay áy và các phù thủy. Bản năng của người đàn ông vừa giố`ng như một đứa trẻ thích được chở che, vừa có sự mạnh mẽ bẩm sinh của giới tính để che chở cho người đàn bà yếu đuối. Vì thế` trong nhiê`u phiên bản điện ảnh về` nàng tiên cá, (tuỳ từng quan điểm dân gian mà người ta cho rằng người cá cũng là một giố`ng yêu ma hay thầ`n tiên) nàng tiên cá bị người hiện đại bắt vào bể cá không lồ`, có phim nàng tiên cá bị giam vào vũng nước cạn phơi đuôi dưới nắng ba ngày. Trong đại dương sâu thẳm, người cá bắt khả chiế`n bại, sắc đẹp và giọng hát của nàng hút hồn bao nhiêu thủy thủ chìm tàu xuố`ng đáy đại dương, sự độc ác của nàng gây kinh

hoảng cho bao thuyê`n bè và tạo nên những huyê`n thoại, nhưng khi bị giam vào vũng nước, ánh mắ`t của nàng trở nên tuyệt vọng, khắ`c khoải và buô`n thương, khó người trầ`n nào câ`m lòng cho đậu.

Kể thì những đặc điể`m tuyệt vời trên gán cho người trầ`n ví thử cũng đượ`c. Nhân vật nữ có thật trong lịch sử là nữ hoàng Cleopatra và Võ Tắ`c Thiên đượ`c điện ảnh khai thác nhiê`u nhấ`t. Khi tìm điể`n viên, các đạo điể`n phải chọn mặt gửi vàng. Cleopatra từng đượ`c Vivien Leigh và Liz Taylor thủ vai. Võ Tắ`c Thiên lâ`n lượt đượ`c Phan Nghinh Tử, Lưu Hiểu Khánh và mới đây nhấ`t là Phạm Băng Băng thể hiện. Tá`t cả các nữ điể`n viên này đê`u mang vẻ đẹp dịu dàng, thánh thiện, quý phái, thông minh, sắ`c sảo, gợi tình và mưu mô xảo quyệt. Né`u không thì điể`n viên cũng phải cô` mà điể`n cho ra ngầ`n á`y nét tính cách. Cho dù đời số`ng tình ái của nữ hoàng duy nhấ`t trong lịch sử Trung Quố`c có dày đặc và nô`ng nhiệt đê`n đâu (thời xưa gọi là hoang dâm vô độ), hành vi có tàn bạo, độc ác, quái đản đê`n cỡ nào, thì khuôn mặt của nàng vẫn cứ phải trong sáng và phúc hậu, cái đó là tính ma quý trong một người đàn bà. Tuy nhiên các nhà văn như Bô` Tùng Linh lại khao khát thêm một điể`u nữa mà những người đàn bà tuyệt tác nơi trầ`n thế` như Cleopatra và Võ Tắ`c Thiên lại chẳng thể nào có đượ`c, á`y là nỗi cô đơn thiế`u vắ`ng đàn ông, thiế`u vắ`ng con người.

Một người đàn bà đẹp nghiêng nước nghiêng thành thì thời cô` né`u không vui và`y yế`n tiệc trong sảnh lớn cung vua thì cũng còn bận đàn ca sáo nhị trong phủ thượng thư, tướng lĩnh. Thời hiện đại né`u các nàng không sắ`c bước trên sàn điể`n chờ giây phút đăng quang ngôi vị Next Top Model để còn đượ`c in trang bìa tạp chí Cosmopolitan thì cũng vận bikini dự tiệc bể bơi hay ngồ`i nhắ`m nháp vang đỏ trong một bữa tiệc vườn đông đúc. Chí ít các nàng cũng đang mắ`n ngú`ng nguắ`y vòng ba theo nhạc mix trong một quán bar nào đó. Thời gian đâu để mà cô đơn và thèm khát một cánh tay đàn



ông. Trong những tác phẩm kinh dị tình ái truyền thống, nhân vật nữ vừa đẹp ma mị, vừa mỗi bước đều tỏa hương thơm (vì là tinh súc, tinh mẫu đơn nên thơm nức lên), hát hay, đàn giỏi, thông tuệ văn chương, làm tình không biết mệt, tinh tế, nhạy cảm, chàng chưa kịp nói nàng đã đọc được ý nghĩ rồi (là ma nên ai nghĩ gì cũng biết hết), vậy mà lại cứ yêu đôn đáo, khôn khổ một anh học trò nghèo đang bận ôn thi. Yêu như thế đã chờ một nghìn năm, mười kiếp chỉ để được ngã vào lòng chàng thư sinh vô danh. Các nhà văn, dù là nghiệp dư, bán chuyên hay chuyên nghiệp đều hiểu một điều giản đơn rằng: Văn chương cơ bản là bịa, nhưng có bịa tác cỡ nào vẫn phải bám một phần trăm vào thực tế. Không có thực tế nào tương tự như vậy ở những người trăn mắt thịt, vậy tốt nhất biết nàng thành con ma cho hợp lẽ. Nàng cô đơn, trống trải và lúc nào cũng thêm khát tình yêu, thêm khát hơi người trong cái thế giới nửa người nửa ma hoang lạnh, bị cô lập, bị săn đuổi. Chưa kể có những nhân vật thiếu nữ khi thác đi thành ma vẫn còn nguyên hồn trinh nữ. Những con hồn ly tình lại còn giàu đức hy sinh. Chúng tu luyện 10 kiếp mới được một lần làm người, được một lần yêu, khi yêu thì chàng học trò nào cũng đã có vợ. Nhưng hồn ly tình thây như vậy cũng đã thỏa. Sau khi sinh con mang cả giống hồn cả giống người, nàng hồn lạng lẽ rời đi để lại đứa con thơ cho chàng và người vợ trăn thế nuôi dưỡng. Trong “Họa bì”, nhân vật hồn ly tình đã hy sinh tính mạng để cứu Vương Sinh thoát chết.

Mọi tình đẹp nhất là những mối tình bị ngăn cấm, bị cách trở, bị dang dở. Nỗi tuyệt vọng và cay đắng vô tình thành gia vị đẹp nhất cho tình yêu. Mà người với ma có bao giờ sở hữu “Happy Ending” như hoàng tử công chúa trong Lọ Lem. Người đàn bà-ma sẽ phải biết mất để nhường chỗ cho hạnh phúc thực tế của những anh học trò nơi trần thế, để lại nỗi đau đớn và tiếc nhớ khôn nguôi cho người tình. Cuộc tình bí ẩn đó cũng chỉ giống như một ảo ảnh hay một giấc mộng đẹp.

Các nhà văn đã dựng lên những mô í tình đặc thù liêu trai làm ma mị độc giả suốt thế kỷ này qua thế kỷ khác.

Mới bảo, không phải phụ nữ chúng ta không quyế n rũ và hoàn hảo, chẳng là chúng ta không muố n mà thôi, chúng ta chưa muố n... trở thành ma. Bởi vì cũng chỉ có ma mới hội tụ được ngầ n á y điề u vĩ đại.

# CƯỚI LẦN HAI

Mãi ngày cuối năm mới gặp lại bạn. Bạn quay trở lại những ngày độc thân đã lâu. Một mẹ một con cũng đã vài năm mà cứ ở mãi vậy. Bạn bây giờ đẹp hơn nhiều năm về trước, thời mà chỉ còn vài tháng nữa là bạn thôi có chồng. Bạn nở nang gợi cảm, thôi không gầy guộc. Bạn sang trọng quý phái, thôi không sót lại chút nào mặc xua cũ. Bạn nói chuyện theo cách tử tế mà thực dụng, thôi không ngờ nghệch. Bạn kiếm tiền như nước đủ nuôi thêm năm miệng ăn (ví thử có phải), bạn mua thêm nhà thêm đất, thôi không lúng túng từng đồng lẻ ví như thiếu niên còn thơ dại. Bạn giao đãi với nhiều thứ, bộ trưởng và doanh nghiệp cấp cao, thôi dần những mối quan hệ không “đáng đồng tiền bát gạo”. Bạn ngỗ nghịch thành thói sau vô lăng, điều khiển chiếc xe một cách dễ dàng trên đường cao tốc, giống như điều khiển cuộc đời bạn. Bạn hoàn hảo, từ lúc bạn trở về với cuộc sống độc thân. Bạn mới ngoài ba mươi, độ tuổi tuyệt đẹp nhất trong cuộc đời. Phụ nữ gặp nhau, đầu tiên luôn xoay quanh chủ đề sắc đẹp và làm đẹp. Tôi và bạn quan sát mái tóc và cân nặng của nhau, không quên những câu bình luận dễ chịu cùng vài lời khuyên có lợi về thời trang, mỹ phẩm và spa. Chúng tôi tiếp tục nói về tiền bạc, nghề nghiệp, các mối quan hệ hữu ích và cuối cùng, khi đã sắp trở về nhà, tôi ngập ngừng hỏi về... những người tình của bạn. Bạn nói điều tôi đã biết dù chưa cần hỏi, rằng có nhiều người muốn cưới bạn, trong đó có một người... Tôi cuối cùng quyết như thể xe bạn sắp tụt xuống hố: “Thôi đừng vội, từ từ đã...” – “Ừ, mình biết thế”, bạn khẽ khàng “Mình cảm thấy dường như anh ta vẫn còn hận thù người cũ. Chừng nào anh ta vẫn chưa thôi hận thù, tất cả vẫn còn dừng ở đây”. Tôi và bạn nói ít hiệu nhiều, khi cả hai đã qua tuổi 18 từ lâu. Chừng nào ta còn căm ghét một người, chừng ấy ta vẫn còn tình, càng hận thù càng nhiều tình hơn nữa. Hận thù

đi đôi với khao khát và tiếc nuối từ sâu thẳm trái tim. Chỉ sự vô cảm và dửng dưng mới song hành cùng một tình yêu đã chết. Bạn không muốn tiếp tục mối quan hệ, chỉ với lý do giản đơn của những người bất đắc dĩ từng trải: Mình sợ nếu đẩy mối quan hệ sâu hơn nữa, mình sẽ yêu anh ta hết mình, lúc đó dứt ra không nổi. Tôi chỉ ừ, trước khi chia tay bạn và cảm ơn về những món quà ngày Tết phục vụ cho nhan sắc.

Điểm yếu của một người đàn bà nằm ở chính trái tim nàng, khi nàng yêu hết mình. Bạn tôi khôn ngoan, khôn tình. Những người khôn ngoan thường không mấy khi bất hạnh, hoặc chỉ ít cũng chỉ bất hạnh một lần, khó ai khiến họ thêm lần thứ hai. Đã lâu lâu lắm, tôi thôi đọc những tạp chí dành cho phụ nữ, khi mà mỗi lần giở lướt những trang “cảnh tình” dành cho họ (chúng tôi), tôi thường tự hỏi: Liệu có phải phụ nữ vẫn thường đại hơn đàn ông thật hay không? Thiệt thòi, ngu ngốc hơn đàn ông thật hay không? Hay chính các tác giả cứ tự “suy bụng ta...”? Hoặc giả tôi chỉ toàn gặp người khôn vậy trong đời? Một “bạn khôn” khác của tôi, kể từ lúc quay trở lại thời độc thân chỉ gặp tôi vì một tách cà phê có hai lần. Lần thứ nhất đáng nhớ ấy, nàng ngồi mơ màng bên cửa sổ một quán cà phê gần kính shopfront: Đẹp, quyề n rũ, quyề n lực, tự tin, vẻ tự tin của một ả đàn bà vừa có sắc, vừa có tiề n, vừa khôn ngoan, từng trải, dù lúc ấy nàng mới chưa đầy ba mươi. Câu chuyện của tôi chẳng có gì đáng buồn cười mà nàng cứ tủm tỉm cười một mình, đôi mắt nàng mơ hồ, đôi má nàng ửng hồng rạng rỡ. Tin nhắn của nàng tí tít, và nàng tiếp tục mỉm cười. Thôi rồi, tôi để yên cho nàng ngồi đấy mà yêu, mà mơ mộng với cái khay áo tuột cúc phô bày vầng trăng đầy đặn. “Cúc áo kia”, tôi nhắc khẽ rồi tranh thủ hỏi luôn “Gã này thế nào?” – “Kém hai tuổi, mới đầu còn gọi là chị xung em, nếu mình cần tiền gã có thể vác ngay cho vài chục ngàn đô sau năm phút, vợ gã sinh năm 85”. Tóm tắt xong nàng tiếp tục mỉm cười vu vơ với ly nước cacao. Nàng trả lời những ý không ăn nhập gì

với hội thoại của tôi. Nàng giống như một kẻ mất trí nhớ tạm thời. Nàng đang phô bày điểm yếu của đàn bà. Nản quá tôi hô vờ. Rồi cứ thế vờ trước, bỏ mặc nàng với những tin nhắn hạnh phúc. Mãi 5 năm sau tôi mới thực sự gặp lại nàng, dù thi thoảng có ngoáng ngoàng dăm câu trên điện thoại. Tôi bận không gọi cho nàng. Nàng bận không gọi cho tôi. Nàng mãi yêu đương. Nàng mãi vui vầy với những bó hoa lan xa xỉ được gửi tặng qua đường chuyển phát nhanh hàng không từ một nước nhiệt đới nào đó của rất nhiều fan hâm mộ khác nhau mà tôi không biết mặt. Tháng đôi lần, vì công việc, nàng mãi rong ruổi mãi thành Rome hay xứ hoa anh đào. Nàng bận điểu hành chuỗi cửa hàng thời trang boutique không khi nào ngót khách. Tôi nhớ thời “còn chông”, mỗi lần đến chơi nhà chỉ thấy nàng loay hoay với nồi niêu xoong chảo trong bộ quần áo sợi bông để phục vụ ông chông luôn tôn trọng khái niệm “Tình yêu vừa đi qua dạ dày khúc khuỷu vừa đi qua trái tim nhiều ngăn”. Nàng nhất định chỉ ly thân, không ly dị, với lý do “Cứ để đây cho tiếng có chông. Chớ mà đàn ông nhìn mình ôm đứa con là họ sợ chết khiếp, lại cứ định ninh thế nào mình cũng đeo bám đòi cưới”. Nhưng nàng cũng chẳng phải lo xa quá thế. Khi gặp lại, tôi hỏi thăm cái gã đã khiến tôi mất “bạn chuyện gẫu” suốt 5 năm ấy. Nàng bảo gã đã bỏ cô vợ trẻ và nằng nặc đòi cưới nàng. Nhưng nàng không, dù đã làm xong thủ tục ly dị từ hai năm nay. Lý do giải thích thì cũng đơn giản: Yêu thì được, nhưng để cưới thì mình cần một người đàn ông khác, không phải người như thế. Đơn giản như một “bạn khôn” khác của tôi, chia tay người yêu đã có thâm niên 5 năm theo một cách khá đặc biệt: Họ đến chỗ hẹn như mọi lần, nhưng khi chàng vừa nhón cớ áo của nàng như mọi bận, nàng chợt dừng lại bảo “Hôm nay em không có hứng. Thôi mình đi về”. Trên đường về nàng bảo “Em nghĩ mình không hợp nhau. Chúng ta chia tay ở đây”. Chàng là một nam nhân nổi tiếng, số ng bảng nghề hoạt ngôn, vậy mà cũng có lúc phải đành “ngôn không hoạt”. Giờ thì nàng đã có chông và hai đứa con, một người chông mà thoáng gặp tôi biết quyết định ngày xưa của nàng là đúng.

Yêu thì được, nhưng để cưới thì cần một người đàn ông khác. Đặc biệt khi người ta đã trải qua một lần đổ vỡ. Thời mười tám đôi mươi, người con gái mơ đến một đám cưới huy hoàng lộng lẫy cùng những đóa con xinh đẹp, một chiếc giường cưới phủ đầy hoa hồng và chuỗi ngày vợ chồng ríu rít bên căn bếp nhỏ. Yêu là cưới. Sau giấc mơ hoa hồng ấy chỉ có duy nhất tình yêu làm phiêu bảo hành, nàng chẳng cần gì khác. Đến khi muốn cưới lần hai, người đàn bà trở nên cần mẫn, đong đếm như mục thủ quỹ chắt chẻ, nàng tự làm khó mình. Sự khó đầu tiên, nàng không cần tiền của người đàn ông (vì giờ sự nghiệp đang thăng hoa rực rỡ của nàng thậm chí đủ nuôi thêm một ông chồng nữa) nhưng dứt khoát nàng cần một người đàn ông có tiền. Cuộc tập dượt hôn nhân lần thứ nhất giúp nàng nhận ra rằng: Tiền bạc không phải là tất cả song chỉ tình yêu thôi cũng chưa phải là tất cả. Sự khó thứ hai, người đàn bà khó chấp nhận một sự chênh lệch về trí tuệ và học thức. Lần “đò” đầu tiên khiến nàng hiểu rằng cập kênh về nhận thức và tư duy sẽ có thể làm khổ nàng đến... lần cưới thứ ba. Sự khó thứ ba, nàng quan sát ý trung nhân như mẹ chồng xét nét nàng dâu, chỉ với một sự đơn giản: Ngày xưa gã kia yêu mình là thế, hào hoa, si tình, lãng mạn, ngọt ngào, chũn chu là thế mà sau còn thế... Cuối cùng, nàng nhòm ngó đến bố mẹ chồng, anh em họ hàng của chàng mới đến, chưa kể con riêng của chàng. Nàng phát ốm lên vì những hình dung. Nàng đang thanh thời nay Paris, mai New York, ăn sáng xong ghé spa, đang giờ khói lam chiều vẫn ở tiệm Prada, nàng chưa chuẩn bị tinh thần để quay trở lại thời “đông đúc” như cũ với vô số trách nhiệm và đè nén. Chưa kể, nàng còn đề ra yêu cầu bất thành văn rằng chàng phải ứng xử với con mình tốt hơn... ông bố cũ. Người ta hay nói rằng gái 18 ngây thơ, lãng mạn mới hay mơ đến một Bạch Mã hoàng tử hoàn hảo, nhưng tôi e rằng không phải. Đối với đàn ông, chỉ cần vài bông hoa hồng và những lời nói ngọt ngào cũng đủ chinh phục được cô gái 18. Chỉ đàn bà đã từng trải mới đặt ra những yêu cầu trên trời như thế, trong khi ở lứa tuổi của nàng, để tìm một

người đàn ông chưa ràng buộc gia đình đã là khó lắm. Người ta lại bảo, phụ nữ đã gây đổ một lần, thầy đàn ông đến với mình đã lấy làm mừng, chả cần phải đề ra điều kiện gì hết. Tôi cho rằng cũng sai nốt. Những người đàn bà ấy chưa bao giờ có ý đồ “vơ bèo gạt tép” hay “đói lòng ăn trái sung xanh”, vì nếu sao cũng được thì thà nàng cứ giữ lại tấm giấy đăng ký kết hôn lần thứ nhất. Chưa kể một khi các nàng đã nghiến răng làm việc cực chẳng đã, ấy là những người đàn bà ít ra cũng khó chiều và “bất khuất” hơn nhiều chúng sinh. Con chim sợ cành cây cong. Năm hết Tết đến, những bà mẹ trẻ rong chơi cùng đứa con nhỏ. Mẹ con mặc diện ngất trời lang thang trên những chiếc xe hơi đắt tiền, ra vào căn hộ sang trọng rộng thênh mà nhìn muôn se lòng.

Còn nhớ hơn 10 năm trước, tôi dẫn cô bạn bụng khệ nệ đến tháng thứ chín đi gặp Thầy để xem tuổi đặt tên cho con. Đèo nàng trên phố mùa thu hanh hao vàng nắng không phải anh chông mà là một anh bạn. Trên đường, anh bạn kia hỏi đưa ra các phương án đặt tên Hồng Hoa Thu Cúc. Tôi băn khoăn trong bụng lắm, mà bạn chơi thân đến vài chục năm rồi cũng không dám hỏi. Sinh con được ba tháng, nàng ly dị. Lý do được tất thấy bạn bè và gia đình biểu quyết đồng ý cho nàng đưa ra quyết định “sa thải”. Đứa bé, không như tưởng tượng vô lý của tôi, giống anh chông cũ như đúc khuôn, đến độ đứng giữa đám đông người, không cần giới thiệu cũng lấp được đúng chỗ vào con. 10 năm sau, nàng làm nhiều việc, đến nhiều quốc gia, nhưng không yêu ai khác. Người đàn ông duy nhất mà thi thoảng tôi thấy xuất hiện bên cạnh nàng là anh chàng đẹp trai, tốt bụng ngày nào. Anh ta chưa bao giờ kết hôn, chỉ luôn ở bên cạnh nàng như một người tri kỷ, khi nàng một thân một mình rời khỏi Tổ quốc đến cả năm trời và khi nàng bất ngờ quay trở lại, lúc nàng buồn rầu cũng như hạnh phúc, lắng nghe nàng mọi điều và để mặc nàng trách cứ mọi điều. Đến giờ tôi cũng vẫn chưa dám hỏi, chỉ sợ nàng lại đưa ra một lý do đơn giản đến lạnh người như những cô

bạn khác: Nếu u để cưới, mình cần một người đàn ông khác. Chỉ lòng tốt thôi chưa đủ.

Một vài người mỉm cười độc ác: Đàn bà không phải lúc nào cũng đầy quyền lực như năm ba mươi tuổi. 20 năm nữa, nhan sắc hết, sức khỏe suy tàn, lúc ấy mới thấy thắm khi không có người đàn ông bên cạnh. Tôi không nhắc lại câu trả lời nữa vì trong cuốn sách này tôi cũng đã có một bài viết về những cặp vợ chồng cuối đời sống với nhau như hai cái bóng, như hai linh hồn. Họ ngủ riêng phòng, đến nỗi đêm hôm, người kia đột ngột chết bất đắc kỳ tử mà người này không biết, hoặc giả họ vẫn chung giường nhưng ôm những giấc mộng từ hai cõi hoàn toàn khác nhau. Hơn nữa, các bạn tôi không hề từ chối cưới lần hai, họ chỉ đang lựa chọn mà thôi. Họ thấu hiểu điều: Thượng đế đã ban cho các Adam bản năng của người thợ săn. Thời nguyên thủy, người đàn ông đi săn để tìm thức ăn, thời văn minh họ không cần phải kiếm ăn bằng cách đó nữa nhưng vẫn không thôi thích săn bắn trong những khu rừng rậm hoặc ngòi hàng giờ bên những bờ suối, ao hồ để cá lớn dính mồi câu. Vậy đừng tức đi cảm giác hạnh phúc đó của họ ngay cả khi hai người đang rất yêu nhau. Có nhiều ông bố bà mẹ có con gái thường khá nhảm lẫn khi cuộc quát giục con vợ được anh chàng nào “ngon lành” rồi thì hãy trông ngay vào cổ anh ta một cái gọng, đó là hôn nhân và con cái. Thực không gì tệ hại hơn đối với người đàn ông khi bị thay thế bản năng “săn bắn” bằng trách nhiệm “hái lượm”. Anh ta sẽ thích săn đuổi cả ngày trời những con linh dương xinh đẹp và những con báo Gepa nguy hiểm trên sa mạc hơn là ngay tức thì bạn vác cho anh ta một túi thịt đông làm sẵn. Những cô bạn tôi không từ chối đàn ông, họ chỉ đang tham gia vào một cuộc săn đuổi đầy thử thách lần thứ hai mà thôi, để khi hoàng hôn đã lặn, những nàng báo Gepa sẽ quay đầu lại hứng mũi tên của chàng thợ săn bản lĩnh không bỏ cuộc đến phút cuối cùng. Mũi tên ấy sẽ được bay đi từ cánh cung nhỏ xíu của thần Cupidon. Còn khi báo Gepa đã u



hàng ngay từ cuộc rượt đuổi đầu tiên, biết đâu số phận mình sẽ bị những gã thợ săn nghiệp dư kia mang đến sở thú trung bày hay đến xưởng thuộc da để làm áo lông.

Có lẽ đó là lý do tại sao bộ phim “Sex and the city” (cả phiên bản phim nhựa và truyền hình) đã làm mưa làm gió trên khắp thế giới suốt hơn mười năm qua. Bộ phim đã thể hiện được quyết tâm mạnh mẽ của phái nữ ngay cả khi họ có gia đình hay độc thân ở lứa tuổi 40-50. Bộ nhân vật chính là những phụ nữ trung niên trẻ trung, sành điệu, gợi cảm và hài hước. Không gian của bộ phim xoay quanh những bãi biển, những buổi đầu giá nhân kim cương, những bộ trang phục và túi xách hàng hiệu, những câu chuyện phiếm về đàn ông, về tình dục và sự nghi ngờ đối với hôn nhân. Đàn ông trong phim “Tình dục thành thị” chỉ đóng vai phụ. Và tất cả những gì phụ nữ cần đều có cả trong phim. Phụ nữ luôn tuổi tìm thấy sự an ủi qua các thước phim đã đành, phụ nữ 20 cũng vô cùng phấn khởi khi những người đàn bà năng động trên phim đã giúp họ xua đi nỗi lo âu ám về tuổi 50. Hành động của nhân vật toát lên sự chủ động và quyết tâm ngay cả khi bị bỏ rơi trong ngày cưới (Carrie đã nhảy xuống xe lấy hoa cưới quật “chú rể hụt” túi bụi ngay trên phố rồi bỏ đi, trước khi delete chàng luôn trong hộp thư điện tử). “Sex and the city” khiến các khán giả nữ tin tưởng rằng ngay cả khi họ bị phản bội trong hôn nhân hoặc bị bỏ rơi ngay lễ cưới, họ vẫn mạnh mẽ, quyết tâm, đầy quyết tâm và không chút nước mắt, vẫn tìm ra những cách giải quyết đầy thông minh và kiêu hãnh cho đến khi hạnh phúc mỉm cười trở lại. Và họ vẫn yêu đời trong cuộc sống độc thân ngay cả khi đã kỷ niệm sinh nhật lần thứ 50.

# MÃ SỐ CỦA TÌNH YÊU

Tôi vô n thích sắ m vai trò tư vắ n và môi giới. Tư vắ n giáo dục, pháp luật, du lịch, shopping, ẩm thực, giải trí, sức khỏe, dinh dưỡng, tâm lý tình cảm, hôn nhân gia đình... Tất tắ n tất những gì người ta hỏi tôi đề u đáp cặn kễ chẳng khác nào... Ms. 1080 và Mr. Google. Tư vắ n rô i tất phải giới thiệu người A với người B, việc A tới việc B. Miễn phí. Chẳng hạnh phúc nào bắ ng khi nhìn thắ y việc cắ n người, người cắ n việc tìm được đề n nhau, cả đôi bên đề u tung bừa phắ n khởi. Hồ i đắ u năm 2005, trên ti vi chiế u bộ phim truyề n hình rắ t nổi tiế ng của Mỹ là “Miss Match” (Bà mai) do Alicia Silverstone thủ vai chính. Trong phim, nhân vật bà mai Kate Fox chuyên làm công việc giới thiệu cô A với anh B. Trước khi đôi bên hẹn nhau, bà mai tư vắ n cho họ nên hẹn nhau ở đâu, ăn mặc thế nào, nói gì cho phù hợp... Nghĩ thế này mình cũng làm được, tôi kiế m hai người đắ u tiên làm “chuột bạch”. Người thứ nhắ t là anh chàng bảo vệ ngay tại tòa nhà tôi đang ở. Cậu bắ ng tuổi tôi, năm á y mới hai mươi bảy, chưa từng có người yêu bao giờ. Có lẽ công việc không bao giờ cho phép cậu rời khỏi vị trí mà đi tìm hiểu. Cậu làm bộ phận an ninh có biên chế nhà nước ở một công ty xây dựng. Cao to, đẹp trai, hiề n hậu, rắ t khéo tay trong các công việc sửa chữa điện nước và đặc biệt là nụ cười tươi rói dễ mê n. Người thứ hai là cô gái chủ tiệm làm tóc mà tôi là khách quen đã 10 năm. Cô tắ t nghiệp trung cấp Y rô i về salon tóc làm cùng hai chị gái. Cô hiề n lành, thân thiện, khéo léo trong cách ứng xử, lành nghề nhắ t trong số ba chị em. Khuôn mặt trá ng trẻo, xinh xắ n với nụ cười sáng rực. Nhiề u lầ n trong câu chuyện, tôi biế t cô cũng mong tìm được một ý trung nhân. Ngắ t nổi việc của cô chỉ phục vụ cho phụ nữ. Quanh năm xoay quanh đắ u tóc, gương lược, móng tay móng chân của phụ nữ, đàn bà, con gái, lắ y đâu ra nam nhân mà kễ t bạn. Sau khi tính toán

về mọi phương diện, tôi thấy chẳng đôi nào hợp nhau hơn thế. Tôi hình dung đến ngày họ làm đám cưới linh đình, khuôn mặt rạng ngời hạnh phúc, rồi con đàn cháu đống, chẳng chút chút đủ cả. Đến hôm cưới sau họ vẫn sẽ coi tôi là ân nhân, vì không có tôi thì lấy đâu ra mấy chục chút xinh đẹp như thế. Tôi rảo trước cả đôi bên, miêu tả tỉ mỉ về người kia cho người này, người này cho người kia. Cả hai đồng ý, hôn hít, mừng rỡ. Tôi ấn định ngày cho chú rể tương lai đến salon tóc để cắt, gội, sấy. Hôm sau, tôi đến chỗ cô gái. Hôn hít không kém. Thế nào? Ba chị em vui vẻ kìa: Đúng như chị nói, cậu ấy rất tốt. Sau đó cậu ấy có mua của bọn em một lọ keo xịt tóc Davines và hẹn tuần sau đến... cắt tóc tiếp.

Tôi nín cười, tóc đâu mà cắt làm thế. Mà tóc cắt hết rồi lấy gì để xịt keo. Tôi biết cậu chàng muốn chơi đẹp với ba chị em gái và về nhà sẽ không biết làm gì với lọ keo đã tụt tiền kia. Được thể, tôi gặp anh chàng nhút nhát và thao thao bất tuyệt tư vấn: Bước đầu tiên cậu phải lấy cảm tình cái đã. Đừng rủ người ta đi chơi vội. Như thế là thô lỗ và nóng vội. Làm thế nào để lấy lòng cô ấy ư? Con gái rất muốn được tự hào về người mình yêu. Những món quà tặng mà cô ấy có thể khoe được với bạn bè và chị em gái sẽ khiến cô ấy hạnh phúc, và sẽ khiến những người khác khen ngợi cậu. Cậu sẽ ghi điểm. Nhưng chớ tặng những món quà có giá trị vội, sẽ rất phô vì cậu mới chỉ gặp người ta có một lần. Tốt nhất hãy mang đến thứ gì để tất cả cùng vui vẻ. Chỗ đó lúc nào cũng đông phụ nữ. Hãy mua những đồ ăn được. Xoài xanh chẳng hạn. Chẳng đứa con gái nào mà không thích xoài xanh. Mà nhớ mua nhiều vào đây. Kẻo người ta bảo cậu keo kiệt. Bước thứ hai, khi cậu và cô ấy đã thân thiết rồi, cậu sẽ phải... Tôi tiếp tục bài tư vấn trước anh chàng đồng niên đang ngẩn tò te.

Ngày hôm sau, vừa đi làm về tôi đã hỏi thẳng thanh: Thế cậu đã mua xoài xanh chưa? Cậu cười hì hì lắc đầu. Tôi giậm chân hỏi tại

sao thế. Cậu vẫn hi hi. Những quả xoài xanh ngon lành vĩnh viễn không bao giờ xuất hiện. Cậu ta trốn biệt. Còn ba chị em cô gái thì mong ngóng, không dám hỏi tội lý do tại sao. Tôi hỏi vặn cậu sao thế, cô ấy có điểm gì không được, mới đầu cậu cũng bảo cậu thích cô ấy kia mà. Cậu chỉ nói gián dị rằng điều kiện kinh tế của cậu chưa ổn định, lấy vợ lúc này e không tiện. Tôi lặc đầu bảo đã ai bắt cậu phải cưới đâu cơ chứ. Tôi cũng trốn biệt không dám sang tiệm gội đầu nữa, vì ngại giáp mặt với cô gái. Cuộc môi giới hôn nhân của tôi đã thất bại thảm hại mà không biết lý do vì sao. Thậm chí nhiều lúc tôi ngờ rằng bài tư vấn của mình đã gây tác dụng ngược. Cậu ấy thấy phức tạp quá, khó hiểu quá, khổ quá khi phải chinh phục và làm quen.

Hai năm sau, được tin cô gái lấy chồng, một Việt kiều định cư ở Úc. Đẹp trai, tốt bụng, gia đình nề nếp. Nhìn ảnh cưới của họ tôi thở phào nhẹ nhõm, như cá t được gánh nặng. Trong cái không may có cái may. Giờ cô gái đã sinh con và định cư ở Sydney, đồng thời làm chủ một salon tóc đông khách bên ấy.

Lần môi giới thứ hai của tôi là cho chính cô bạn thân và một cậu người quen. Bạn này là do tôi được cha mẹ hai bên nhờ vả: Cháu xem có đám nào thì giới thiệu giúp cho nhà bác. Thực chả còn gì bả ng. Đôi bên cùng có nhu cầu. Mà cô bạn tôi rất xinh đẹp, tài năng, chẳng hiểu sao cứ ế mãi. Anh kia cũng vậy. Gia đình giàu có, nề nếp, đẹp trai, tử tế, thu nhập tốt. Đôi bên đều đã tốt nghiệp đại học. Không gì hợp hơn. Tôi lại mơ đến lúc không chỉ đôi cô cậu mà cả tứ thân phụ mẫu phải mang mâm quả đến để cảm ơn tôi. Tôi thông báo đã tìm được người rỗi sắp xếp cho lần gặp thứ nhất hẹn nhau ở quán cà phê, lần gặp thứ hai ở rạp chiếu phim. Rút kinh nghiệm lần trước, lần này tôi kè kè đi cùng, vừa để đôi bên đỡ ngại, vừa ngò i quan sát xem có... sai sót gì không. Lúc ra về tôi tiếp tục màn tư vấn bổ sung cho bạn. Mặc gì, nói gì, làm gì. Tôi chắ c mắ m

thành công đến nơi. Bố mẹ chồng tương lai của cô bạn về tình cờ đến nhà tôi đúng lúc nàng cũng qua chơi. Hai ông bà nói chuyện với “con dâu” hơn tiếng đồng hồ. Tâm đầu ý hợp. Ngày hôm sau gọi điện cảm ơn tôi rồi rít, khen cô gái xinh đẹp, thông minh và nết na. Bố mẹ bạn tôi cũng ưng chàng phò mã không kém. Lần gặp thứ ba, chàng tự đến đón nàng. Nhưng sau lần thứ ba, không có lần thứ tư nữa. Không một lời giải thích. Mãi nhiều tháng sau, tình cờ gặp mẹ chàng, bà mới tiết lộ, lần gặp cuối cùng ấy con trai bà về tâm sự với mẹ. Điều một, vừa gặp chàng, nàng đã kêu lên “Anh đổi xe à?”. Chàng bảo hôm ấy chàng mượn chiếc xe cũ hơn của cậu em, trong khi lần trước cậu đi chiếc xe sang hơn. Vậy mà nàng để ý ra ngay, như vậy là rất thực dụng. Điều hai, chàng nhìn thấy bố nàng lúi húi trong bếp trong khi nàng đang ở nhà. Con gái vậy là lười biếng. Điều ba, đã hẹn giờ rõ ràng mà nàng còn trang điểm rất lâu, để chàng đợi ở dưới nhà. Điều bốn... điều năm... Tóm lại, trong con mắt chàng, nàng là người thực dụng, biếng nhác, trọng hình thức, coi thường người khác, không tự kiểm soát nổi thời gian... Trong khi đó, bố mẹ chàng thì thực sự thích cô con dâu hệt. Họ cho rằng chàng quá khó tính.

Còn tôi, sau phi vụ môi giới hôn nhân không thành thứ hai và thêm vài lần thất bại nữa mà không hiểu nổi tại sao những “cặp đôi hoàn hảo” như vậy lại không thể tương thích với nhau thì tự dừng tin vào truyền thuyết về tình yêu. Người nam, người nữ từ thời Bàn Cổ vốn là chung một thân thể. Thân thể ấy mang cả đặc tính nam và đặc tính nữ với hai mặt trên một cái đầu. Nhưng chính điều đó cũng gây ra xung đột khổ sở khi trong một con người cứ tự tranh đấu với nhau, nửa này muốn làm việc nọ, nửa kia muốn làm việc khác. Cuối cùng họ đành xin ông Trời tách thân mình ra để ai làm việc nấy cho tự do, thoải mái. Trời tách hai nửa thân thành hai con người riêng biệt. Lúc xa rồi, họ mới thấy nhớ nhưng, quyết định nửa còn lại nên mãi miết đi tìm. Tìm thấy rồi thì không thể tách rời

được nữa nên gọi là tình yêu. Trong Kinh thánh, Eva được Thượng đế tạo ra từ một xương sườn của Adam. Khi họ nên duyên, đó là lúc thành “một xương một thịt”. Xương thịt dính liền lại như cũ. Hai nửa phải như chìa khớp với khóa, từng răng cưa li ti phải chập được thành một. Thời hiện đại người ta dùng khóa từ, khóa số. Khóa loại gì cũng phải có mật mã riêng mới mở được. Cái mật mã ấy, ngoài chính chủ nhân của nó ra thì người ngoài cuộc không thể hiểu nổi. Có lẽ những nửa mà tôi cố gắng tác hợp cho họ nhưng không thành ấy là vì không đúng mật mã chẳng. Bởi “Yêu người yêu cả đường đi”, khi yêu, người ta chấp nhận mọi cái xấu của người kia, thậm chí còn thấy cái xấu ấy là đáng yêu. “Lỗ mũi mười tám gánh lông/ Chờng yêu chờng bảo râu rờng Trời cho/ Đêm nằ m thì ngáy o o/ Chờng yêu chờng bảo ngáy cho vui nhà/ Đi chợ thì hay ăn quà/ Chờng yêu chờng bảo về nhà đỡ cơm/ Trên đầ u những rác cùng rơm/ Chờng yêu chờng bảo hoa thơm rắ c đầ u”. Vì thế trước những cặp không đẹp đôi, quá chênh lệch và cặp kê nhiề u phương diện, thiên hạ hay băn khoăn tự hỏi “Tại sao họ lại có thể yêu được nhau?”. Người ta bắt đầ u tính đế n các động cơ khác ngoài tình yêu.

Tuy nhiên mật mã tình yêu cũng giồ ng như mật mã khẩu vị. Rắ t khó lý giải tại sao người này coi mắ m tôm là món ăn không thể thiế u trong khi người khác coi đó là cơn ác mộng, người kia nghĩ sầ u riêng là loại trái cây tuyệt hảo thì người nọ lại thấy đầ y là cực hình. Trời sinh ra thế. Chính bản thân họ cũng không thể lý giải được điề u đó. Tỉ dụ như trong y học, người ta có nhắ c đế n một căn bệnh rồ i loạn tâm thầ n là bạo dâm. Kẻ bạo dâm khi hành sự thường phải gây đau đốn về thể xác cho bạn tình thì mới đạt được khoái cảm. Người bình thường gặp kẻ bạo dâm coi như gặp ác mộng, thậm chí có thể kiện ra tòa. Nhưng nếu một bệnh nhân khổ dâm được gặp người bạo dâm thì như cá gặp nước. Khổ dâm là một hành vi rồ i loạn tính dục khác, chỉ có thể tìm thấy khoái cảm khi bị người khác hành hạ, đánh đập, gây đau đốn lên thể xác của mình.

Trong cuộc sống, thi thoảng tôi hay gặp những nam nhân là người thành đạt, tài năng, song có một nhược điểm khó chịu, ấy là có thể tự nói về mình cả tiếng đồng hồ không biết chán, người khác khó chen được vào câu nào. Nếu người đối thoại muốn nói gì thì chỉ nên nói những câu ca ngợi và ủng hộ anh ta là đủ. Những lúc ấy, tôi tự hỏi tại sao những người như vậy có thể tồn tại song song bên cạnh một cá thể khác. Việc phải nghe một người cứ tự ca ngợi và huyênh hoặc về bản thân rất dễ gây xì trét, dù là chỉ 15 phút đồng hồ. Vậy sao có người chịu nổi, thậm chí yêu nổi những con người như vậy. Ngược lại, những người vợ của họ, sau đó tôi được biết, là những phụ nữ rất đỗi bình thường, không có gì xuất sắc, nổi trội về nhan sắc và tài năng. So sánh với đức ông chồng thì kém một trời một vực. Nhưng mã số tình yêu là ở chỗ đó. Nếu như ông chồng có một ngàn tham vọng và mục tiêu, tất cả chỉ phục vụ cho một việc là khiếm cho mình trở thành người đáng ngưỡng mộ nhất thế gian, thì bà vợ chỉ có một tham vọng và mục tiêu duy nhất, đấy là chồng, và làm cho chồng trở thành người đàn ông đáng ngưỡng mộ nhất thế gian. Họ có thể ngày này qua ngày khác ngưỡng mộ và lắng nghe những lời tự cao tự đại của chồng không biết chán. Giống như một cặp bài trùng bạo dâm và khổ dâm. Những người có thể khiếm ta cảm thấy bị khủng bố và hành hạ về tinh thần khi cứ phải lắng nghe họ “tự sướng” thì lại được gặp những người có nhu cầu muốn làm fan hâm mộ trung thành cả cuộc đời. Cũng có những anh chàng đẹp trai từng milimet, mà ý trung nhân lại nhiều tuổi hơn, nhan sắc thường thường bậc trung, hay những cô nàng trẻ trung, xinh đẹp, yêu một gã xấu trai, hoặc già nua, tất luôn bị thiên hạ vu cho động cơ tiền bạc. Tôi e rằng không phải trường hợp nào cũng như vậy. Những người kia, họ nắm một mã số mà những người ngoài cuộc, những kẻ môi giới hôn nhân nghiệp dư như tôi không bao giờ có thể nhìn thấy.

# LỜI BẠT

Đàn ông bao giờ cũng thích thú khi theo dõi đàn bà viết về mình. Trong trường hợp đàn bà đẹp, niềm thích thú còn tăng gấp đôi.

Di Li không có vẻ đẹp của Mai Phương Thúy vì chưa có (chứ chả phải không bao giờ có) chân dài. Bù lại, nàng có nước da trắng như bông bưởi và cặp mắt sắc như dao.

Dao ấy Di Li không để uổng phí, mà nàng dùng để cứa vào đàn ông hàng trăm nhát. Nhát nào cũng sắc ngọt và thấu tận tim. Từ đó Di Li khoái chí. Nàng tin chắc lũ đàn ông sẽ chết.

Ôi thôi nàng nhảm. Trái tim và nhiều bộ phận khác nữa của đàn ông đủ sức chịu đựng cả ngàn nhát dao như thế từ hàng triệu cô gái và hàng trăm năm nay. Thậm chí, đàn ông còn coi đó là vinh dự, tự hào. Chả anh nào chết khi bị người đẹp đâm. Họ chỉ toi đời khi bị đàn bà quên lãng. Mà trong tác phẩm vĩ đại này, không có phần ngàn giây nào Di Li chứng tỏ nàng quên đàn ông. Dù chúng già hay chúng trẻ, dù chúng béo hay chúng gầy, dù chúng giàu hay chúng nghèo, Di Li đề u ngày đêm quan sát, bám chặt, khát khao, thèm muốt, và đau đớn vì chúng.

Đây là cuốn sách không dành cho đàn bà, bởi vì chả có một chữ nào tác giả dành cho họ. Đố i với Di Li, tất cả đàn bà là nàng, không cần thêm ai nữa cả. Chỉ đàn ông mới đáng phân loại, mới đáng chia nhỏ hoặc thô ng kê, xem xét... và xoi.

Đọc đến trang cuối cùng, bạn sẽ thấy Di Li không cần đàn ông đẹp trai, không cần đàn ông thông minh. Nàng cần loại có tiền, ít nhát để mua sách của nàng, và loại khỏe mạnh để đọc đến chữ



Hết. Tất nhiên, tiêu chuẩn khỏe mạnh của Di Li không vì thế mà đơn giản, không dựa vào số đo vòng ngực và vòng tay hoặc các vòng lân cận.

Di Li tin chắc sách của mình sẽ trở thành một quả bom. Nàng nhàm. Đối với đàn ông hiện đại, chỉ có bom sex mới giết được chúng. Mà cuốn sách này không phải thế. Tiếc thay.

Không ai đọc sách này xong sẽ bỏ vợ. Không ai đọc sách này xong sẽ lấy vợ. Cũng chả ai mua sách này rồi mơ lấy Di Li (điều ấy quá phức tạp chứ không phải quá xa xôi).

Đọc rồi, đàn ông chỉ thấy đàn bà sẽ không bao giờ hiểu được mình. Đó chính là hạnh phúc của đàn ông mày râu.

Nếu như các đàn ông ấy đáng được hưởng hạnh phúc?

**Đạo diễn Lê Hoàng**